

Lietuvos Respublikos Seimo *septintoji sesija*

2019 m. lapkričio 28 d.
356 ir 357 posėdžiai

Stenogramos

192

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

VII (RUDENS) SESIJA

2019 m. lapkričio 28 d.

Rytinis posėdis Nr. 356

Seniūnų sueigos patikslintos 2019 m. lapkričio 28 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	9
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos ir Latvijos valstybės sienos priežiūros ir sienos įgaliotinių veiklos ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-3947(2) priėmimas	9
Šio įstatymo priėmimas	9
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Indijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl oro susisieikimo pakeitimo ir papildymo protokolo ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-3557(2) priėmimas	9
Šio įstatymo priėmimas	10
Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 2, 3, 4, 6, 25, 27, 39 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3617(2) priėmimas	10
Šio įstatymo priėmimas	10
Administracinių nusižengimų kodekso 96 ir 98 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3618(2) priėmimas	10
Šio įstatymo priėmimas	11
Bausmių vykdymo kodekso 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3619(2) priėmimas	11
Šio įstatymo priėmimas	11
Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3620(2) priėmimas	11
Šio įstatymo priėmimas	11
Statybos įstatymo Nr. I-1240 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3621(2) priėmimas	11
Šio įstatymo priėmimas	11
Baudžiamojo kodekso 270 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3622(2) priėmimas	11
Šio įstatymo priėmimas	12
Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 2, 4, 5, 6, 8 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3810(2) priėmimas	12
Šio įstatymo priėmimas	13
Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo Nr. IX-413 2, 5, 7, 8, 9, 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3811(2) priėmimas	13
Šio įstatymo priėmimas	13
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 5, 9, 53 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3812(2) priėmimas	13
Šio įstatymo priėmimas	13
Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro įstatymo Nr. XI-1503 1, 6 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3749(2) priėmimas	13
Šio įstatymo priėmimas	14
Baudžiamojo kodekso XXVI skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Kodekso papildymo 175 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3126(3) priėmimas	14

Šio įstatymo priėmimas	15
Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3127(2) priėmimas	15
Šio įstatymo priėmimas	16
Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 2, 19, 20, 21, 23, 24, 26, 27, 30 straipsnių ir penktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3128(2) priėmimas	16
Šio įstatymo priėmimas	18
Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 10, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22 straipsnių ir ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3129(2) priėmimas	18
Šio įstatymo priėmimas	19
Administracinių nusižengimų kodekso 93, 544 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3130(2) priėmimas	19
Šio įstatymo priėmimas	19
Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 3 ir 16 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 12 ¹ ir 12 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIII-3131(2) priėmimas	19
Šio įstatymo priėmimas	19
Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3132(2) priėmimas	19
Šio įstatymo priėmimas	20
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 162 ir 164 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIII-4105(2) priėmimas	20
Šio statuto priėmimas	20
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito“ projekto Nr. XIII-4173(2) priėmimas	20
Šio nutarimo priėmimas	21
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-508 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIII-4214(2) svarstymas ir priėmimas	21
Šio nutarimo priėmimas	21
Seimo nutarimo „Dėl leidimo Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybai stoti į Europos mokslinių tyrimų sąžiningumo tarnybų tinklo (ENRIO) asociaciją“ projekto Nr. XIII-4155(2) priėmimas	21
Šio nutarimo priėmimas	22
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 24 d. nutarimo Nr. XIII-2435 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikti parlamentinį tyrimą dėl Lietuvos Respublikos Seimo narės Irinos Rozovos veiklos ir ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui ir iš Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento gautos informacijos netinkamo panaudojimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIII-4212(2) svarstymas ir priėmimas	22
Seimo nario P. Urbšio kalba	22
Seimo nario J. Sabatausko kalba	23
Seimo nario E. Gentvilo kalba	23
Seimo nario D. Gaižausko kalba	24
Šio nutarimo priėmimas	29
Vidaus tarnybos statuto 39, 53, 61 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4031(2) priėmimas	30
Šio įstatymo priėmimas	30
Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3791(2) priėmimas	30
Šio įstatymo priėmimas	30

Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 29, 33, 59, 61, 68, 69 ir 70 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3847(2) priėmimas	30
Šio įstatymo priėmimas	30
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 13 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-3848(2) priėmimas	31
Šio statuto priėmimas	31
Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 89 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3737(2) priėmimas	31
Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 2, 3 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3957(2)ES svarstymas	32
Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 13, 14 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3735(2) svarstymas	33
Seimo narės A. Gedvilienės kalba	33
Seimo nutarimo „Dėl valstybės garantijos suteikimo Šiaurės investicijų bankui“ projekto Nr. XIIIIP-4218 pateikimas (Ž. Vaičiūnas)	34
Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. gruodžio 5 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas (R. Baškienė)	37
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 29 d. nutarimo Nr. XIII-59 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-4237 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	38
Šio nutarimo priėmimas	38

Vyriausybės valanda

Švietimo, mokslo ir sporto ministro A. Monkevičiaus, energetikos ministro Ž. Vaičiūno, finansų ministro V. Šapokos, susisiekimo ministro J. Narkevičiaus, vidaus reikalų ministrės R. Tamašunienės ir teisingumo ministro E. Jankevičiaus atsakymai į Seimo narių klausimus	39
Geležinkelių transporto kodekso papildymo 33 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XII-1623 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4231 ir Geležinkelių transporto kodekso 1, 3, 4, 7, 11, 12, 13, 16, 23, 24, 25, 29, 33 straipsnių, priedo pakeitimo ir papildymo, Kodekso papildymo 4 ¹ , 25 ¹ , 33 ¹ straipsniais ir 8, 27 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XI-1595 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4232 pateikimas (J. Narkevičius)	44
Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 15 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3897(2) pateikimas	48

Vakarinis posėdis Nr. 357

Opozicinės Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkė

Diskusija „Dėl padėties Lietuvos viešajame sektoriuje“

Vilniaus universiteto Filosofijos fakulteto profesinės sąjungos vadovės, iniciatyvinės grupės „Paskutinis prioritetas“ narės R. Žiliukaitės kalba	50
Lietuvos švietimo ir mokslo profesinės sąjungos vadovo E. Milešino kalba	51
Nacionalinio pareigūnų profesinių sąjungų susivienijimo pirmininko V. Banelio kalba	52
Lietuvos socialinių darbuotojų asociacijos prezidentės J. Tamašauskienės kalba	54
Lietuvos medikų sąjūdžio vadovės Ž. Gudlevičienės kalba	55
Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos seniūno G. Landsbergio kalba	56
Seimo nario T. Tomilino kalba (Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu)	57
Seimo opozicijos lyderio J. Sabatausko kalba	58
Seimo nario M. Puidoko kalba (Mišrios Seimo narių grupės vardu)	58

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 67 straipsnio 1 dalies pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3996 pateikimas (D. Kreivys)	60
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. XIII-2426 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIII-4234 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Anušauskas)	63
Šio nutarimo priėmimas	64
Valstybės gynimo tarybos įstatymo Nr. VIII-209 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4013 pateikimas (A. Anušauskas)	64
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 60 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4081 pateikimas (E. Pupinis)	64
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 papildymo 27 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-365(3) svarstymas	65
Administracinių nusižengimų kodekso 314 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4086 pateikimas (K. Masiulis)	66
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. XIII-2426 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIII-4201 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Petrauskienė)	68
Šio nutarimo priėmimas	69
Transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4083(2) pateikimas (R. Petrauskienė)	69
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. XIII-2426 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIII-4236 pateikimas (A. Matulas)	71
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. XIII-2426 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIII-4230 pateikimas (A. Gedvilienė)	71
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. XIII-2426 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIII-4120(3) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (L. Kasčiūnas)	72
Šio nutarimo priėmimas	72
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 2, 3, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 22 ¹ , 22 ² , 22 ³ , 22 ⁴ , 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4088 ir Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. XII-2512 6, 36 ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4089 pateikimas (L. Kasčiūnas)	72
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 papildymo 26 ¹ straipsniu pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-3783(2) pateikimas (A. Kupčinskas)	75
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 24 d. nutarimo Nr. XIII-2435 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikti parlamentinį tyrimą dėl Lietuvos Respublikos Seimo narės Irinos Rozovos veiklos ir ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui ir iš Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento gautos informacijos netinkamo panaudojimo“ 2 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIII-4233 pateikimas (V. Bakas)	77
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. XIII-2426 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIII-4217 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Aleknaitė-Abramikienė)	81
Šio nutarimo priėmimas	81
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4216 pateikimas (V. Aleknaitė-Abramikienė)	82
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	84

SANTRUMPOS

LGF	– Frakcija „Lietuvos gerovei“
LLRA-KŠSF	– Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
LSDDF	– Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
LSDPF	– Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF	– Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽSF	– Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
MSNG	– Mišri Seimo narių grupė
TS-LKDF	– Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija

A	– alternatyvus teisės aktas
ES	– su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
GR	– Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
VK	– su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VII (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 356 STENOGRAMA

2019 m. lapkričio 28 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. NEKROŠIUS*

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Labas rytas, mielieji kolegos. Pradedame 2019 m. lapkričio 28 d. plenarinį posėdį. (*Gongas*) Prašom registruotis.

Užsiregistravo 86 Seimo nariai.

10.00 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2019 m. lapkričio 28 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Seniūnų sueigoje aptarėme darbotvarkę, norime ją patvirtinti. Ar yra pasiūlymų? Nėra. Galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Balsuojame, kad pritartume tokiai darbotvarkės redakcijai, kokia pateikta ir kokiai pritarta Seniūnų sueigoje. Tvirtinama darbotvarkė. Balsuojame.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 79, prieš – 3, susilaikė 11. Darbotvarkė patvirtinta.

Darbotvarkės 1-2 klausimas... P. Gražulis? Na, ar būtina?

P. GRAŽULIS (MSNG). Taip. Aš tokią trumpą labai aktualią temą. Aš pakalbėsiu pagal „Lietuvių kalbos žodyną“. Šiandien, pasirodo, Seimo viešbutyje negali gyventi nei giminės, nei vaikai – niekas. Bet jeigu gyventų pederastas, būtų labai gerai. Čia lietuvių kalbos žodis.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Petrai, tai nesusiję su mūsų darbotvarkė.

10.02 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos ir Latvijos valstybės sienos priežiūros ir sienos įgaliotinių veiklos ratifikavimo“ projektas Nr. XIII P-3947(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – projektas Nr. XIII P-3947(2). (*Šurmuly salėje*) Prašau salėje tylos! Pradedame darbą, mieli kolegos, užimkite darbo vietas. Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Latvijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl Lietuvos ir Latvijos valstybės sienos priežiūros ir sienos įgaliotinių veiklos ratifikavimo“ projektas. Priėmimas.

Vienas straipsnis. Pasiūlymų negauta. Galime pritarti? Galime.

Motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 90 ir balsavo 90: už – 90. Vienbalsiai pritarta įstatymui (projektas Nr. XIII P-3947(2)). (*Gongas*)

10.03 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Indijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl oro susisiekiimo pakeitimo ir papildymo protokolo ratifikavimo“ projektas Nr. XIII P-3557(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas. (*Šurmuly salėje*) Ir vėl maloniai prašau tylos. Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Indijos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl oro susisiekiimo pakeitimo ir papildymo protokolo ratifikavimo“ projektas Nr. XIII P-3557(2).

Vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra. Motyvų nėra. Galime balsuoti. Balsuojame dėl... Po balsavimo suteiksiu žodį replikuoti. Balsuojame dėl įstatymo projekto, kuris siūlo ratifikuoti Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Indijos Respublikos Vyriausybės susitarimą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 86 ir vienbalsiai 86 Seimo nariai pritarė įstatymui. (*Gongas*)

Replika ar dėl vedimo tvarkos – V. Čmilytė-Nielsen. Prašau.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Aš norėčiau pasipiktinti vartojamais žodžiais Seimo salėje. (*Balsas salėje*) Atsiversiu būtinai. Noriu informuoti, kad Liberalų sąjūdžio frakcija kreipsis į Etikos ir procedūrų komisiją dėl neleistinos leksikos naudojimo tautos atstovybėje.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiama kolege.

M. Majauskas – dėl vedimo tvarkos.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiama Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja, norėčiau kreiptis į jus ir galbūt į Seimo Pirmininką. Nematau čia, salėje.

PIRMININKĖ. Jis komandiruotėje.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Konstitucinis Teismas iki gruodžio 2 dienos įpareigojo Seimą priimti sprendimą dėl Miškų įstatymo. Šiandien, kaip suprantu, yra paskutinė Seimo posėdžio diena, kada būtų galima priimti tokį sprendimą. Ar galėtumėte paaiškinti, kaip nuo gruodžio 2 dienos gyvens miškų urėdijos, kiek jų bus ir ar nebus netvarkos valstybėje, ir ar nemato valdančioji dauguma savo atsakomybės priimti sprendimus? Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Labai geras klausimas. Išties valdančioji dauguma jau daugelį kartų siūlė įtraukti į darbotvarkę, balsavo dėl to. Deja, opozicija, ištraukdama korteles, neleido šiam procesui įvykti. Visi vienodai atsakingi. Ir aš siūlyčiau dirbti pagal darbotvarkę, bet J. Liesys – dėl vedimo tvarkos.

J. LIESYS (*LSF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Dėl ratifikavimo prašau mano balsą įskaityti už.

PIRMININKĖ. J. Liesys balsavo už. Dėkoju. (*Balsas salėje*) Per praėjusį balsavimą. Kolegos, dėl vedimo tvarkos J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Viena sakinių dėl tų pačių garsiųjų urėdijų klausimo. Aš priminsiu, kad valdančiųjų lyderis R. Karbauskis bravūriškai yra pareiškęs, kad jam čia dėl to reikalo jokių opozicijos balsų nereikia, kad vieni viską, ką reikia, priims. Ką priėmė, matome.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Čia jūsų replikas baigėme ir ypač ne tuo klausimu... Šio klausimo nėra darbotvarkėje! Gerbiamas Petrai, atleiskite, nesuteiksiu. (*Balsas salėje*)

10.06 val.

Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 2, 3, 4, 6, 25, 27, 39 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-3617(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-3617(2). Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Pasiūlymų nebuvo gauta nė dėl vieno straipsnio. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 straipsnius galime priimti? Priimame.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių išsakyti motyvus nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys ir vienbalsiai 101 pritarė įstatymo projektui. (*Gongas*) Priimta.

10.08 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 96 ir 98 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-3618(2) (priėmimas)

Lydimasis – Administracinių nusižengimų kodekso 96 ir 98 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimas. Pasiūlymų nebuvo gauta.

Pastraipsniui. 1, 2, 3 straipsnius galime priimti? Priimame.
Motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai: 98 – už, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.08 val.

Bausmių vykdymo kodekso 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3619(2) (priėmimas)

Kitas lydimasis teisės aktas – Bausmių vykdymo kodekso 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3619(2). Priėmimas pastraipsniui. Pasiūlymų nebuvo gauta. 1, 2 straipsnius galime priimti? Priimame.

Motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 97, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.09 val.

Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3620(3) (priėmimas)

1-4 klausimas – Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3620(3). Tai yra sujungti Nr. XIIIIP-4041 ir Nr. XIIIIP-3620 projektai. Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. 1 straipsnį galime priimti. Dėl 2 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymų. Komitetas įvertino ir jiems pritarė. Galime tam pritarti? Pritariame. Visą 2 straipsnį galime priimti? Priimame. Motyvai. Dėl motyvų nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys ir 101 vienbalsiai pritarė įstatymui. (*Gongas*)

10.11 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3621(2) (priėmimas)

Kitas lydimasis – Statybos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3621(2). Priėmimas. Pastraipsniui. Pasiūlymų nėra gauta. 1, 2 straipsnius galime priimti? Priimame. Motyvai. Balsuojame, nes norinčių kalbėti nėra.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 100 Seimo narių: už – 99, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.12 val.

Baudžiamojo kodekso 270 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3622(2) (priėmimas)

Dar vienas iš šio paketo lydimasis įstatymo projektas – Baudžiamojo kodekso 270 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3622(2). Priėmimas. Pastraipsniui. Pasiūlymų nėra

gauta. Du straipsniai. 1 ir 2 straipsnius galime priimti? Galime. Motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 95 Seimo nariai, vienbalsiai 95 pritarė įstatymui. (*Gongas*) Dėkoju. Visą paketą šių įstatymų priėmėme.

10.13 val.

Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1555 2, 4, 5, 6, 8 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3810(2) (priėmimas)

Medicinos praktikos įstatymo projektas Nr. XIII-3810(2). Priėmimas. Yra Teisės departamento pasiūlymas. Prašau Dainių Kaminską. Atsiprašau, Darių Kaminską. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime priimti? Priimame. Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, tačiau komitetas jam nepritarė. Prašom, jūsų argumentai.

D. KAMINSKAS (*LVŽSF*). Tai yra faktiškai įstatymo teisinės technikos klausimas ir komiteto nuomonė yra nepritariama. Komiteto argumentai: „Siekiant teisės normų nuoseklumo, projekto 2 straipsnio 2 dalimi keičiamoje įstatymo 4 straipsnio 6 dalyje atitinkamas nuostatas siūloma dėstyti laikantis ne įstatymo straipsnių eiliškumo, tai yra didėjančia eilės tvarka, o išdėstant duomenų, kuriuos turi teisę gauti licencijas išduodanti institucija, grupės, atsižvelgiant į toje pačioje dalyje išdėstytą duomenų tvarkymo tikslų eiliškumą, tai yra, pirma, patikrinti, ar įvykdytos licencijos išdavimo sąlygos; antra, patikrinti, ar licencijos turėtojas laikosi šio įstatymo 10 straipsnyje nurodytų pareigų; trečia, patikrinti, ar yra pagrindas sustabdyti licencijos galiojimą, panaikinti licencijos galiojimą, panaikinti licencijos galiojimo sustabdymą, patikslinti licencijos duomenis (ar yra tam tikri juridiniai faktai).

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, galime pritarti komiteto argumentams? Dėkoju. Pritariame. Dar viena Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. 2 straipsnį galime priimti? Galime priimti. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime priimti? Priimame. Dėl 4 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas jį įvertino ir mes taip pat pritariame redakcinio pobūdžio pasiūlymui. Galime 4 straipsnį priimti su Teisės departamento pasiūlymu? Priimame. Dėl 5 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas pirmajam iš jų nepritarė dėl datų.

D. KAMINSKAS (*LVŽSF*). Čia taip pat yra argumentai. Projekto nuostatos privalo būti suderintos su 2020 m. sausio 1 d. įsigaliosiančio Medicinos praktikos įstatymo Nr. I-1556 6, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-2379 3 straipsnio, kuriuo keičiamo įstatymo 8 straipsnis pildomas 2¹ dalimi, nuostatomis. Atsižvelgiant į tai, kad keičiamo įstatymo 8 straipsnis įstatymu Nr. XIII-2379 jau papildytas 2¹ dalimi, naujoms nuostatomis integruoti į keičiamo įstatymo 8 straipsnį, laikantis nuoseklumo, parinktas analogiškas būdas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, galime pritarti komiteto argumentams? Pritariame. Dar vienas Teisės departamento pasiūlymas dėl numeracijos suderinimo, techninio pobūdžio. Tam pritarėme. Pritarė ir komitetas. 5 straipsnį galime priimti? Priimame. Dėkoju pranešėjui.

Dėl 6, 7 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Juos galime priimti? Priimame.

Dėl viso. Motyvai. A. Vinkus – už. Dėkoju.

A. VINKUS (*LSDDF*). Pritariu šiam trijų įstatymų pakeitimo paketui, nes pakeitimai patobulina dabartinį sveikatos priežiūros licencijavimo reglamentavimą. Šį paketą labiau pavadinčiau reglamentavimo sutvarkymu, bet ne esminių naujovių įvedimu. Pažangesnių technologijų diegimas išduodant licencijas elektronine forma atpalaiduoja nuo būtinumo išduoti licencijų dublikatus, kas yra įtvirtinta dabar galiojančiuose įstatymuose. Todėl dublikatų išdavimo būtinumas yra panaikinamas, atsisakoma nuostatos dėl rinkliavų už paslaugų teikimą, nes tai yra centralizuotai reglamentuojama Rinkliavų įstatyme. Manau, siūlomas sprendimas dėl teisės Valstybinei akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybai, kaip licencijas išduodančiai institucijai, gauti šią in-

formaciją, įskaitant asmens duomenis, reikalingas atitinkamų licencijų išdavimo ir jų sąlygų laikymosi priežiūrai, įstatyminiu lygiu yra logiškas, nes tai šiuo metu yra reglamentuota tik poįstatyminiais teisės aktais. Manau, kad tobulesnė tvarka visada yra geriau už netobulą. Aš palaikau šį kolegos D. Kaminsko pristatytą įstatymų projektų paketą ir siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, daugiau dėl motyvų nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 90, prieš nėra, susilaikė 7. Priimta. (*Gongas*)

10.18 val.

Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo Nr. IX-413 2, 5, 7, 8, 9, 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3811(2) (priėmimas)

Lydimojos Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3811(2). Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime priimti? Priimame. Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto argumentai.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Čia analogiškai kaip ir dėl pirminio Medicinos praktikos įstatymo. Analogiškas.

PIRMININKĖ. Analogiškas. Seimas jau tam pritarė. Pritariame komiteto argumentams.

2 straipsnis. Galime priimti? Priimame.

3 straipsnis. Taip pat, matau, yra Teisės departamento analogiški pasiūlymai. Komitetas analogiškai jiems pritarė, o vienam nepritarė, ir mes dėl to sutarėme. 3 straipsnį galime priimti? Galime priimti.

4, 5, 6, 7, 8 straipsniai. Galime priimti? Priimame. Dėkoju.

Dėl motyvų norinčių kalbėti nėra. Balsuojame. Dėkoju pranešėjui.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 87, prieš nėra, susilaikė 1. Priimta. (*Gongas*)

10.19 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 5, 9, 53 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3812(2) (priėmimas)

Lydimojos Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3812(2). Priėmimas pastraipsniui. Pasiūlymų nebuvo gauta. 1 straipsnis. Galime priimti. 2 straipsnis. Galime priimti. 3, 4 ir 5 straipsniai. Galime priimti.

Dėl motyvų dėl viso norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 94, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-3812(2)) priimtas. (*Gongas*)

10.20 val.

Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro įstatymo Nr. XI-1503 1, 6 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3749(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3749(2). Priėmimas. Pasiūlymų nėra. 1 straipsnį galime priimti? Priimame. 2 ir 3 straipsnius galime priimti? Priimame. Dėl viso norinčių kalbėti nėra, balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 87, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.21 val.

Baudžiamojo kodekso XXVI skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Kodekso papildymo 175¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII P-3126(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas, kompleksinis – Baudžiamojo kodekso XXVI skyriaus pavadinimo pakeitimo ir kodekso papildymo 175¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII P-3126(3). Priėmimas. Pastraipsniui. Pasiūlymų nėra gauta. 1, 2, 3 straipsnius galime priimti? Priimame.

Motyvai. S. Gentvilas – prieš.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, po keleto metų, man atrodo, turėsime... tiesiog keiksimė tuos žmones, kurie balsavo už šitą įstatymą, nes akivaizdu, kad profesionalų Vyriausybė pateikė įstatymo projektą, kuris visiškai neatliepia demokratinės plėtros normų, kaip mes turėtume vystyti politinį diskursą ir kaip turėtų vystytis politinės partijos. Šiuo įstatymu siūloma iš esmės kriminalizuoti neteisėtą politinių partijų rėmimą. Jeigu kas nors neteisėtai paremia partijas 19 tūkst. eurų, jau gali rizikuoti baudžiamąja atsakomybe iki ketverių metų. Papildomai siūloma, kad kriminalinė žvalgyba sektų tokias potencialias partijų neteisėto finansavimo veiklas ir iš administracinės atsakomybės būtų perkvalifikuota į baudžiamąją. 19 tūkst. eurų sąlyginai yra maža suma, palyginti su politinių partijų išlaidomis rinkimuose. Paprastai tai... Gerbiami valstiečiai beveik milijoną išleido rinkimų kampanijos metu. Mes, kaip liberalai, VRK sprendimu esame pripažinti pažeidę rinkimų kampanijos finansavimą už mokymus, kurių vertė buvo gerokai virš 19 tūkst. eurų. Europinės politinės partijos ir fondai finansuoja ir rengia mokymus Lietuvos politinėms partijoms. Pagal liberalų precedentą tai galėtų būti bet kada pripažinta kaip nelegalus rinkimų kampanijos finansavimas.

Mokymai. Mokymai tikrai, tikėtina, viršys 19 tūkst. eurų ir už tai būtų baudžiama baudžiamąja atsakomybe. Apie tokius precedentes net nekalbėta. Ir nekalbėta apie klaidas, kurios galėtų būti padarytos dėl biurokratinių sumetimų, bet iš karto dedama baudžiamoji atsakomybė. Pitraukiama kriminalinė žvalgyba.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Laikas, gerbiamas kolega.

S. GENTVILAS (LSF). Aš manau, kad tai stipriai perspaustas projektas. Kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Bakas – motyvai už.

V. BAKAS (MSNG). Iš tiesų tai, kad Lietuvoje kai kurios politinės partijos buvo finansuojamos koncernų, padarė jau negrįžtamą žalą apskritai politinei sistemai, visuomenei, stabdė valstybės raidos procesus. Tiesą sakant, aš nemanau, kad politika yra tie atvejai, kai partija, gavusi kokio nors įtakingo koncerno savininko pinigų, tampa departamentu Seime arba ministerijose, kur gina ne žmonių interesus, o gina tų žmonių, kurie finansavo partiją, interesus. Aš noriu pakviesti kai kuriuos liberalus pagaliau labiau pasitikėti savimi ir atsijunkyti nuo tos tokios maitinusių rankos, kuri dergia mūsų politinę sistemą. Jūs tikrai turite ateitį su teisėta, legalia žmonių parama. O tie, kurie elgiasi neteisėtai, ir už 1 tūkst. eurų turėtų atsakyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Skardžius – motyvai už.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Taip taip, aš klausau, gerbiamoji pirmininke. Aš manau, išties reikia priimti įstatymą, kad galų gale būtų aišku. Dabar mes matome teismus pasiekusias bylas apie politikų korupciją, ta garsioji dėžutė, kurią paėmė mūsų buvęs kolega E. Masiulis. Matome, kad vieni politikai prašėsi eterio ir tas eteris buvo suteiktas, aš turiu omeny buvusią Prezidentę D. Grybauskaitę, o kitas politikas už tai yra teisiamas. Tai turi būti vienodos, aiškos politikų dalyvavimo sąlygos. Eterio suteikimas buvo įvardytas kaip kyšis. Šiuo atveju tikrai reikalinga vienoda atsakomybė ir visi turi būti lygūs prieš įstatymą ir prieš Dievą.

PIRMININKĖ. Mieli kolegos, daugiau motyvų niekas nenori išsakyti. Balsuojame. Baudžiamojo kodekso 26 straipsnio...

Atsiprašau, aš, atrodo, nepastebėjau. Po balsavimo repliką pasakysime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 80 Seimo narių: už – 66, prieš – 4, susilaikė 10. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Pasiklausiusi kolegos S. Gentvilo minčių dėl mokymų ir atsimindama tai, kad tikrai kai kurios partijos dėl mokymų turėjo problemų, norėjau pasiūlyti galbūt tokiomis atvejais iš viso susilaikyti nuo komentarų ir neiti į interesų konfliktą. Aišku, galiu tik paguosti, kad baudžiamoji atsakomybė atgal netaikoma.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos... Norite replikuoti? E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū. Mes čia galime, aišku, baksnotis, *špilkuotis*. Žiūrėkite, viskas paliekama Vyriausiosios rinkimų komisijos rankose. Pavyzdžiui, VRK mūsų atveju dėl mokymų nustatė, kad tai buvo pažeidimas, dėl filmo „Naisių vasara“ demonstravimo nenustatė pažeidimo. Tai štai atsiranda politizuotas instrumentas, kuris tampa arbitru, ir tada jau atsiranda, šiuo atveju priėmus šitą įstatymą, baudžiamoji atsakomybė arba neatsiranda. Tai taip neturėtų būti.

Aš sutinku, kad negalima kyšininkauti, negalima imti, negalima duoti, už tai reikia bausti, bet kas yra tas arbitras? Šiandieninėje išlikusioje praktikoje arbitru tampa politikų sudaryta ir dažnu atveju iš politikų sudaryta Vyriausioji rinkimų komisija, kuri duoda pagrindinį verdiktą, kuris po to jau keliaus į teismą. Taigi VRK gauna teises nustatyti, ar juridinis asmuo, pavyzdžiui, politinė partija, bus teisiama, ar nebus teisiama. Tai čia yra bėda, ne pati bausmė, ne pati iniciatyva, bet lieka viena neišspręsta spraga.

PIRMININKĖ. Dėkoju. E. Pupinis būtinai nori replikuoti?

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Aš tik noriu atkreipti dėmesį, kodėl mes dabar vartojam dar minimalaus gyvenimo lygio formuluotę, o ne bazinės socialinės išmokos? Iš tikrųjų terminai pasikeitę, o įstatymuose mes dar rašome senus terminus.

PIRMININKĖ. Komitetas, aš manau, įvertino visas aplinkybes, Teisės departamentas taip pat. Mes ką tik priėmėme pagrindinį įstatymo projektą, o dabar lydimieji.

10.29 val.

Kriminalinės žvalgybos įstatymo Nr. XI-2234 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3127(2) (priėmimas)

Kriminalinės žvalgybos įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3127(2). Priėmimas.

1 straipsnį galime priimti? Priimame. 2 straipsnį galime priimti, nes pasiūlymų dėl jų nebuvo gauta.

Motyvai. A. Anušauskas – motyvai prieš.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Pakartosiu, ką visą laiką sakau, kalbant apie kriminalinės žvalgybos metodų taikymą. Vis dėlto turime labai rimtai apsispręsti, kokiais atvejais jie reikalingi. Kodėl taip sakau?

Nepaisant to, kad kriminalinės žvalgybos sistema, lyginant su ta, kuri buvo, pavyzdžiui, prieš dešimtmetį, yra sutvarkyta, žinome statistiką, kaip ir kokie kriminalinės žvalgybos metodai yra naudojami, tačiau jų naudojimas iki šiandien tris kartus didesnis negu Danijoje. Danija, paabrėšiu, dvigubai didesnė valstybė pagal gyventojų skaičių.

Dar kartą pasikartosiu, vis dėlto reikia kriminalinės žvalgybos metodus... Taip, galima priartinti galbūt ir šiuo atveju, aš nesiginčiju, kad tai yra labai svarbus atvejis, tačiau apskritai, įtraukdami būtent į šį įstatymą visų nusikaltimų tyrimui naudojamas klausymosi ir kitas priemonės, turėtume visada rimtai apsispręsti. Iki šios dienos Lietuva, nepaisant, kaip minėjau, sutvarkytos sistemos, yra lyderė naudojant kriminalinės žvalgybos metodus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – V. Bakas.

V. BAKAS (*MSNG*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, aš tikrai kviesčiau balsuoti už tai, kad tiriant sunkiausius nusikaltimus (o tokie yra ir neteisėtas kišimasis į politinę sistemą, partijų finansavimas) galima naudoti kriminalinės žvalgybos metodus, nes iš tiesų valstybės at-

sparumas labai stipriai susijęs su tuo, kiek yra atspari politinė sistema. Jeigu į ją yra kišamasi, daroma tiesiog išpūdinga žala visai visuomenei, visai valstybei ir jos raidai. Todėl mes turime suteikti mūsų institucijoms efektyvius įrankius, kad jie galėtų padėti plėtoti mūsų demokratiją, mūsų valstybę ir apsaugoti nuo nepageidaujamos įtakos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Širinskienė – motyvai už.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš taip, kolegos, klausausi ir niekaip nesuprantu, ko nuogąstauja mūsų gerbiama opozicija, nes jeigu kasdien mušatės į krūtinę, kad esate be galo skaidrūs, ko bijoti, kad mūsų žvalgyba turės instrumentus, kurie galės stebėti rinkimus, kurie galės žiūrėti, kaip juda pinigai. Jeigu mes visi tikrai esame skaidrūs ir neturime ko slėpti, tiesiog, manau, jokių nuogąstavimų dėl to, kad žvalgyba įgyja tam tikras teises šitame periode, mes tikrai negalime turėti, todėl ir kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar S. Gentvilas dar nori kalbėti prieš. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiama Agnė, čia tikrai ne opozicija bijo, bet bijoma perteklinio klausymosi, ypač politinės kampanijos metu. Yra kitų instrumentų, kuriais galima daryti ikiteisminius tyrimus. Prokurorai ir teisėjai, kaip matome, 99 % dažniausiai patvirtina ir sankcionuoja klausymąsi. Jau yra galimybė tai daryti.

Bet ko mes bijome, kad iš tikrųjų Lietuvoje žmogus, kurio yra klausomasi (kaip gerbiamas A. Anušauskas jau kalbėjo, kad perteklinis klausymasis yra milžiniškas), niekada nesužinos, už ką, kada jo buvo klausomasi, nes valstybės institucijos nepateikia duomenų, ar kažkada klausytasi jo privataus gyvenimo, ar ne, nepateikia duomenų, kada yra ištrinta ir kuris atsakingas pareigūnas ištrynė šią informaciją. O politinė informacija, dažnai taktinė informacija, kur nėra padaryta nusikalstamų veikų, gali būti panaudota konkurencinėje kovoje. O kadangi valstiečiai turi neproporcingai daug buvusių statutinių pareigūnų, ne kartą mes opozicijoje esame paranojiškai išsigandę šių dalykų, todėl kiekvieną kartą reikia pamatuotai žiūrėti, ar būtų galima taikyti priemones ir ar jau esama sukurta sistema leidžia tai daryti. Kviesčiau balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Nekrošius. Prašom. Motyvai už.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, kas yra perteklinis klausymasis? Aš manau, tikrai nereikia visiems čia išgyventi. Manau, tai yra normali praktika. Įprastai klausosi žmonių tada, kai gaunamas leidimas. Ne šiaip sau kas kada nori klausosi. Aš manau, tikrai reikia palaikyti. Tuo labiau kad kokios yra baimės? Tegul klausosi. Nereikia tiesiog nieko neteisėto daryti, ir viskas bus gerai.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, balsuojame. Visos replikos po balsavimo. O jeigu būtų galima replikų atsisakyti, būtų dar šauniau. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 64, prieš – 4, susilaikė 28. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Mieli kolegos, jeigu nereplikuotume, tai spėtume šios dienos darbotvarkę... Jeigu replikose paskėsime, tai primenu, kad tikrai nepavyks priimti visų įstatymų.

A. Širinskienė nori skirti laiko replikuoti.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš vis dėlto replikuosiu, nes manyčiau, kad mes turėtume gerbti statutinius pareigūnus ir tikrai posėdžių salėje tų žmonių, kurie užtikrina mūsų saugumą, neižeidinėti sakydami, kad jų Seime yra per daug, dar kur nors per daug, tikrai nekiršinkime žmonių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau žodžio replikuoti nesuteiksiu, kolegos. Darbotvarkė labai įtempta, dirbame, o ne kalbame viską ir apie viską.

10.36 val.

Politinių partijų įstatymo Nr. I-606 2, 19, 20, 21, 23, 24, 26, 27, 30 straipsnių ir penktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3128(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7.3 klausimas – Politinių partijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3128(2). Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 straipsnių pasiūlymų nebuvo gauta. Dėl 9 straipsnio yra G. Burokienės pasiūlymas. Kur yra G. Burokienė? Yra G. Burokienė. Suteikiame žodį. Manau, kad yra 29. Guoda Burokiene, prašau pateikti savo pasiūlymą dėl 9 straipsnio. Ir kviečiu komiteto pranešėją V. Bukauską pasakyti komiteto nuomonę. (*Šurmuly salėje*)

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Aš siūlau, kol nepateiks visų dokumentų, kurių Rinkimų komisija reikalauja, tol neskirti finansavimo, asignavimų politinei partijai. Manau, kad tai būtų teisingas sprendimas, nes suinteresuoti... Gali būti, kad nesuinteresuota politinė partija nepateiktų ilgą laiką dokumentų ir po pusmečio jau gautų dotaciją, todėl siūlau, kad iš viso, kol nepateiks dokumentų, nebūtų skiriama dotacija.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto argumentai. V. Bukauskas, komiteto pranešėjas.

V. BUKAUSKAS (MSNG). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Būtent minėtam kolegės pasiūlymui komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Galime tam... (*Šurmuly salėje*) Bendru sutarimu pritariame?

V. BUKAUSKAS (MSNG). Taip.

PIRMININKĖ. Pritariame bendru sutarimu. Dėkoju. 9 straipsnį galime priimti? Ačiū pranešėjui. Galime priimti. Dėl 10, 11 straipsnių pasiūlymų nėra. Galime priimti? Priimame.

Motyvai dėl viso. P. Gražulis – už.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, man atrodo, kad čia jau išsakyta nemažai argumentų ir N. Puteikis labai akivaizdžiai išdėstė, demokratinėse valstybėse ir ten, kur visiška demokratija, faktiškai barjeras neegzistuoja. (*Balsai salėje*) Ne tas? Atsiprašau, jeigu ne tas įstatymas, tada nekalbėsiu.

PIRMININKĖ. M. Majauskas – motyvai prieš.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Aš kalbėsiu dėl projektų Nr. XIIIIP-3128 ir Nr. XIIIIP-3129, nes jie iš dalies yra susiję. Konkrečiai tikrai kliūna nuostatos apie politinę reklamą. Reikalavimai politinėms partijoms pateikti visų pirma informaciją apie paskleistą politinę reklamą, ir nėra paaiškinta ir pasakyta, ar pati partija paskleidė, ar jos nariai paskleidė, ar jai prijaunčiantys asmenys paskleidė, ar tiesiog koks nors naujienų portalas parašė, tarkim, gerą žinią apie valdančiuosius, parašė gražų straipsnį, kad, na, šiandien valdantieji nepadarė nieko blogo. Tai ar tokią informaciją jau reikėtų traktuoti kaip politinę reklamą pagal įstatymo projektą Nr. XIIIIP-3129, jau ją žymėti ir pateikti ataskaitoje?

Taip pat nėra aišku, kaip reikėtų elgtis, kai pagal projektą Nr. XIIIIP-3129 reikia žymėti visą politinę reklamą net ir ne kampanijos metu, socialiniuose tinkluose? Ar dabar absoliučiai kiekvienas straipsnis, kuris turi nors kokią politinį prieskonį, turės būti žymėtas socialiniuose tinkluose? Man atrodo, kad, na, čia toks projektas, kuris atrodo gražiai, bet realiai yra absoliuti nesąmonė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. E. Pupinis – motyvai prieš.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, man vis dėlto kyla daug abejonių, ar Vyriausioji rinkimų komisija sugebės su tokiais resursais normaliai stebėti visas partijas ir daryti stebėseną. Iš tikrųjų duodame tiek funkcijų, kad ji turėtų tapti panaši į Viešųjų pirkimų tarnybą. Ir vėlgi įstatyme numatytos sankcijos partijoms, kai keliamas žmogus vienmandatėje padarė kažką klaidą. Nemanau, kad turėtų būti taip įstatymas sureguliuotas, kad daugiau prieš politines partijas, o tuo labiau kad, tarkime, partijos nekeliamas kandidatas, bet galbūt partijai priklausančios gali daryti tam tikrus nusižengimus. Manau, tikrai nesubalansuotas, tuo labiau kad įstatymas įsigalioja jau šių metų pabaigoje.

Tai kaip čia viskas bus, nustatytos visos tvarkos, o įstatymas pradės veikti? Iš tikrųjų Vyriausioji rinkimų komisija galės daryti ką nori, kadangi nėra kokių nors tvarkų. Tai taip gali būti panaudotas ginklas prieš kai kurias partijas, kurios turi tokios įtakos... kaip kitos partijos, kurios gali reguliuoti gyvenimą per Vyriausiąją rinkimų komisiją. Aš susilaikysiu dėl tokio įstatymo. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl Politinių partijų įstatymo priėmimo. Mielieji kolegos, triukšmas salėje toks, kad negirdime vieni kitų. Būkite geri, kažkaip tyliau diskutuokite.

Šio įstatymo priėmimas

Dėkoju. Balsavo 100 Seimo narių: už – 65, prieš – 3, susilaikė 32. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-3128) priimtas. (*Gongas*)

10.42 val.

Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 10, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22 straipsnių ir ketvirtojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3129(2) (priėmimas)

Kitas lydimasis – Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo projektas. Priėmimas pastraipsniui. 1, 2, 3, 4 straipsniai. Galime priimti, nes nėra pasiūlymų? Galime.

Dėl 5 straipsnio yra techninio pobūdžio Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas pritarė. Komiteto pranešėjas linki mums taip pat pritarti. Pritariame. Galime priimti visą 5 straipsnį? Galime.

6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Galime priimti? Galime. (*Balsai salėje*) P. Gražulis atsisako. J. Razma neatsisako ir sako motyvus prieš.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, nesu kažkaip kategoriškai prieš prieš tą projektą. Galime tuos kosmetinius pataisymus ir priimti, bet aš tik noriu išreikšti apgailestavimą, kad nebuvo svarstant priimti pasiūlymai, kurie galėjo gerokai išskaidrinti politinių kampanijų finansavimą. Buvo mano pasiūlymas, kad visokios reklaminės paslaugos galėtų būti teikiamos tik su išankstiniu apmokėjimu, kitaip sakant, pasiekiant, kad iki rinkimų dienos rinkėjui būtų atskleisti visi rėmėjai, visos išlaidos, ir pasibaigus kampanijai jau nebebūtų jokių skolų.

Dabar lieka neribotų skolų galimybė, todėl visokios čia kalbos apie skaidrumą yra nulis. Sakykime, koks nors kandidatas gali rodyti, kad jis neišleido nė cento, parodo, kad skola keliasdešimt tūkstančių, o po rinkimų staiga sužinome, kad, tarkim, jam paskolino pinigų skoloms padengti koks nors Daktaras, vardu Henrikas. Galbūt tai būtų ši tą reiškę rinkėjui, jeigu jis žinotų prieš balsuodamas, kad kandidatas turi tokį įtakingą rėmėją. Bet kai jau po rinkimų – šaukštai po pietų. Galėsime visi šūkauti. Bet jis bus teisėtai padengęs, kadangi kandidatas iš asmeninių lėšų bet koki įsiskolinimą gali padengti pagal dabar siūlomą priimti įstatymą. Tai ką reiškia tie visi skaidrumai? Žinoma, sąžiningi kandidatai parodys tas įplaukas, išlaidas ir tą daro be šitų kosmetinių pataisymų pagal dabar galiojantį įstatymą.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, jau nekartosiu to, ką J. Razma pasakė.

PIRMININKĖ. Nekartokite.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ypač įstatymo vienas punktas, pagal kurį reikės deklaruoti politinę reklamą ir ne rinkimų laikotarpio metu. Kas nors gali paaiškinti, pavyzdžiui, jeigu aš pakritikuosiu netinkamas valdančiosios daugumos priemones, vykdomas šiuo metu, arba, tarkime, kritika dėl biudžeto, iš tikrųjų tai bus rinkimų kampanijos pripažinta kaip reklama, ar ne? Manau, kad šiuo atveju tikrai negalime pritarti, nes čia nežinau, už ką ir kaip atsiskaityti. Jeigu partijos narys teiks – vienas dalykas. O jeigu ne partijos narys, bet partijos rėmėjas? Iš tikrųjų reikėtų pirma išsiaiškinti, kas po tuo slypi, o po to jau priiminėti tokius įstatymus. Aš nebalsuosiu už jį, susilaikysiu ir siūlau kitiems nebalsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. M. Majauskas – motyvai prieš.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Kaip ir minėjau, geri norai yra deklaruoti teikiant šiuos įstatymų projektus, bet labai gerai žinome, kad gerais norais kartais kelias yra būtent į pragarą grįstas. Šioje situacijoje grįžčiau prie politinės reklamos apibrėžimo ir jos žymėjimo. Šiandien nėra aišku, ar ji taikoma tik mokamai, ar taikoma ir nemokamai. Pagal tai, kaip yra parašyta, tai taikoma bet kokiai skleidžiamai informacijai. Nėra paaiškinta dėl formos, ar, tarkime, dabar aš, žodžiu, kalbėdamas jau po šio įstatymo projekto po kiekvieno pasisakymo turėčiau deklaruoti, kad yra politinė reklama. Taip pat nėra aišku, kaip turėtų būti traktuojama informacija, kuri skleidžiama socialiniuose tinkluose. Mes puikiai žinome, kad socialiniai tinklai yra tikrai labai gyvybingi ir seka visą politinį lauką, dažnai komentuoja žmonės. Tai ar dabar tie žmonės turės kiekvie-

na kartą po politiniu tekstu parašyti, kad tai yra politinė reklama, ir jeigu jie to nepadarys, jie užsitrauks rimtą Administracinių nusižengimų kodekso atsakomybę? Bauda, rodos, gali siekti net ir 1 tūkst. eurų.

Man atrodo, labai svarbu, kad būtų išaiškinta ir išgryninta, kokia reklama yra reklama, kokia forma, ar tai yra mokama, ar tai yra nemokama, ir ką ir kada reikėtų žymėti. Dabar yra paliekama tokia pilka zona, kuomet Vyriausioji rinkimų komisija galės savo nuožiūra selektyviai vertinti vieną ir kitą atvejį ir galbūt netgi tapti persekiojimo įrankiu. Man atrodo, būtų labai labai svarbu išgryninti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolegos. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl lydimujo. Pagrindinį priėmėme, dabar balsuojame dėl lydimujo – Politinių kampanijų finansavimo įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys: už – 62, prieš – 8, susilaikė 31. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.48 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 93, 544 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3130(2) (priėmimas)

Dar vienas lydimasis – Administracinių nusižengimų kodekso 93, 544 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3130(2). Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Redakcinio pobūdžio. Pritariame ir mes. 1 straipsnį galime priimti? Priimame.

Dėl 2 straipsnio Teisės departamento pasiūlymas – taip pat redakcinio pobūdžio. Pritariame? Ačiū. 2 straipsnį galime priimti? Priimame.

3, 4 straipsniai. Pasiūlymų nebuvo gauta. Galime priimti pastraipsniui? Priimame.

Motyvai dėl viso. Nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 66, prieš – 1, susilaikė 25. (*Gongas*) Įstatymas priimtas.

10.49 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 3 ir 16 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12¹ ir 12² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3131(2) (priėmimas)

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo 3 ir 16 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo tam tikrais straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3131(2). Prašom. Priėmimas pastraipsniui.

1 straipsnį galime priimti? Priimame. 2 straipsnis. Galime priimti? Priimame. 3, 4, 5 straipsniai. Pasiūlymų nebuvo, galime priimti? Priimame. Taip pat Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė ir pritarė visoms Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaboms. Galime tam pritarti ir mes. Dėkoju.

Dėl viso. Motyvų niekas nenori išsakyti. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 62, prieš – 1, susilaikė 31. Įstatymo projektas priimtas. (*Gongas*)

10.51 val.

Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3132(2) (priėmimas)

Ir paskutinis šio kompleksinio įstatymo projekto lydimasis – Labdaros ir paramos įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3132(2). Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Galime priimti? Galime. Dėl 2 straipsnio yra I. Šimonytės pasiūlymas. Gerbiamoji Ingrida Šimonyte, prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Na, šis pasiūlymas yra susijęs su Vyriausybės institucijų, konkrečiai, Mokesčių inspekcijos ir Registrų centro, kreipimusi, kad jiems reikia šiek tiek daugiau laiko praktiškai pasiruošti šiems darbams, todėl mano siūlymas labai paprastas, siūlau įsigaliojimą nukelti – nuo sausio 1 dienos iki liepos 1 dienos. Komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir komitetas šiems I. Šimonytės pasiūlymams pritarė. Dėl pasiūlymo prieštaravimų nėra. Pasiūlymui galime pritarti? Pritarėme. 2 straipsnį galime priimti? Priimame.

Dėl viso įstatymo projekto motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 83, prieš nėra, susilaikė 16. Įstatymo projektas priimtas. (*Gongas*)

10.52 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 162 ir 164 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4105(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 162 ir 164 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4105(2). Priėmimas. Mieli kolegos, primenu, kad čia taisome Konstitucinio teismo išaiškinimu. Skuba ir ypatinga skuba. Teisės ir teisėtvarkos komitetas pasidarbavo atitinkamai.

1 straipsnį galime priimti? Pasiūlymų nėra, bet mes dėl šito turėsime atskirai balsuoti dėl kiekvieno straipsnio. Motyvų niekas nenori išsakyti. Balsuojame dėl 1 straipsnio, tai yra 162 straipsnio pakeitimas. Gerbiami kolegos, prašome balsuoti. Primenu, kad čia reikalingas 71 balsas, kad galėtume priimti šio straipsnio pakeitimą.

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 86, prieš nėra, susilaikė 18. 1 straipsnį priimame.

2 straipsnis, tai yra 164 straipsnio pakeitimas. Pasiūlymų taip pat nėra. Motyvų niekas nenori... Kviečiu šį straipsnį priimti. Taip pat reikia 71 balso.

Balsavo 90 Seimo narių: už – 82, prieš – 1, susilaikė 7. 2 straipsnis... jam pritarta.

Ir dėl viso Seimo statuto motyvų niekas nenori išsakyti. Balsuojame. Gerbiami kolegos, kviečiame balsuoti, nes dėl viso Seimo statuto pakeitimo taip pat reikalingas 71 pritarimas, jeigu tam pritariame.

Šio statuto priėmimas

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 89, prieš – 1, susilaikė 5. Seimo statutas dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto pakeitimo priimtas. (*Gongas*)

10.55 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito“ projektas Nr. XIIIIP-4173(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito“ projektas Nr. XIIIIP-4173(2). Priėmimas.

Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Galime priimti? Priimame. 2 straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Galime priimti.

Motyvai dėl viso Seimo nutarimo. S. Gentvilas.

Mielieji kolegos, nuoširdžiai prašau tyliau. O Simonas kalba garsiai, kad visi girdėtų.

S. GENTVILAS (LSF). Aš suprantu, kad čia gal tiktai procedūra, bet man tiesiog atrodo keista, kad Valstybės kontrolę audituos kita įmonė, turinti du darbuotojus. Nežinau, ką reikia keisti procedūrose (čia gal Audito komiteto pirmininkė pasakytų), bet turbūt valstybės aukščiausią kontrolieriaus instituciją tikrai turėtų kontroliuoti jau pačios kokybiškiausios audito įmonės.

PIRMININKĖ. Dėkoju. I. Šimonytė – motyvai už.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Būčiau nekalbėjusi, bet jau kolega Simonas mane išprovokavo. Aš nežinau, kokio didumo įstaiga jums atrodo Valstybės kontrolė, bet išties tai yra pakankamai nedidelė įstaiga ir jos finansai nėra kokie nors labai sudėtingi. Atrenkant įmones, kurios audituoja, visada yra patikrinama patirtis audito viešajame sektoriuje. Tikrai nereikia būti čia nei didžiuoju ketvertu, nei pačiu geriausiu auditoriumi Lietuvoje, kad galėtum audituoti tokios santykinai nedidelės įstaigos finansines ataskaitas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, balsuojame dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės finansinio audito projekto. Motyvai išsakyti. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 102 Seimo nariai: 101 – už, prieš nėra, susilaikė 1. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

10.58 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-508 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4214(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4214. Kviečiu G. Burokiene, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkę. Svarstymas ir jūsų komiteto išvada.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas vakar apsvarstė ir pritarė bendru sutarimu kandidatūrai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Kandidatė nenori kalbėti. Jau per pateikimą kalbėjote. Galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo? Pritariame.

Priėmimas. Pastraipsniui. 1 straipsnis. Galime pritarti. 2 straipsnis – įsigaliojimas nuo gruodžio 5 dienos. Galime pritarti. Priimame.

Motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame priėmimo metu.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 96 Seimo nariai: vienbalsiai 96 Seimo nariai pritarė G. Vickutės kandidatūrai dirbti Vyriausiojoje rinkimų komisijoje ir mūsų palinkėjimai sėkmės jai, Valstiečių ir žaliųjų sąjungos atstovei. (*Gongas*) Priesaika bus penktadienį. Atsiprašau, gruodžio 5 dieną. Čia per skubėjimą. Gruodžio 5 dieną. Gerai, kad jūs pastabūs. Puiku.

11.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl leidimo Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybai stoti į Europos mokslinių tyrimų sąžiningumo tarnybų tinklo (ENRIO) asociaciją“ projektas Nr. XIIIIP-4155(2) (priėmimas)

Atsiprašau, darbotvarkės 1-11 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl leidimo Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybai stoti į Europos mokslinių tyrimų sąžiningumo tarnybų tinklo asociaciją“ projektas Nr. XIIIIP-4155(2). Svarstymas įvyko, dabar priėmimas. Pasiūlymų nebuvo gauta. Vienas straipsnis. Galime priimti? Motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Balsuojame dėl šio labai svarbaus Seimo nutarimo. Dėkojame Švietimo ir mokslo komitetui ir visai komandai su pirmininku E. Jovaiša priešakyje.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 88 Seimo nariai ir vienbalsiai pritarė šiam Seimo nutarimui. (*Gongas*) Nuoširdžiai dėkoju.

11.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 24 d. nutarimo Nr. XIII-2435 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikti parlamentinį tyrimą dėl Lietuvos Respublikos Seimo narės Irinos Rozovos veiklos ir ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui ir iš Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento gautos informacijos netinkamo panaudojimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4212(2) (svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-12 klausimas, projektas Nr. XIIIIP-4212(2). Kviečiu D. Gaižauską. Seimo nutarimo „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikti parlamentinį tyrimą dėl Lietuvos Respublikos Seimo narės Irinos Rozovos veiklos ir ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui ir iš Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento gautos informacijos netinkamo panaudojimo“ svarstymas. Komiteto išvada.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Komitetas svarstė ir pritarė bendru sutarimu pratęsti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komitetas pritarė, kad būtų pratęstas tyrimas iki...

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Kad būtų pratęstas iki balandžio 30 dienos.

PIRMININKĖ. Iki balandžio 30 dienos. (*Šurmulyš salėje*) Diskusija. Gerbiami kolegos, ar dėl datos nukėlimo reikia tokios diskusijos? (*Balsai salėje*) Jūsų valia. Keturi kolegos nori diskutuoti. Pirmąjį kviečiu E. Gentvilą. Nėra E. Gentvilo. P. Urbšys.

P. Urbšys kviečiamas į tribūną diskutuoti. Ruošiasi J. Sabatauskas.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, mes esame girdėję ne kartą, kai buvo inicijuojama šita komisija, kad bus per trumpiausią laiką viskas ištirta. Tai ne kartą yra kartojęs dabartinis komisijos vadovas gerbiamas Seimo narys D. Gaižauskas. Mes matome tai, kad vėl norima tos komisijos darbą pratęsti. Eilinį kartą kyla klausimas, ar tas pratęsimas yra reikalingas tam, kad iš tikrųjų nustatytų tą tiesą, ar viską padarytų, kad ta tiesa nebūtų nustatyta.

Akivaizdu tai, kad tos komisijos inicijavimą daugiau lėmė ne valstybės interesas, bet, kaip esu minėjęs, asmeninis interesas panaudoti būtent šią temą tam, kad būtų pabandyta suvesti sąskaitas su Seimo Pirmininku V. Pranckiečiu ir Seimo nariu V. Baku. Nors ir tada jau buvo aiškūs požymiai, kad, sakykim, dėl Seimo narės I. Rozovos santykių su ambasada atsiranda tam tikra dviprasmybė, nes jeigu mes kalbame apie tai, kokias visuomenines grupes norėjo paveikti Rusijos ambasada, tai iš tikrųjų jina norėjo paveikti visas tas visuomenines grupes, kurios veikė, bet nevienodai sekėsi, nes man susidarė įspūdis, kad būtent dėl Seimo narės I. Rozovos asmens Rusijos ambasada buvo kilusios tam tikros problemos. Čia, Vilniuje, su rusakalbėmis visuomeninėms organizacijomis sekėsi visai gerai ir kaip tik buvo bandoma Seimo narę I. Rozovą inkorporuoti būtent į tą bendrą veikimą. Bet, nežiūrint į tai, iš tikrųjų tą klausimą reikia ištirti, kokios leistinos ribos buvo peržengtos, kokios ne. Bet, man atrodo, daug svarbiau yra išsiaiškinti šios dienos ryšius.

Antradienio vakare žmogus, esantis Seime, kuris niekada nemeluoja, surengė eilinį skaidrumo šou, kai buvo pasiūlytos lobistinio įstatymo pataisos, kad visi Seimo nariai ir politikai turi deklaruoti savo darbotvarkes ir daryti tokius neaiškius kryžminius deklaravimus neva su tikslu – tai padidins skaidrumą. Kai tuo pačiu akivaizdžiai matyti, kad šis žmogus naudoja politinę įtaką, kad nebūtų atsakyta paramos verslininkų, kurie yra susiję su Baltarusijos verslais.

Aš kalbu apie Klaipėdos miestą, aš kalbu apie A. Vaitkaus kandidatavimą į miesto mero poziciją ir kalbu apie verslininkų paramą, kuri buvo teikta, ir tų verslininkų ryšius su Baltarusija. Akivaizdu tai, kad taip buvo bandoma įtvirtinti tam tikrą įtaką ne kur nors kitur, bet mūsų valstybės pagrindiniame uoste, užimant labai reikšmingą politinę poziciją.

Ir man keista, kai Seimo narys V. Bakas pasiūlo įtraukti šį klausimą į tyrimą, kad mes apčiuoptume šios dienos pavojus ir grėsmes, kažkodėl lengva ranka būtų daugumos atstovai Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete atsisako šį klausimą įtraukti. Jeigu mes vis dėlto manome, kad komisijos pratęsimas reikalingas vadinamajai politinei archeologijai ir politinėms dulkėms dar kartą kelti, ar mes turėtume tą intenciją palaikyti, ar vis dėlto mes turėtume išsireikalauti, kad ši komisija neimtuotų nacionalinio saugumo grėsmių tyrimo, bet iš tikrųjų vykdytų ir nustatytų dabar esančias grėsmes?

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu J. Sabatauską. Ruošiasi D. Gaižauskas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, atrodo, svarstome tokį visiškai techninį klausimą, datos pakeitimą, bet, kaip ir prieš mane kalbėjęs kolega, puikiai prisimenu, kai buvo žadama kuo skubiau atlikti tyrimą. O gal dar prisimenate, kad buvo siūloma sudaryti ir komisiją? Mūsų frakcija siūlė sudaryti komisiją proporcingai pagal frakcijų atstovavimą Seime, kad iš tikrųjų būtų atliekama objektyviai, operatyviai.

Dabar matome kitą dalyką, kad tyrimas yra vilkinamas. Man sakysite – ne, ne, ne, nevilkinamas. O kur įrodymai, kad nevilkinamas? Ar šią savaitę komitetas darė nors vieną posėdį dėl tyrimo? Nedarė. Sako, svarstėme biudžetą. Palaukite, biudžetą svarstėme pirmadienį neeiliniame Seimo posėdyje. Komitetas tyrimo šią savaitę nevykdė. Sako, vykdė praeitą savaitę. Vieną kartą. O kodėl ne du, ne tris kartus? Štai davėme beveik du mėnesius tyrimui atlikti, ne beveik, o daugiau kaip du mėnesius, nes nutarimas rugsėjo 24 dienos, tai visas spalio, visas lapkritis ir dar rugsėjo savaitė. Matome, kad siūlomas laikas – birželio 30 diena. Tai gal iš karto siūlykite spalio 20 dieną, kad išvada būtų po rinkimų? Nes iš tiesų geriau reikėjo sudaryti komisiją, kuri dirbtų intensyviai.

Savo praktikoje turėjau ne vieną komisiją. Kai buvo duodama dar mažiau laiko dėl žymiai sudėtingesnių klausimų, ir būdavo padaryta, nes yra atsakomybė. Dabar beveik nėra savaitės, kai Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto atstovai *nešpaciruotų* po pasaulį. Matote, komandiruotės yra svarbiau. Tai jeigu jums iš tikrųjų tas tyrimas buvo svarbus, reikėjo jį ir daryti. Todėl mūsų frakcija tikrai nepritaris šiam tyrimo pratęsimui.

PIRMININKĖ. Dėkoju už trumpai ir konstruktyviai pasakytą kalbą, nors galėjote kalbėti septynias minutes. D. Gaižauskas. Ir matau, jau grįžo į salę E. Gentvilas. (*Balsas salėje*) Eugenijau, prašom. Jums suteikiamas žodis, nes jūs pirmas buvote užsirašęs. (*Balsai salėje*) Mielieji kolegos, jeigu kalbėsitės trumpai ir konstruktyviai, dėkosiu. Laukiame jūsų išmintingų žodžių.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū, kad suteikėte galimybę vėl grįžti. Aš iš pat pradžių buvau labai aiškiai už tai, kad ši komisija užsiimtų tik I. Rozovos atvejo tyrimu. Tą kalbėjau labai akivaizdžiai Seime ir niekaip nepritariau, kad atsirastų keršto akcijos, kurias galėčiau įžvelgti, ir, tiesą sakant, įžvelgiu, girdžiu lūpų čepsėjimą, kaip čia mes tuoj patvarkysime opozicijos narius, kurie kažkaip susipažino, bet nieko nedarė, tai yra V. Alekna, L. Kasčiūnas ir A. Anušauskas. Kodėl susipažino ir nieko nesiėmė? Kodėl Seimo Pirmininkas susipažino ir nieko nedarė? Tebūnie. Tai turbūt yra klausimai, į kuriuos reikia rasti atsakymus. Tačiau šie klausimai yra sukergti su tuo klausimu, kuris atėjo iš specialiųjų tarnybų, tai yra vienos Seimo narės, mielos kolegės, galimai neleistini santykiai su Rusijos pareigūnais ir diplomatais. Kai sudėjo tuos klausimus kartu ir pavedė komisijai tirti tuos klausimus kartu, aš pats sakiau ir viduje giliai tikėjau: čia bus daromas delsimas. Taip ir atsitiko. Buvo duotos komisijai devynios savaitės. Ponas J. Sabatauskas, atrodo, aiškiai išdėstė, kodėl dirbama tik kas antrą savaitę, kodėl ne du kartus ar tris kartus per savaitę. Galima prisidengti ir sakyti, kad iš Saugumo departamento informacija gaunama pavėluotai. Galbūt. Bet, žiūrėkite, teisėkūroje ir sveikame, nuovokiame gyvenime turi egzistuoti ir tam tikra logika. Vietoj devynių savaitių dabar siūloma ištęsti komisijos tyrimo darbo laiką iki 29 ar 30 savaitių. Tai gal nereikėjo daryti tų klaidų, kurių jūs jau pridarėte? O jeigu jau pridėdate sau dar keturis mėnesius iki balandžio 30 dienos, realiai penkis mėnesius pridėdate, tai gal tada realiai tirkite ir kitus dalykus, pavyzdžiui, apskritai Rusijos įtaką politiniams procesams ar politikams Lietuvoje.

Dabar akivaizdu, kad artėjant Seimo rinkimams bus stuktelta opozicijos nariams. Kaip jūs tą sugebate, mes jau matėme. Tiesa, tai nelabai skausmingi smūgiai, bandau įsivaizduoti, kaip V. Alekna jūs stukteltumėte su tomis savo nesąmonėmis. Bet svarbiausia, kad jūs nedarote pagrindinio darbo, kurį gavote kaip uždavinį iš specialiųjų tarnybų, – tai ištirti vienos kolegės Seimo narės

galimai neleistinus santykius su Rusijos diplomatais. Ir šis darbas nėra pajudėjęs. Taigi jūs kompromituojate savo vykdomą tyrimą apsikraudami papildomais darbais darbeliais, pagrindinio darbo, kurį jūs pripažinote, kad lyg ir tai yra pagrindinis darbas, tai yra Seimo narės galimai neleistinių santykių tyrimas, tačiau akivaizdu, kad pagrindiniu darbu jūs laikote, kaip įspirti V. Prankiečiui ir kaip įkasti opozicijos nariams. Tai jūs kompromituojate parlamentinių tyrimo komisijų veiklą apskritai, na, ir aš jau nekalbu apie tai, kad kompromituojate patys save konkrečiai ir asmeniškai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu D. Gaižauską.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Labai ačiū. Ne be reikalo išėjau paskutinis, nes, kai pamačiau, kiek užsirašiusių yra, tikrai jaučiau pareigą ateiti į tribūną ir paaiškinti.

Pradžioje gal pasakysiu tik tai, kad tikrai tyrimas nevilkinamas, daromas kokybiškai, tai yra pirmiausia buvo surenkama faktinė medžiaga, išlaptinta informacija iš Valstybės saugumo departamento. Mums nepakako vienos pažymėlės, kaip kažkada buvo darytas tyrimas NSGK. Mes surinkome absoliučiai visą informaciją. Juliau, čia jūs klausykite manęs. Rinkome patvirtinančias faktines aplinkybes, o nebe prielaidas. VSD turbūt pati to nesitikėjo, kad mes keturis posėdžius apklausinėjame pačią VSD, nes mums reikia paaiškinti tam tikras aplinkybes, kurias jie surašo į pažymą, ar turi pagrindų, pagrindžiančių tas faktines aplinkybes, kuo grindžia, ir taip toliau. Bet čia apie tyrimą aš daugiau ir nesiplėsiu, tai keturi posėdžiai – vien tik šitai informacijai. VSD vis prašydavo atidėti jų apklausas, nes informaciją reikia surinkti, tam reikia laiko, o kadangi laikotarpis sieja ne tik tai mūsų, gerbiame, kadenciją, gerbiame Gentvilai, ir konservatorių, ir socialdemokratų, Julius turbūt to ypač bijo, todėl ir informaciją, kurią renka VSD, surinko, sudėliojo. Mes dabar turėsime išnagrinėti, susipažinti su ja, nes, žinokite, tyrimo komisijos nariai dar jos net neperskaitė visos, nes segtuvai yra iš tikrųjų labai stori.

Taigi norint tyrimą atlikti neskubiai, dabar jums, Urbšy, sakau, o kokybiškai, šita informacija turi būti išanalizuota ir tik tada priiminėjami vienokie ar kitokie sprendimai pagal patvirtintą planą, tai yra ką kviesime, kokius įrodymus vienaip ar kitaip dar rinksime. Taigi tyrimas užsitęsė ir dar tik buvo pradėtos apklausos ir I. Rozovos, ir gerbiamo V. Tomaševskio. Visų kitų dar net neapklausėme, nes nebuvo ir laiko. Neskubame, o darome kokybišką tyrimą. Komitetas netgi bendru sutarimu sutarė, kad tyrimą reikia pratęsti.

Kalbant apie pasisakiusių... Julius yra pasisakęs, kad tyrimas turėtų būti objektyviai, operatyviai, ir jis neva žino, jam rodosi, jam kyla abejonių informacija... Gerbiame Juliau, nei jūs, nei P. Urbšys nežinote, ką mes turime. O jeigu žinote, tai, ko gero, nutekinta informacija, nes ji yra su slaptumo žyma „Slaptai“ ir jūs abudu net neturite teisės su ja susipažinti. Neturite. Jeigu jums nutekino informaciją apie tyrimą, jūs pasiskaitykite tada, ką reglamentuoja komisijų tyrimas, yra principas būtina žinoti, gerbiame kolegos, ir su manimi nesiginčykite, nes tikrai nežinote.

Dabar P. Urbšys. P. Urbšys iš tikrųjų turėjo pasisakyti apie tyrimą kaip buvęs Specialiųjų tyrimų tarnybos darbuotojas. Tai buvo gėda klausytis, kolega, nes jums irgi viskas akivaizdu, (...) ir bandote politizuoti rimtą tyrimą, kuris bando tirti Rusijos grėsmes per Rusijos ambasados galimai diplomatus pasinaudojant I. Rozova ir panašiai. Jūs kažkaip suplakate, pradedate politizuoti, bandote nukreipti ant LVŽS, su kuria, gerbiame Urbšy, priminsiu, jūsėjote į rinkimus. Jūs tik tai dėl LVŽS dabar sėdite Seime, jūs mus išdavėte, o sakote, meluojat.

Kita vertus, gerbiame kolega, visai neseniai pirštu rodėte į E. Gentvilą dėl „MG Baltic“ ir visokių kitokių dėžėse kaupiamų pinigų, dabar su tuo pačiu E. Gentvilu jau pasirašote nutarimus, kad būtų atliktas kitas tyrimas. Kur jūsų sąžinė, gerbiame Urbšy? Tą patį pasakysiu, išgirsime... jūs visai netrukus teiksite taip pat vieną nutarimą, tai pasirašo V. Bakas, kuris irgi pirštu badė į E. Gentvilą, į J. Sabatauską ir visus kitus. Dabar su E. Gentvilu pasirašinėja kitą tyrimą. Taigi ne jums kalbėti apie mūsų moralę ir sąžinę, aš čia jums dabar konkrečiai pasakau. Lietuvos valstiečiai žalieji... (*Balsai salėje*) Apie tyrimą mes visi kalbėtume, bet jūs nekalbėjote apie tyrimą, tai tyrimas, grįžtu prie to, kad tyrimas susijęs su Rusijos galima įtaka. Planas patvirtintas, kad dabar šioje dalyje mes susifokusuojam, o antra dalis dėl nebuvimo prevencinės sistemos ir trečia – dėl manipuliavimo, kur galimai tiek V. Bakas, tiek L. Kasčiūnas... bus galbūt tas klausimas... (*Balsai salėje*) Bus trečia dalis.

PIRMININKĖ. Replikos teisingos, kolegos, kalbėkime iš esmės.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Taigi, gerbiamieji, prašau patvirtinti pratęsimą ir tyrimas bus atliktas kokybiškai, tikrai pažadu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kalbėkime apie pratęsimą. Kolegos, siūlau dabar nebereplikuoti. (*Šurmulyš salėje*) Dėl vedimo tvarkos. Prašom.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, kreipiuosi į jus kaip į patyrusią politikę. Na, išeina šitas jaunuolis, jau ne pirmą ir ne antrą kartą pliurpia kažkokius asmeniškumus, nekalba į temą. Tai jūs jį nutraukite arba neleiskite į šitą tribūną, nes jis įaudrina Seimą, kalba kažkokius *briedus*, jaučiasi kaip buvęs *mentas* ir daugiau nieko!

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kolega, tačiau Seime ne pliurpiama, o kalbama ir galbūt ne pykime vieni ant kitų, nemoralizuokime. Nesuteiksiu žodžio diskutuoti.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). O tai leidote moralizuoti!

PIRMININKĖ. Dabar... (*Triukšmas salėje*) Gerbiami kolegos, visi iš tribūnų kalbėjote ką norėjote, replikuoti žodžio nesuteikiu.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Pavardė paminėta!

PIRMININKĖ. Nesvarbu.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Pavardė paminėta ir dar...

PIRMININKĖ. Statute to nėra parašyta. (*Triukšmas salėje*) Motyvai po svarstymo.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke!..

PIRMININKĖ. A. Gumuliauskas. Prašom.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji, nesiaudrinkite, tikrai kalbėsiu ramiai. Tyrimas vyksta, medžiagos tikrai yra labai daug. Kad mes komisijoje pritarėme bendru sutarimu pratęsti darbą, byloja apie tai, kad šitoje komisijoje dirba įvairių frakcijų atstovai ir jie buvo vienos nuomonės, kad norint atlikti kokybiškai tyrimą iš tikrųjų reikia dar šiek tiek laiko. Taigi aš balsuosiu už pratęsimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Štai aš gavau galimybę pasisakyti po to, kai mano pavardė buvo paminėta, dėl to, kad aš apdairiai iš anksto užsirašiau. Bet kodėl kolegos P. Urbšys ir J. Sabatauskas, kurių pavardės buvo linksniuojamos, negali pasisakyti, nežinau.

PIRMININKĖ. Po motyvų.

E. GENTVILAS (LSF). Gerai. Taigi mano motyvai dėl šito pratęsimo. Ką mes girdėjome iš kolegos D. Gaižausko, jis kalbėjo ne apie būtinybę pratęsti, o pradėjo kalbėti apie kai kurių parlamentarų tarpusavio asmeninius santykius, kaip P. Urbšys nemėgo E. Gentvilo kažkada ir kaip dabar P. Urbšys su E. Gentvilu pasirašinėja kažką bendro.

Aš galiu pasakyti: jūs su P. Urbšiu, gerbiamas Gaižauskai, buvote vienos partijos rinkimų sąrašė, o dabar kalate buvusiam saviškiui į kaktą. Tai nesistebėkite, kad aš su P. Urbšiu pabendrauju, ir su tamsta, atrodo, asmeniškai nesipykstu, galbūt dviese kada nors ką nors pasakysime.

Esminis dalykas – D. Gaižauskas man (atrodo, ir Seimui) neįrodo, kodėl būtina pratęsti šitą tyrimą, ir tauškia, leiskite pasakyti įvairiais sinonimais...

PIRMININKĖ. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). ...kalbėti, plepėti, pliurpti, taukšti. Yra kultūringos kalbos sinonimų lietuvių kalboje. Kaip kiekvienas priima tuos mano minimus sinonimus, tai tegul įsiklauso, kokių blėnių, kaip sako L. Balsys, priešnekėjo.

Nėra įrodymų, kad objektyviai reikia pratęsti šitos komisijos darbą, tačiau aš suprantu, kad tai bus pratęsta. Arba šita komisija koncentruojasi į I. Rozovos atvejo tyrimą ir atsisako Seimui pavedus kitų klausimų tyrimo, arba, jeigu pratęsia dar keturiems mėnesiams iki balandžio 30 dienos, tada tegul rimtai užsiima Rusijos grėsmių Lietuvos politikams ir politiniams procesams tyrimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, balsuosime, o tada jau prašom replikuoti taip, kaip Statute numatyta. Todėl ir nesuteikiau vidury kalbos žodžio replikuoti. Balsuojame. Kadangi buvo paminėtos dviejų kolegų pavardės – J. Sabatausko ir P. Urbšio, tai šiems kolegoms suteiksiu galimybę replikuoti. Man labai gaila žvelgiant į darbotvarkę, kad mes nespėsime kai kurių klausimų apsvarstyti.

Balsavo po svarstymo 102 Seimo nariai: už – 80, prieš – 13, susilaikė 9. Po svarstymo pritarta. Dabar pagal Statutą po balsavimo replikos. P. Urbšys. Maloniai prašau.

P. URBŠYS (MSNG). Kadangi buvau pagerbtas Seimo nario D. Gaižausko ir man primintos skolos...

PIRMININKĖ. Arčiau mikrofono, Povilai.

P. URBŠYS (MSNG). ...valstiečiams, tai gerbiama D. Gaižauskui, kaip buvusiam pareigūnui, kartoju paskutinį sykį, nes tai jau ne kartą viešai kartoju – aš išrinktas ne pagal sąrašą, aš išrinktas vienmandatėje apygardoje kaip save iškėlęs.

Dar noriu priminti, kad aš nenaudojau nė cento rinkimams pinigų iš valstiečių kasos, o naudoju tik savo asmenines lėšas. Nenaudoju valstiečių logotipo, nenaudoju nei R. Karbauskio, nei S. Skvernelio atvaizdų.

Dar galiu pasakyti. Paties atsiradimas irgi yra netiesiogiai susijęs su manimi, nes būtent tada mano dėka pavyko prikalbinti S. Skvernelį.

PIRMININKĖ. Mieli kolegos, o dabar jau vėl sąskaitų suvedimas.

P. URBŠYS (MSNG). S. Skvernelis rekomendavo patį į sąrašą, o atsidėkodamas už tai dabar pats valaisi į jį kojas. Šiuo atveju, jeigu kalbėtume apie pareigūno garbę, aš noriu pasakyti – tamsa jos nesi vertas.

PIRMININKĖ. Mieli kolegos, sutarkime, kad kalbame iš esmės apie Seimo nutarimą.

R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Kaip buvęs jūsų kolega, ko gero, puikiai...

PIRMININKĖ. Jūs esamas mūsų kolega.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Kaip buvęs Seimo vicepirmininkas, nežinau, kaip bus kitą kadenciją, ar būsime, ar ne. Ką aš dabar, šiandien, išgirdau iš tribūnos iš Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininko, iš tiesų tai yra netoleruotinas dalykas. Kolega, aš pasakysiu dėl vieno teisinio dalyko. Kai jūs ką tik apkaltinote faktiškai visus Seimo narius, nes turintys teisę dirbti su slapta medžiaga ir susipažinti... iš tikrųjų tai yra netiesa. Jūs ką tik pasakėte tokį faktą, kad *de facto* Seimo nariai net neturi šičia... Tokiu atveju dėl visų Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas turėtų pradėti tyrimą. Antras teisinis dalykas. Šiandien mes pasiėmėme I. Rozovą kaip kokią nors auką suvesti sąskaitas per šį žmogų. Ji yra mūsų kolegė. Ir trečias dalykas. Niekada Seimas neturi teisės atlikti ikiteisminio tyrimo institucijos pareigų. Jūs vieną kartą perskaitykite Konstitucinio Teismo išaiškinimą. Mes konkuruojame su įstaigomis, institucijomis, kurios atlieka tyrimus. Nuo kada Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas tampa ikiteisminio tyrimo institucija, kuri pasako lemiamą žodį?

PIRMININKĖ. Dėkoju.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Baikime šiuos dalykus darę Seime. Ne, pavesti komisijai, Petrai, bet ne komitetui. Ir nesityčiokime iš eilinių Seimo narių.

PIRMININKĖ. Ačiū. Remigijau, ačiū. Kolegos, būčiau labai dėkinga, jeigu replikos būtų trumpos. Kadangi J. Sabatauskas buvo paminėtas, žodis jums.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Iš tikrųjų išgirdome tokią paplavą ir asmeniškumą tiradą iš komiteto pirmininko, ne šiaip sau Seimo nario. Jis visiškai užsimiršo, pradėjo mėtyti kaltinimus Seimo nariams. Ar dėl to, kad neturi leidimo susipažinti su slapta informacija, jie jau yra kalti? Tarp kitko, aš turiu tokį leidimą. Iš kitos pusės, aš išgirdau tiesiogiai grasinimą iš Seimo tribūnos ir taip pat... O jeigu kolega daro išvadą vien dėl to, kad mano tėvai buvo ištremti, aš gimiau Rusijoje, tai aš nepatikimas nuo pat pašaknių, nuo pat gimimo. Petras I yra pasakęs: „Duokite žmogui kalbėti be popierių, kad visas jo kvailumas pasimatytų.“ Šį kvailumą mes matėme dabar.

PIRMININKĖ. Gerbiama kolegos, ir paskutinis, kuriam suteikiu žodį, tai D. Gaižauskas. Prašau, kolega. Daugiau niekam nesuteiksiu. (*Balsai salėje*)

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiama kolegos, o aš kalbėsiu ramiai, ko jūs turbūt nesitikite. Kai jūs kalbate tribūnoje be popierėlio, Sabatauskai, kaip dabar pavardinote dėl kvailumo ir taip toliau, jūs savęs nematote. Aš gal būčiau visai net neišėjęs, bet žinodamas, ką jūs pasa-

kysite, A. Salamakinas... *mentais* ir taip toliau. Baikite mokslus, tai galbūt suprasite, kad taip kalbėti negalima.

PIRMININKĖ. Baikite, kolegos!

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Čia vienas dalykas. (*Balsai salėje*) Kitas profesorius, chamas, čia, žinokite, mes jūsų tribūnoje tiek prisiklausome, aš jums pasakysiu, marazmų. Aš tai juos paprasčiausiai kaupiu iš patirties. Juos sudėjus... (*Šurmulys salėje*) Juos sudėjus, juokitės, aš pasakysiu...

PIRMININKĖ. Kolegos, niekam daugiau replikoms žodžio nesuteiksiu, nes stokite prie mikrofono.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). ...jūs sudėjus, profesoriau, aš pasakysiu, menkinate jūs kiekvieną žmogų pasisakęs, taip labai subtiliai pasisakydamas, paniekindamas. Jūs prisiminkite, ką jūs ant tų valstiečių prisakę: tai rišo prie patvorių vaikus ir taip toliau, ir taip toliau. Jūs savęs, šito nematėte. Gerbiamieji, kai kas nors pasako, aš jums pasakysiu, kai kas nors pasako kokią nors repliką jūsų atžvilgiu, jūs labai agresyvjate ir taip toliau. Jūs nusiraminkite. Taip, labai gerai pasakė R. Žemaitaitis, mes nesame ikeiteisminio tyrimo įstaiga, bet R. Žemaitaitis pasakė ir netikslumą, kad jeigu ir turite slaptumo žymas, tai nereiškia, kad jūs viską galite ir perskaityti...

PIRMININKĖ. Ačiū.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). ...nes tai yra... būtina žinoti principus. Aš tą ir turėjau omenyje. Taigi, kolegos, aš jums visiems siūlau nusiraminti, baigti iš tikrųjų vienas kitą įžeidinėti, o kalbėjime apie esmę. Čia buvo kalbama apie nutarimo pratęsimą, o vienas atėjo pasakoti apie savo kažkokias bėdas, trečias... Čia reikia kalbėti konkrečiai apie tai, dėl ko buvo prašoma...

PIRMININKĖ. Taip, reikia kalbėti konkrečiai ir trumpai, ir baigiame diskusijas. V. Bako pavardė buvo paminėta. Jis man tai priminė. Daugiau tikrai niekam nesuteiksiu, nors dešimt kartų būtų paminėti. (*Balsai salėje*) Viskas, kolegos! Trys V. Bako sakiniai.

V. BAKAS (*MSNG*). Ačiū.

PIRMININKĖ. Dirbame toliau. Jūs užsirašėte dėl motyvų.

V. BAKAS (*MSNG*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš tik noriu pasakyti, iš tikrųjų duokite žmogui kalbėti, bet noriu kreiptis į visus kolegas Seimo narius, kurie manote, kad šis žmogus yra Lietuvos teisėsaugos pareigūnų veidas. Taip nėra, aš dirbau daug metų pareigūnu, aš vadovavau profsąjungoms. Lietuvos pareigūnai yra išsilavinę, taktiški žmonės. Tai, ką daro šis žmogus... jūs nerasete Lietuvoje tokių pareigūnų.

PIRMININKĖ. Kolegos, dėl nutarimo kalbame.

V. BAKAS (*MSNG*). Ir antra, ir dėl nutarimo. Iš tiesų man... Kita vertus, yra bėda, kad mes turime Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininką, kuris mūsų nacionalinio saugumo politiką nuleidžia iki tokio žemo lygio, tai yra asmeniškumų lygio.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

V. BAKAS (*MSNG*). Tai yra bėda, bet mes galime ją išspręsti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Šio nutarimo priėmimas. Gerbiami kolegos, dėl motyvų. Vienas straipsnis. Galime jį priimti? A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Dar kartą ačiū. Tikrai be emocijų. Gerbiami kolegos, reikia laiko. Būkite geri, suteikite tą laiką, kurio prašome. Prašome dėl objektyvių priežasčių. Labai jums ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Vėlgi nieko naujo nepasakysiu ir, tiesą sakant, vėl esu dviprasmiškoje situacijoje. Jeigu Seimas priimtų nutarimą nebetęsti komisijos darbo, tai reiškia, kad I. Rozovos atvejis nebūtų suspėtas iširti. Tačiau kaltę čia turėtų prisiimti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas D. Gaižauskas, kuris nekvalifikuotai, manykime, aš kalbu ne apie turinį, o apie tempus, vadovavo šitam tyrimui. Mano manymu, nėra pagrindo pratęsti, tuo labiau kai komiteto pirmininkas kalba apie Seimo narių, kurie nėra nei tyrimo subjektas, nei tyrimo objektas, tarpusavio santykius, o dar replikuodamas pasako, kad kaupia visokius apie jį pasakytus dalykus, nepasakysiu, kaip kai kurie... Ai, dar plačiau kaupi, kolega, apie tai, ką apie valstiečius prišnekėjome. Tai jūsų elgesys apie valstiečius irgi nieko gero neliudija, jeigu jūs esate valstiečių veidas. Aš tikiu, kad yra geresnių veidų, bet jeigu jūs norite kaupti ir užsiimti, kas vyksta per laikinas tyrimo komisijas, kerštais, kerštu jums neįtikusiems kolegoms, buvusiems saviškiams ar

opozicionieriams, tai, žinoma, tokios laikinosios tyrimo komisijos tada yra prasmingos. Tačiau šita komisija turėjo prasmę vieninteliu atveju – kolegės I. Rozovos galimai neleistinų veiksmų tyrimas. Jūs šito nepadarytė ir prisiimkite atsakomybę net ir tuo atveju, jeigu tyrimas bus pratęstas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū už suteiktą žodį. Kolegos, tai, ką aš pasakiau, tai reakcija į jus pačius, tai buvo jūsų veidrodis, nes aš norėjau, kad kalbėtume apie tyrimą, bet jūs kiekvienas pasisakote apie kažkokį asmeniškumą, dabar E. Gentvilas. Manau, jau užtenka, o jūs vis tiek kažką padarote. Nusukate nuo tyrimo esmės į asmeniškumus – kažkas kažką. Taip, jūs labai juokingai atrodote iš tikrųjų, kai pažiūri iš šono, ką jūs čia kalbate, ir kartais dar net nepasakytų bet koks, nežinau, iš gatvės politinis chuliganas. Taip. Neįžeidinėjau. Aš atsiprašau, jeigu įžeidinėjau, bet jūs taip darote, jūs elgiatės panašiai kaip politiniai chuliganai. Iš tikrųjų įžeidinėjate oponentus, pozicijas, opozicijas, nesvarbu, aš taip daugiau nedariau ir nedarysiu.

Kolegos, labai prašau, iš tiesų tyrimas labai rimtas, tikrai neskubėsime ir komitetas yra pasitvirtinęs planą. V. Bakas labai mažai dalyvauja tuose mūsų tyrimuose, todėl jis turbūt nežino arba labai *nervuojasi*, nes trečioje dalyje reikės jį patį apklausti. Galbūt irgi per daug nereaguosiu į jo pasisakymus, nes jo protrūkių paskutiniu metu, kai reikėjo prarasti NSGK pirmininko postą, tai iš viso neišsina net komentuoti, kodėl jis toks emocionalus žmogus pasidarė, aš jį pažinojau kitokį. Bet ne apie tai. Labai prašau pratęsti tyrimą. Tyrimą atliksime kokybiškai, komisija iš tikrųjų dirba visiškai kitaip, nei anksčiau dirbdavo. Susipažįsta su informacija visos apimties visi, sprendimus priima visi. Netgi esame nusprendę, kad apsitarimus darome su opozicijos atstovu, tai yra L. Kasčiūnu, ir bendrai sudarinėjame, jeigu reikia, tyrimo planą. Tyrimas tikrai daromas kokybiškai ir objektyviai, todėl prašau pratęsti tyrimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Urbšys. Prašom, kolega, motyvai prieš.

P. URBŠYS (MSNG). Jeigu bandytume dabar įsiklausyti į argumentus, kodėl reikia pratęsti, aš nežinau, gal Seimo nariai girdėjo kažką kita, bet aš išgirdau „labai stori segtuvai ir nespėjame perskaityti“ ir dar „nežinia, ką mes tuose segtuvuose rasime“. Paminėjo keletą pavardžių Seimo narių, kurie turėtų suklusti ir gal naktį nebemiegoti. Akivaizdu yra tai, kad yra išgalvoti motyvai. Visada tie segtuvai nėra ploni. Jeigu jūs ėmėtės organizuoti komisijos darbą, tai jūs turite taip organizuoti, kad būtų suspėta laiku. Jeigu jūs nespėjate, tai reiškia, kad kažkas nesugeba to darbo taip organizuoti. Kyla klausimas, ar komiteto pirmininkas pajėgus tai daryti, ar jam rūpi visai kiti tikslai ir būtent kiti buvo tos komisijos sudarymo tikslai, todėl aš nenoriu dalyvauti šitame farse.

PIRMININKĖ. Dėkoju. P. Gražulis – motyvai už.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš stebiu, kas čia vyksta Seime, kas čia vyksta pastaruoju metu Lietuvoje. Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas vienbalsiai bendru sutarimu nusprendžia pratęsti šitos komisijos arba komiteto darbą. Atrodo, neturėtų būti diskusijų. Šitoks erzelis vyksta Seime!

Aš kai pažiūriu, kas pastarąsias dienas vyksta Lietuvoje, žiūrėkite, kas yra, vežėjams vairuotojams pakelia atlyginimus – piketas. Faktiškai mokesčių nepadidina žemdirbiams – išvažiuoja su *žiondyrais*. Švietimo darbuotojams keliamas atlyginimas – mitingai, streikai. Man atrodo, kad reiktų tikrai išplėsti šito komiteto darbą ir paklausti, kas ta Maskvos penktoji kolona Lietuvoje? Kas organizuoja šitą sąmyšį, maištą, šitas revoliucijas Lietuvoje? Kas didžiausi Lietuvos priešai ir kas tarnauja Rusijai?

Aš žiūriu visada į konservatorius. Jie maištininkai visada ir jie šituos maištus, streikus suorganizuoja net tada. Bet jūs įsivaizduokite, konservatoriai mažino atlyginimus pensininkams – pensininkai džiaugėsi. Gyvenom, sako, Sibiro laikais dar sunkiau. Dabar didinamos pensijos, vaikams pinigai, minimalus atlyginimas, o maištautojų tiesiog aibė.

Kas darosi mūsų valstybėje? Kas čia vyksta? Gal galėtų tikrai svarstyti ir į šį klausimą atsakyti Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas? Tai tikrai nesuprantami ir nesuvokiami dalykai. O jūs dabar apie kažkokias smulkmenas kalbate. Čia apskritai mūsų valstybės žmonių protai jaukiami. Ir taip sujaukti! Sovietai taip nesujaukė protų, kaip sujaukė konservatoriai su savo užvaldyta žiniasklaida. Va čia tai reikia išsamų tyrimą atlikti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. M. Puidokas – motyvai prieš.

M. PUIDOKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, iš tiesų kaip saugumo politikos ekspertas Lietuvoje matau dvigubus standartus. Tie dvigubi standartai yra visame kame. Mes matome Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto vieną iš narių, poną L. Kasčiūną, bet jis figūruoja „MG Baltic“ byloje. Mes matome paklausimus Valstybės saugumo departamento vadovui, bet tyrimai tais klausimais nėra pradedami, kur yra rimtos grėsmės, kalbant apie kaimyninę šalį Rusiją, kur yra rimtos grėsmės ir sąsajos su tos šalies verslo subjektais. Tie dalykai, kurie gali kelti grėsmę nacionaliniam saugumui, nėra tarsi tiriami. Jeigu yra atliekamas tyrimas, tai kalti lieka vieni liberalai, nors tuo metu konservatoriai buvo valdančiojoje daugumoje ir turėjo beveik 40 Seimo narių.

Mes matome, kad kai yra rimti klausimai, tai tie rimti klausimai tyrimo nesulaukia, bet kai yra menami klausimai, pavyzdžiui, kaip dėl ponios I. Rozovos, tai kiekvienas saugumo politikos pradžiamokslį išėjęs ekspertas žino, kad žmogus gali pasakyti ką nors kenksmingo tik tada, kai jis žino, jeigu jis disponuoja ta informacija. O mes dabar tampome žmogų, tąsime, vaizduojame kažkokį teisingumą, bet rimtų klausimų, kurie tikrai yra rimti klausimai, tų klausimų tirti nenorime. Šiuo atveju – akmuo į viso Seimo daržą, nes mes užsiimame menamais tyrimais, o rimtus dalykus paliekame nuošalyje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Juozapaitis. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Šįkart aš kalbu kaip Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pavaduojantis narys, kuriam teko garbė... ir kaip ekspertas, ne menkesnis už ką tik kalbėjusį kolegą, kuriam teko būti to tyrimo pradžioje ir dalyvauti posėdžiuose, ir tikrai turiu pagrindo galvoti, kad man dar teks ten dalyvauti. Be jokios abejonės, tyrimas yra pradėtas, nebaigtas. Jeigu šiandien mes nutrauksime tos komisijos darbą, vadinasi, nebus jokios išvados, vadinasi, jokie rezultatai nebus pasiekti, todėl tas tyrimas turi būti pratęstas.

Šiek tiek replikuosiu į gerbiamojo komiteto pirmininko desperaciją ir tuos begalinius įžeidinėjimus. Tiesiog tikrai yra nemandagu diskriminuoti, žeminti Seimo narius pagal jų išsilavinimą ir kaip nors bandyti iškelti save aukščiau. Aš suprantu, kad tokia jau jūsų metodika ir darbo, ir taip toliau, bet priminsiu jums, kad iš tikrųjų gerbiamojo V. Bako replika mane patenkino, kad visokių būna policijos veidų. Didžiuojuosi, kad aš turiu generolo S. Skvernelio pasirašytą policijos rėmėjo pažymėjimą, o ne koks nors buvęs vyresnysis komisaras tą pažymėjimą pasirašė. Taigi yra žmonių, kurie pasitiki, tiki valstybe, ir, aš manau, suradę bendrą kalbą, mes tikrai padarysime taip, kad nereikėtų kariauti valdantiesiems prieš Prezidentą, ką šiandien padarė jūsų vadovas. Taigi, eikime Lietuvos gerovės link, būkime sąžiningi ir tikrai verti Lietuvos Seimo nario vardo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiavam V. Juozapaičiui. J. Sabatauskas kalba paskutinis. Motyvai prieš.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Iš tiesų noriu priminti argumentus, kuriuos išsakiau iš tribūnos, kad nesugebėta organizuoti komiteto darbą taip, kad dirbtų ne tik kaip paprastas komitetas, o laikinosios tyrimo komisijos režimu, o tai reiškia, kad papildomi posėdžiai – ne vieną kartą per savaitę. Priminsiu, man teko atlikti darbą ir vadovauti komisijai, kur buvo duota tik pusantro mėnesio ir nepratęsta nė vienos dienos, tai dirbome ypač intensyviai, ir išvada buvo pateikta laiku. Tiesa, ta išvada po to buvo skaitoma daugiau, negu trunka darbo diena.

Šiandien matome, kad tyrimas atliekamas ir, ko gero, tyrimas atliekamas, kaip kolega Remigijus pasakė, nepaisant Konstitucinio Teismo nutarimo, kad Seimas negali dubliuoti kitų valstybės institucijų darbo, atliekamų tyrimų, o tam yra ir atsakingos institucijos – tiek Valstybės saugumo departamentas, tiek prokuratūra, kitos ikiteisminio tyrimo institucijos. Tampyti kolegės begalinį laiką tikrai negalima. Mano manymu, atsakyti į klausimus turi dabar, kai komitetui buvo nustatytas laikas, ir nebūtina pratęsti termino.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Balsuojame. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 88, prieš – 8, susilaikė 11. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Gerbiami kolegos, labai noriu jūsų prašyti, gerbiamos ministrės R. Tamašunienės prašymu, svarstyti su valstybės biudžetu susijusį įstatymą.

11.43 val.

Vidaus tarnybos statuto 39, 53, 61 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4031(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-16 klausimas – Vidaus tarnybos statuto 39, 53, 61 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4031. Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Kviečiu komiteto pranešėją Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkę A. Širinskienę, nes yra pasiūlymas.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nebuvo gauta, galime priimti? Galime. 2 straipsnį galime priimti? Galime. Ir dėl 3 straipsnio buvo Seimo narės A. Papirtienės pasiūlymas.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Taip, buvo pasiūlymas ir komitete mes jį svarstėme. Komitetas jam nepritarė motyvuodamas tuo, kad statutinėje tarnyboje būtų neteisinga įvesti galimybę asmenims už tą patį darbą mokėti skirtingą atlyginimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, už pasiūlymą – R. Tamašunienė? Ne, už visą. Mums reikia balsuoti dėl A. Papirtienės pasiūlymo, jam komitetas nepritarė. Balsuojame už A. Papirtienės pasiūlymą.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 12, prieš – 22, susilaikė 66. A. Papirtienės pasiūlymui nepritarta. 3 straipsnį galime priimti? Priimame.

4 straipsnis. Dėl jo pasiūlymų nebuvo gauta. Galime priimti? Priimame.

5 straipsnis. Pasiūlymų nėra gauta. Įsigaliojimas nuo sausio 1 dienos. Galime priimti.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 104. Vienbalsiai pritarė Vidaus tarnybos statuto pakeitimui. (Gongas) Priimta.

11.46 val.

Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3791(2) (priėmimas)

Dabar galime grįžti atgal prie 1-13 klausimo – Seimo rinkimų įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3791(2). Priėmimas.

Priėmimas pastraipsniui. Vienas straipsnis. Galime jam pritarti? Galime.

Dėl viso įstatymo norinčių kalbėti nėra. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 105, prieš nėra, susilaikė 1. Priimta. (Gongas)

11.47 val.

Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 29, 33, 59, 61, 68, 69 ir 70 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3847(2) (priėmimas)

Kitas Seimo rinkimų įstatymas. Priėmimas pastraipsniui. Jo numerį tuoj pranešime. Projektas Nr. XIIIIP-3847(2). Seimo rinkimų įstatymas. Dėl 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 straipsnių pasiūlymų nėra. Galima priimti. Motyvų niekas nenori išsakyti, tai balsuojame. Priėmimo stadija.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 101, prieš – 1, susilaikė 3. Seimo rinkimų įstatymas priimtas. (Gongas)

11.48 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 13 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-3848(2) (priėmimas)

Su šiuo Seimo priimtu įstatymu yra susijusi Seimo statuto 13 straipsnio pataisa. A. Širinskienė dėl 1 straipsnio pateikė pasiūlymą. Gerbiamoji kolege, manau, yra 29 pritariantys. Prašom pristatyti savo pasiūlymą. Priimsime sprendimą dėl jo.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, čia yra tiesiog tikslinamas apibūdinimas tos vietos, kurioje būtų Seimo narių susitikimai, ir atsisakoma perteklinių ir neapibrėžtų reikalavimų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Yra dėl motyvų. A. Sysas nepitaria A. Širinskienės pasiūlymui.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, kai mes pradedame kalbėti apie galiybę mūsų piliečiams, kurie turi kokią nors negalią, kiekvienais metais mes sakome, kad po rinkimų keisime nuostatas. Toks įrašas, kad gali būti nepritaikytos... aš manau, kad žmonės su negalia išvis negalės balsuoti. Todėl aš tikrai negaliu pritarti, nes mes tokiu užrašu bloginame sąlygas žmonėms atlikti savo pareigą, nes kai kas tuo pasinaudos.

PIRMININKĖ. Kolegos, balsuojame dėl A. Širinskienės pasiūlymo. Ji siūlė išbraukti žodžius „tinkamai įrengtas“. Seimo nariui suteikti vienmandatėje apygardoje patalpas, išbraukiant žodžius. (*Šurmuly salėje*)

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 86, prieš – 2, susilaikė 14. Pasiūlymui pritarta. 1 straipsnį... Mieli kolegos, reikia priimti 1 straipsnį – 13-ąjį. Prašom balsuoti.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 92, prieš – 1, susilaikė 10. 13 straipsniui pritarta. O dabar dėl viso Seimo statuto pakeitimo. Prašome. Motyvų niekas nenori išsakyti. Balsuojame.

Šio statuto priėmimas

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 92, prieš nėra, susilaikė 14. Įstatymo projektas, tai yra Statutas (projektas Nr. XIIIIP-3448(2), priimtas. (*Gongas*)

Ir pranešu kitą darbotvarkės klausimą – Seimo rinkimų įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3737(2).

Toliau posėdžiui pirmininkauja A. Nekrošius. Dėl vedimo tvarkos – V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Aš jau prieš tris klausimus tą norėjau pasakyti, smulkmena, bet tokia kartais gali būti esminė. Pirmininkaujantis posėdžiui pavaduotojas arba Seimo Pirmininkas turi teikti balsuoti, bet neraginti balsuoti už arba prieš. Jūs jau keletą kartų teikiate balsuoti sakydama balsuojame už tą ir tą. Tiesiog tai gali būti suprata kaip agitacija, kuri netinkama Seimo posėdžio pirmininko pareigoms. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerai, neagituosime. Ačiū, ačiū. Toliau posėdžiui pirmininkauja A. Nekrošius. (*Balsai salėje*)

11.53 val.

Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 89 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3737(2) (priėmimas)

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Gerbiami kolegos, primenu, kad toliau priėmimo stadija, svarstome projektą Nr. XIIIIP-3737(2). Į tribūną kviečiu V. Kravčionok. Yra pasiūlymų dėl 1 straipsnio. Gal galime sutarti, kad dėl visų pasiūlymų yra 29 palaikantys Seimo nariai?

V. KRAVČIONOK (LLRA-KŠSF). Čia vienas pasiūlymas...

PIRMININKAS. Ačiū, pritarta. Pirmasis pasiūlymas Seimo narių R. Karbauskio ir N. Puteikio. Prašau pristatyti. Kas pristatote? N. Puteikis. (*Balsai salėje*) Įdėkite kortelę ir pristatykite savo pasiūlymą.

N. PUTEIKIS (LVŽSF). Kolegos, demokratiškos šalys sąmoningai sumažina kartelę tais atvejais, kada nori, kad kuo didesnė gyventojų dalis turėtų savo atstovus Seime. Jeigu mes pažiūrėtume į dabartines apklausas ir atskirtume tuos gyventojus, kurie atsakydami į klausimą, už ką balsuoja, taip pat renkasi klausimą, variantą, kad jis tikrai eis į Seimo rinkimus, tai iš čia, salėje, sėdinčių

partijų faktiškai visos peržengia lengvai tuos 5 %, todėl oponentų kaltinimai, kad šita pataisa skirta kam nors iš čia, salėje, sėdinčių, yra neteisinga. Pataisa skirta toms partijoms, kurios pagal apklausas ir, pavyzdžiui, pagal Europos Parlamento rinkimų rezultatus nepasiekė 5 %. Tai būtų V. Radžvilo vadovaujama partija, D. Kuolio, A. Juozaičio, R. Dagio ir kitos mažesnės ir besikuriančios partijos. Bet skandinaviškos šalys, pavyzdžiui, Suomija, kuri taiko iš viso nulinį barjerą, tokią sistemą nustato tam, kad būtų kiek įmanoma margesnis parlamentas, nes margesniame parlamente yra aukštesnė demokratijos kokybė, apimami visi visuomenei aktualūs klausimai, vyksta diskusijos. Kuo didesnė kartelė, kaip Turkijoje ir Rusijoje, tuo diskusijų mažiau.

Kolegos, už platesnę demokratiją prašyčiau balsuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

V. KRAVČIONOK (LLRA-KŠSF). Balsuodami: už – 6, prieš – 2, susilaikiusių nebuvo, komiteto nariai pritarė šitam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai dėl pasiūlymo. P. Urbšys – už.

P. URBŠYS (MSNG). Iš tikrųjų dabar daug diskutuojama dėl tos kartelės mažinimo ir bando ma net įspėti visuomenę ir Seimo narius, kad tai tik padidins netvarką valstybėje, destabilizuos situaciją. Bet vis dėlto pripažinkime – šitą džiną išleido ne kas kitas, o S. Gentvilas, būtent jisai pasiūlė kartelės mažinimą. Tada jis motyvavo – demokratinėje valstybėje svarbu užtikrinti kuo įvairesnių nuomonių atstovavimą.

Dabar čia išsiskiria nuomonė, nuo kokios ribos čia prasideda demokratija ir nuomonių atstovavimas ir kur čia baigiasi. Tai, kad dabar požiūriai skiriasi, ir tai, kad dabar yra dauguma, kuri susidarė ir mano, kad tą kartelę reikia mažinti, man atrodo, jie irgi mano, kad dėl demokratijos svarbu užtikrinti įvairesnių nuomonių atstovavimą. Aš tikrai palaikau, net nežiūriu į pavardes, kas čia teikia, nes svarbu, ne kas teikia, o ką teikia. Manau, tai atitinka tas nuostatas, kurios būtinios mūsų valstybėje tam, kad mes galėtume tą užakusią politinę sistemą išvėdinti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai prieš – V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, chaosas, negebėjimas susitarti, neadekvatūs sprendimai jau tapo šito Seimo apibūdinimu. Jeigu mes norime kitame Seime dar daugiau atsitiktinių žmonių, tuomet pritarkime šiam siūlymui.

Aš noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad komitetas vos prieš kelias savaites nepritarė kartelės sumažinimui iki 3 %. Tačiau, matyt, po paruošiamojo darbo, kuris buvo padarytas kai kurių valdančiųjų, komiteto nuomonė jau pasikeitė.

Tikrai aš noriu jus visus paraginti atsakingai galvoti apie ateitį, atsakingai vertinti Seimo kokybės klausimą ir nekaitalioti nuomonės kas savaitę.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti dėl Seimo narių R. Karbauskio ir N. Puteikio pasiūlymo.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 62, prieš – 44, susilaikė 5. Pasiūlymui pritarta.

Kitas Seimo narių pasiūlymas. (*Balsas salėje*) Dėl vedimo tvarkos – J. Razma. Prašom per šoninį mikrofoną.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, po šito keisto balsavimo aš frakcijos vardu prašau pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu galima prašyti pertraukos. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl pertraukos šiuo klausimu iki kito posėdžio.

Balsavo 111 Seimo narių: už – 48, prieš – 37, susilaikė 26. Frakcijos vardu buvo prašymas. Pertrauka iki kito posėdžio. Žiūriu, ministrų dar nėra.

12.00 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 2, 3 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3957(2)ES (svarstymas)

Einame tada iš eilės – Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3957(2)ES. Pranešėjas Z. Streikus pristatys mums Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas svarstė įstatymo projektą. Komiteto sprendimas ir pasiūlymai. Sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIII-3957(2) ir komiteto išvadai. Bendru sutarimu pritarta.

PIRMININKAS. Dėkojame. Diskusijos. Ar yra užsirašiusių? Tuo pažiūrėsime. Stringa kompiuteris, tuoj. Taip, taip, taip. Laukiame, laukiame. Nėra užsirašiusių diskutuoti.

Toliau. Ar yra užsirašiusių dėl motyvų? Nėra. Galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo? Galime. Ačiū. Pritarta po svarstymo bendru sutarimu.

12.02 val.

Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 13, 14 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3735(2) (svarstymas)

Toliau darbotvarkėje – Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3735(2). Pranešėja – G. Burokienė. Nėra. Kas galėtų pristatyti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto?.. Gal Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą pristatyti galėtumėte, Vanda Kravčionok? Labai ačiū. Taip, svarstymas.

V. KRAVČIONOK (LLRA-KŠSF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas kaip pagrindinis svarstė Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymą ir bendru sutarimu siūlo pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti užsirašė A. Gedvilienė. Kviečiu į tribūną.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kai mes su kolegomis teikėme įstatymo projektą, mes siūlėme būtent išplėsti VRK narių galias ir tiesiog priimti kolegialiai sprendimus dėl komandiruočių. Tai, kas yra priimta ir siūloma šiuo įstatymu, yra visiškai priešingas pasiūlymas, negu siūlėme mes. Tai yra VRK pirmininko galių išplėtimas, socialinių garantijų suteikimas ir galų gale komisijos pirmininko pavertimas biudžetinės įstaigos vadovu. Manau, kad gerbiama G. Burokienė, vesdama komiteto posėdį, suklaidino komiteto narius pasakydama, kad Teisės departamentas pateikė neigiamą išvadą. Išvada nebuvo neigiama. Išvadoje buvo parašyta, kad reikalinga diskusija ir būtų gerai įtraukti eilutę dėl komisijos narių sutikimo, nes komisija be komisijos nario sutikimo komandiruoti nario negali. Tuo pat metu buvo pakeistas ir klausimo svarstymo laikas, todėl projekto teikėjas nespėjo pristatyti projekto komiteto nariams.

Mano nuomone, kad svarbiausi dalykai, kuomet vadovaujasi Vyriausioji rinkimų komisija veikdama savo veikloje, yra įstatyme įtvirtinti nepriklausomumo, kolegialumo, viešumo ir skaidrumo principai. Tada, kai komisijos nariai tampa visiškai priklausomi arba jų galimybė būti komandiruotiems užsienį stebėti rinkimų, vykdyti įvairias misijas, priklauso tik nuo vieno asmens, tai yra komisijos pirmininkės, man atrodo, yra pažeidžiamas nepriklausomumo principas, nes tokiu atveju gali būti komandiruojami tik palankūs komisijos nariai. Kolegialumo principas, man atrodo, irgi yra be galo svarbus, net Seime į komandiruotes vykstantys Seimo nariai nesiunčiami vieno Seimo nario ar Seimo Pirmininko sprendimu. Viešumo ir skaidrumo principas – man atrodo, net neverta kalbėti. Kai komisija priima bendrus sprendimus komisijos posėdyje, tuomet jie yra vieši, atviri ir skaidrūs. Todėl aš siūlau nepritarti komiteto pataisymams ir balsuoti prieš. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dėl motyvų, tuoj pažiūrėsime, ar kas nors užsirašė. Motyvai prieš – A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pagrindiniai argumentai buvo paminėti, bet aš dar kartą kreipiuosi į jus. Vis dėlto negalima paminti mūsų Statuto ir teisėkūros principų. Na, jeigu aš užregistravau įstatymo projektą... ne tai, kad kitos redakcijos, turinčios kitą tikslą, tai jei jūs norite į jį inkorporuoti savo tikslus, registruokite, pateikite, pereis pateikimo procedūrą ir bus galima svarstyti. Dabar iš esmės aš noriu suprasti, tai mano projektas komitete atmestas ar neatmestas? Tobulintas? Nieko netobulintas, nes visiškai atsisakyta tų tikslų, kuriuos aš siūliau. Šiuo atveju aš manau, kad tai yra visiškai nonsensas, tiesiog pasinaudota proga įrašyti tuos dalykus, kuriuos kažkas pasiūlė. Pabrėšiu, Vyriausioji rinkimų komisija tai yra kolegiali institucija, taip, yra pirmininkė, kuri organizuoja darbą, tačiau komisijos nariai yra lygūs. Aš manau, kad tai yra esminis jos darbo principas. Šiuo atveju šiuo projektu iš tikrųjų tai yra keičiama.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti dėl projekto. Balsavo 89 Seimo nariai: už – 61, prieš – 16, susilaikė 12. Po svarstymo pritarta.

12.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl valstybės garantijos suteikimo Šiaurės investicijų bankui“ projektas Nr. XIII-4218 (pateikimas)

Toliau į tribūną kviečiu Ž. Vaičiūną, kuris mums pristatys Seimo nutarimo „Dėl valstybės garantijos suteikimo Šiaurės investicijų bankui“ projektą Nr. XIII-4218. Prašau.

Ž. VAIČIŪNAS. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Kadangi klausimas gana platus, bet noriu koncentruotai pristatyti, todėl prašysiu parodyti tris skaidres. Bet pirmiausia noriu akcentuoti štai ką. Iš esmės suskystintų gamtinių dujų terminalas yra nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbus objektas, jo ilgalaikės veiklos iki 2045 metų užtikrinimo strateginė svarba nustatyta tiek Seimo patvirtintoje Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje, tiek Suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatyme, kuris buvo patvirtintas praeitų metų gruodžio mėnesį. Iš esmės eįjome nuo sekų ir gana ilgą kelią iki šių sprendimų, tai yra tiek Vyriausybės tikslo sumažinti SGD terminalo išlaikymo sąnaudas 40 %, tiek užtikrinti ilgalaikį šio objekto egzistavimą užtikrinant tiekimo saugumą ir maksimaliai konkurencingas kainas mūsų dujų vartotojams. Taip pat pabrėžčiau, kad dėl šio terminalo buvo atlikta išsami Europoje pripažintų autoritetiŅiausių vertintojų analizė, jų išvada yra viena: turint terminalą dujų kaina Lietuvoje 20 % bus mažesnė.

Iš esmės šiam sprendimui įgyvendinti reikia užtikrinti paskolas. Būtent apie tai yra šis Seimo nutarimas – valstybės garantija užtikrinti paskolas Šiaurės investicijų bankui. Šio sprendimo esmė yra tokia, kad mes siūlome šį strateginį sprendimą įgyvendinti ekonomiškai pigiausiu būdu, tai yra mažiausiais kaštais. Šiaurės investicijų bankas gali suteikti paskolą tiek šiam terminalui įsigyti, tiek kaštų sąnaudoms sumažinti. Bendra paskolos suma siektų iki 295 mln. eurų, ir tai susideda būtent iš dviejų dalių.

Klausimas dėl šio sprendimo naudos mūsų vartotojams yra akivaizdus. Tai leistų sumažinti dujų terminalo išlaikymo kaštus, 40 % dujų tiekimo saugumo dedamąją jau nuo sausio 1 dienos. Vidutinė dujų kaina visiems vartotojams mažėtų 4 % ir tai reikštų, kad dalis tų kaštų yra perkeliama į ateitį, nes terminalo egzistavimo laikotarpis yra iki 2044 metų. Tokiu būdu užtikriname subalansuotą kainą tiek dabartiniais, tiek ateities dujų vartotojams.

Taip pat svarbu pabrėžti, kad įgyvendinus šį sprendimą bus galima paimti paskolą ir tai reikš, kad dujų dedamoji nuo daugiau kaip 60 mln. per metus dabar, kuri yra mokama, mažėtų iki 36 mln. eurų per metus. Mažėjimo efektas yra 26 mln. eurų. Jeigu toks sprendimas nebūtų priimtas, nuo sausio 1 dienos dujų kainos dedamoji išliktų ta pati – tai yra daugiau negu 60 mln. eurų.

Iš esmės tolesni sprendimai yra tie, kad priėmus Seimo sprendimą pasirašoma paskolos sutartis su Šiaurės investicijų banku. Kaip ir minėjau, nuo sausio 1 dienos mažėja dujų dedamoji. Tolesni etapai skirti tam, kad užtikrintų šio terminalo išpirkimą. Reikės galutinio suderinimo valstybės pagalbos, taip pat priimti ekonomiškai naudingiausią sprendimą dėl paties laivo.

Noriu paneigti vieną mitą, kad tai yra per daug ankstyvas sprendimas. Dėl terminalo apsispręsti pati paskutinė data yra 2022 metų gruodžio mėnuo. Tam, kad pasirinktume pačią konkurencingiausią opciją, taip pat reikia laiko.

Apibendrinamas noriu pasakyti viena, tai yra tai, kad šio investicinio projekto generuojama ekonominė grynoji vertė Lietuvai sieks nuo 100 iki 400 mln. eurų iš viso, priklausomai nuo regioninės dujų rinkos integracijos lygmens.

Taip pat svarbu pastebėti tai, kad valstybės garantija sumažintų skolinimosi kaštus nuo 45 iki 50 mln. eurų, būtent pigiau galėtume pasiskolinti iš Šiaurės investicijų banko.

Vyriausybė pritaria šiam investiciniam projektui ir prašo Seimo suteikti valstybės garantiją Šiaurės investicijų banko paskoloms. Prašau pritarimo.

PIRMININKAS. Dėkojame už trumpą pristatymą.

Klausia E. Gentvilas. Nėra. V. Čmilytė-Nielsen. Prašau.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, terminalas kainuoja virš 100 mln. eurų. Jūsų teikiamas siūlymas, prašymas yra garantijos dėl 295 mln. eurų. Kaip jūs paaiškintumėte šiuos skaičius ir šį neatitikimą?

Ž. VAIČIŪNAS. Taip, iš tiesų terminalo maksimali (pabrėšiu, maksimali) kaina yra iki 160 mln. eurų. Tai reiškia, kad už terminalo trejų metų nuomos kainą galime nusipirkti šį terminalą. Tokia yra ekonominė šio sprendimo logika.

Dėl valstybės garantijos beveik 300 mln. Būtent viena dalis – iki 160 mln. susidaro valstybės garantija paskolai laivui įsigyti. Antroji dalis – tai yra maždaug 135 mln. eurų reikia kaštams refinansuoti. Tai yra dalis kaštų, kuriuos mes mažintume jau nuo 2020 m. sausio 1 d., būtų išdėstomi ilgą laikotarpį, iki 2044 metų, ir tą dalį reikėtų padengti būtent paskola. Yra dvi paskolos: viena – laivui įsigyti, kita – kaštams optimizuoti.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas. Nėra. S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas ministre, papildysiu gerbiamos Viktorijos klausimą. Kaštų refinansavimas jau nuo kitų metų iš esmės yra iškastinio kuro subsidija. Subsidija, ir šiandien daug alternatyvios energetikos vystytojų su pavydu žiūri į šią valstybės garantiją, kurią jūs suteikiate valstybinei įmonei – ir akcijų biržoje yra prekiaujama. „Klaipėdos nafta“ yra tobulas pavyzdys, kaip viskas dengiama valstybės lėšomis, viskas yra, bet kokia rizika padengiama, ir kasmet gruodžio pabaigoje jūs Vyriausybės mastu tvirtinsite klimato kaitos ir nacionalinį energetikos planą, kuriame turite įvardyti subsidijas iškastiniam kurui. Ar įtrauksite šią valstybės garantiją į subsidiją iškastiniam kurui ir prisipažinsime mes, kad Europos Komisijai iš esmės darome tokią išimtį, kai tuo tarpu Vyriausybės siūlymais prie kryžiaus kalame žemdirbių žaliają dyzelį. O čia per šimtą keliasdešimt milijonų siūloma iškastiniam kurui subsidijuoti. Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Pirmiausia noriu pasakyti, kad tai nėra jokia biudžeto subsidija, tai yra valstybės garantija, teoriškai garantuojama tokiu atveju, jeigu dujų vartotojai nepadengtų šių kaštų, šios paskolos, jeigu pati įmonė, būtent „Klaipėdos nafta“, nesugebėtų dėl tam tikrų priežasčių padengti šios paskolos. Tokiu būdu yra valstybės intervencija. Kitaip tariant, yra teoriniai pinigai, bet tai nėra konkretūs pinigai, kuriuos būtų galima lyginti su išlaidomis pensininkams ar atlyginimų kėlimu mokytojams, tai yra visiškai skirtingi dalykai.

Dėl Europos Komisijos ir dėl nacionalinio energetikos ir klimato kaitos plano. Pirmiausia noriu aiškiai pabrėžti, kad dėl šio sprendimo yra gautas Europos Komisijos pritarimas ir buvo suderinta valstybės pagalba. Šių metų rugsėjo 19 dieną buvo gautas oficialus Europos Komisijos patvirtinimas, kad, pirma, Lietuva gali tokiu būdu optimizuoti kaštus ir tai neiškraipys konkurencijos regione. Antras dalykas – yra daroma aiški sąsaja su šio laivo išpirkimu. Kitaip tariant, *de facto* Europos Komisija pripažįsta, kad, dujų rinkos konkurencingumo požiūriu, mūsų nacionalinio plano, būtent atsinaujinančios energetikos plėtros požiūriu, šis sprendimas yra tvarus ir jis yra suderinamas. Kitaip tariant, mes esame gavę ne tik politinį, bet ir teisinį Europos Komisijos vertinimą, kad šis sprendimas atitinka visą logiką.

O apibendrinant paprastai – taip, atsinaujinantys energijos ištekliai yra ambicinga kryptis, turime tikrai didelius uždavinius ir tikslus, bet gamtinės dujos taip pat yra pereinamasis kuras, tai yra atsinaujinantys ištekliai neatsiras per vieną naktį, ir tai turime labai aiškiai suprasti.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis ministre, žvelgdamas į jūsų projektą, matau, kad šis projektas yra ne kas kita, kaip išplauti milijardą eurų. Dėl ko aš taip teigiu. Daiktas, už kurį sumokėjo „Höegh LNG Limited“, tai yra FSRU, tokio dydžio – 170 tūkst. kub. metrų – jiems kainavo būtent 220 mln. eurų. Štai pagal tą studiją, kurią jūs pateikėte Seimui, sumokėsime iki 2044 metų 1 mlrd. 315 mln. Tai kur tie pinigai keliauja ir kur keliaus? Keliauja į Bermudų salyną, iš Bermudų salyno – į Kiprą, į pensinius fondus vargšų norvegų, britų ir amerikiečių. Mes kalbame, Prezidentas kalba apie 3 eurus, o jūs iki 2044 metų į svetimų valstybių pensinius fondus mūsų sąskaita, pačių pensininkų, siūlote išplauti 1 mlrd. 315 mln. Šiandien mes būsime sumokėję 339 mln., iki laivo išplaukimo – 652 mln., o iki 2044 metų – 3 mlrd. 315 mln. Gerbiamas ministre...

PIRMININKAS. Laikas!

A. SKARDŽIUS (LSDDF). ...kodėl jūs einate savo pirmtako R. Masiulio ir D. Grybauskaitės pramintu keliu?

Ž. VAIČIŪNAS. Pirmas dalykas – einame visiškai priešingu keliu, nes, akivaizdu, terminalo nuoma tikrai yra per daug brangus malonumas. Terminalo nuoma būtent ir lemia tuos kaštus,

kaip jūs ir minėjote. Mes siūlome labai aiškų sprendimą, kuris yra priimtas Seimo, kad ilgalaikis SGD aprūpinimas Lietuvai yra būtinas, tai yra pirmas dalykas.

Antras dalykas – koku būdu. Arba nuomojant laivą, kas daroma iki šiol, kai yra permokama, arba įsigyjant šį laivą. Būtent laivo įsigijimas leidžia sumažinti šiuos kaštus, radikaliai sumažinti kaštus. Pavyzdys yra paprastas: už laivo nuomą, aš kalbu apie laivo nuomą, šiandien Lietuva sumoka 40 mln. eurų, tarp 40–50 mln., čia tikrai už nuomą. Visa kita 20 mln. yra operaciniai kaštai, tai yra būtent laivo operavimas, kur taip pat paslauga bus reikalinga, arba pačios „Klaipėdos naftos“, bet tai suteikia galimybę lanksčiai tuos kaštus taip pat mažinti. Bet vietoj 40 mln. Tai reikšia, kad per metus Lietuva galėtų mokėti po 3,7 mln., jeigu mes išdėstome per tokį laikotarpį. Tai šis sprendimas yra kaip tik kaštų mažinimo, nuosavybė leidžia ne tik mažinti kaštus, bet priimti bet kokius lanksčius sprendimus. Aš kalbu ne tik apie terminalo panaudojimą dujų importui, bet taip pat apie šio terminalo panaudojimą kaip dujovežio. Tokiu atveju kažkada dujų nebereikėtų Lietuvai. O ten pajamos yra taip pat labai aiškios – nuo 25 iki 50 mln. eurų kasmet. Tiek kai nuoja dujovežių nuoma.

PIRMININKAS. Klausia B. Bradauskas. Nematau. K. Starkevičius. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, dabartiniu metu dujos perkamos rinkos sąlygomis, kas tuo metu geresnę kainą pasiūlo, iš to ir perkame. Ir ateityje to bus laikomasi? Ypač spaudoje kartais pasigirsta tam tikrų nuogastavimų dėl geopolitinės situacijos. Bet, aišku, rinka sako savo.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkui už klausimą. Šis terminalas suteikia galimybę Lietuvai dujas pirkti, dalyvauti globaliose dujų rinkose, vadinasi, dujas nusipirkti už pačią pigiausią įmanomą kainą. Mes labai dažnai pamirštame, kokią kainą mokėjome iki šio terminalo atsiradimo, kai kaina buvo net kitą kartą 30–40 % didesnė negu aukščiausia pasaulinė dujų kaina. Būtent šis terminalas suteikia galimybę nusipirkti dujas pačia mažiausia kaina. Tai bus daroma ir toliau, būtent dalyvaujant regioninėje dujų rinkoje. Ne tik regioninėje, bet ir pasaulinėje. Palygindamas noriu pasakyti labai paprastai, kad šiuo metu dujų kaina, kuri yra pasaulinėse rinkose, maždaug 2–3 kartus pigesnė negu praeitais metais. Ir būtent terminalas leidžia šita galimybe naudotis.

PIRMININKAS. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Gerbiamas ministre, o nebuvo skaičiuojama, kad kiekvieną sutartį galima nutraukti susimokėjus baudas. Ar ne verčiau būtų jau kuo greičiau nutraukti tą sutartį, sumokėti baudą ir taip dar ne vieną šimtą milijonų sutaupyti? Ir dar pratęsiant, kodėl šis klausimas ateina likus dviem, trimis savaitėms iki sesijos pabaigos? Ar fiziškai mes spėsime tai padaryti?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkui už klausimus. Pirmiausia dėl sutarčių nutraukimo ir baudų susimokėjimo. Taip, tai buvo vertinta. Deja, buvo sudarytos tokios sutartys tiek paties terminalo, tiek būtinąjo tiekimo, kalbu apie dar likusią dalį, kur sutarčių nutraukimas būtų žymiai brangesnis variantas negu šio sprendimo įgyvendinimas. Aš nekalbu apie galimybės praradimą turėti dujų importo galimybę. Tai taip, tai buvo vertinta.

Antras dalykas dėl šio klausimo būtent šiuo metu. Pasakysiu labai paprastai ir aiškiai, tai yra šiais metais vykdėme labai intensyvias derybas su Šiaurės investicijų banku tam, kad gautume geriausias finansavimo sąlygas. Norime atnešti tą sprendimą, kuriuo galėtumėte pasitikėti. Tai tas sąlygas gauna, derybos užtruko. Bet Valstybinė energetikos reguliavimo taryba dabar taip pat yra apskaičiavusi ir vieną, ir kitą scenarijų. Jeigu ši valstybės garantija yra išduodama, automatiškai gali būti jau gruodžio mėnesį pasirašoma sutartis su Šiaurės investicijų banku. Tiesiog norėjome išdirbti tą sprendimą, kuris būtų tikrai optimalus.

PIRMININKAS. Dėkojame. Laikas klausti baigėsi. Motyvai už – M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkui, pirmininke. Iš tiesų strateginis objektas reikalauja mūsų detalaus ir tokio nuodugnaus dėmesio, išsiaiškinimo, kaip ir kodėl atsirado toks siūlymas, ar jis yra pagrįstas, ir priimti sprendimą tik gerai išanalizavus. Aš siūlau pateikimo stadijoje pritarti mums, o komitetuose tikrai labai atidžiai išsiaiškinti visus finansinius aspektus ir priimti atsakingą sprendimą.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gal nesu visiškai prieš, bet jau ir Energetikos komisijoje prieš metus aptariant man kilo abejonių, ar ne per anksti mes iš principo priimame sprendimą išpirkti. Žiūrėki-

te, šitas SGD terminalas pradėjo veikti 2014 m. gruodžio 3 d., Lietuva turi priimti sprendimą iki 2024 metų gruodžio mėnesio. Aš suprantu, kad pats sprendimas, be abejojimo, turi būti priimtas anksčiau, tikrai ne paskutiniais mėnesiais, tačiau realiai sprendimas yra priimtas praėjusių metų pabaigoje, arba šių metų pradžioje, taip? Ministras linksi galvą. Taigi dar net neįpusėjus šiam nuomos terminui. O tuo tarpu rinkoje vyksta milžiniški pokyčiai. Aš tuos pokyčius esu pavadinęs viename straipsnelyje apsidujinimu. Kai kažkada mes buvome pririšti prie vienintelio „Gazpromo“ vamzdžio, iš tiesų reikėjo nacionalinio saugumo, energetinio saugumo klausimus spręsti, SGD terminalas tikrai atliko savo vaidmenį.

Šiandien mes turime akivaizdžiai per didelį SGD terminalą. Formuojama, pradedama jungtis tarp Lietuvos ir Lenkijos, vadinamasis GIPL dujotiekis, iš ten mes turėsime alternatyvą ir štai priiminėjame, dar likus penkeriems metams iki galutinio termino, jau priiminėjame sprendimą ir jau skolinamės pinigus tam išpirkimui. Mano manymu, nesakau, stabdykime arklius, bet, mano manymu, tikrai reikia labai racionaliai išsianalizuoti, ką mes darysime po 2024 metų su tuo terminalu. Iš dalies sutinku, kad gal ir per vėlyvi mano nuogastavimai, nes jau reikalas pajudėjo link paskolos ėmimo ir tolesnių procesų. Gal ir per vėlyvi, bet, nepaisant to, leiskite man ir toliau išreikšti tam tikras abejones, ar tikrai mes esame priėmę ir priiminėjame racionalius sprendimus galvodami, kad po 2024 metų dujų poreikis Lietuvoje bus toks pat, koks yra dabar. O noriu pabrėžti, kad jis yra nuolatos mažėjantis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai visi išsakyti. Balsuojame dėl šio projekto po pateikimo.

Balsavo 77 Seimo nariai: už – 64, prieš – 1, susilaikė 12. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Ekonomikos komitetas, papildomi – Biudžeto ir finansų komitetas bei Energetikos ir darnios plėtros komisija. Siūloma svarstyti šią sesiją.

Replika ar pasiūlymas?

V. PODERYS (LVŽSF). Dėkui, pirmininke. Jeigu Ekonomikos komitetas pagrindinis, aš siūlau tada Energetikos komisiją išbraukti iš papildomų. Ekonomikos – pagrindinis.

PIRMININKAS. Ekonomikos – pagrindinis.

V. PODERYS (LVŽSF). Tada siūlau Energetikos kaip nereikalingą išbraukti iš papildomų.

PIRMININKAS. Gerai. Ar galima pritarti šiam siūlymui bendru sutarimu? A. Skardžius – per šoninį mikrofoną.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū. Replika po balsavimo. Aš norėčiau gerbiamų kolegų paklausti, kaip mes paaiškinsime savo pensininkams, kad 1 mlrd. 315 mln. nuo 2014 metų iki 2044 metų išpumpuosime į pensinius fondus, registruotus Kipre. Bet pinigai keliauja per Bermudų salyną į Kiprą. Tai mes norime tą sutartį tęsti?! Ką pasakys jūsų pensininkai? Jeigu laivas kainavo 250 mln. Jungtinių Amerikos Valstijų dolerių, eurai – 220! Tai mes, šiandieną nutraukę sutartį, nusipirkume tokį pat laivą, nes kainos tai nepabrango, 170 tūkst. kub. metrų dydžio su išdujinimo įranga Korėjos laivų statykloje ir sutaupyti benti pusę pinigų išlaikydami tą patį stabilumą...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, dėkojame.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). ...energetinį saugumą. Pagalvokite, ką jūs darote biudžeto priėmimo metu!

12.29 val.

Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. gruodžio 5 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

PIRMININKAS. Ačiū, ačiū. Į tribūną kviečiu R. Baškienę. Ji mums pristatys kitos savaitės darbotvarkę, rezervinis 2 klausimas, kadangi dar turime porą minučių iki Vyriausybės pusvalandžio.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Iki Vyriausybės valandos, gerbiami kolegos, liko minutė, tai labai trumpai. Po antradienį nenumatyto posėdžio, dėl kurio sutarėme ir valdyboje patvirtinome, ketvirtadienį bus plenarinis posėdis. Darbotvarkėje įstatymų projektai, susiję su biudžetu: Socialinės paramos mokiniams, Valstybės ir savivaldybių, Valstybės tarnybos, Akcizų, Socialinių įmonių, Prezidento teiktas Pensijų įstatymas ir daugelio kitų priėmimai, svarstymai. Bet visa tai bus susiję su įstatymais, kurie turi įsigalioti nuo sausio 1 dienos, ir su biudžetu. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausti niekas neužsirašė. Galime pritarti? Atsiprašau, yra vis dėlto. M. Majauskas. Prašom. Nepastebėjau.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Atkreipiu dėmesį, ne tik M. Majauskas, yra ir mano kolega S. Gentvilas. Posėdžio pirmininke, man atrodo, svarbi tema, mes turime labai labai nedaug laiko. Aš matau, kad ir pirmoji pavaduotoja žvalgosi į laikrodį ir žiūri, kaip ši diena susidėlios, bet noriu atkreipti dėmesį, kad artėja nauji metai ir yra pateikti mokesčiai įstatymų projektai, kurie turėtų įsigalioji nuo kitų metų. Kitos savaitės posėdžių darbotvarkėje nematau bankų ir prekybos centrų mokesčių, o jūs sakėte, kad eina tie mokesčiai, kurie įsigaliojotų nuo sausio 1 dienos.

Gerbiama pranešėja, ar galime mes šitą jūsų pareiškimą priimti kaip pažadą, kad nebus skubos tvarka pritaikyti tie mokesčiai, o jeigu įsigalios, tai tik nuo liepos mėnesio, nes akivaizdu, kad diskusijų reikia dar daug?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju. Mes ką tik priėmėme Statuto pataisą – jokių skubos tvarkų būti negali, nuosekliai, bet prieš tai, jūs žinote, ekspertiniam vertinimui yra atiduoti atitinkami jūsų paminėti įstatymų projektai. Įsigaliojimo data, tikėtina, bus nuo liepos 1 dienos, bet čia komiteto sprendimai.

PIRMININKAS. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiama pirmoji pavaduotoja, aš iš tikrųjų dėl urėdijų reformos norėčiau aiškos informacijos. Kas įvyks, nes Aplinkos apsaugos komitete mes neturime jokios teisinės išvados, kas dedasi su įmone. Artėja žiemos metas, vadinasi, pats kirtimo sezonas.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Supratau klausimą.

S. GENTVILAS (LSF). Arba reikia *presbrifingo* su aiškiomis išvadomis ir įsipareigojimų priėmimu, arba reikia dar pakartotinio balsavimo. Kaip spęsite?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Taip, jūsų visų sutarimas buvo toks, kad balsų nesurinkta ir Seimas negalėjo priimti Miškų įstatymo projekto. Konstitucinio Teismo išvada gruodžio 2 dieną įsigalios. Atitinkamai tarsimės, kokius veiksmus toliau priimti.

PIRMININKAS. Gerbiama kolegė, dėl motyvų dėl viso niekas neužsirašė. Galime patvirtinti bendru sutarimu? Siūlo balsuoti. Gerai, balsuojame dėl darbotvarkės tvirtinimo, dėl gruodžio 5 dienos posėdžio darbotvarkės tvirtinimo.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 73, prieš nėra, susilaikė 1. Darbotvarkė patvirtinta. (*Gongas*)

12.32 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 29 d. nutarimo Nr. XIII-59 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-4237 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Į tribūną dar kviečiu R. Baškienę. Ji pristatys paskutinį rezervinį klausimą dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, mes piktnaudžiaujame jau Vyriausybės valanda, bet tik vieną minutę. Pavaduojančiu A. Vinkų vietoj R. Šalaševičiūtės siūlomas A. Skardžius, nes rytoj vyks komiteto posėdžiai ir reikia priimti šį sprendimą, kad galėtų pavaduoti. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausti niekas neužsirašė, dėl motyvų taip pat. Po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Svarstymas. Diskutuoti niekas neužsirašė. Galima pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Priėmimas. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 68 Seimo nariai: už – 66, prieš nėra, susilaikė 2. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – J. Džiugelis. Prašom per šoninį mikrofoną.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke, aš dėl vedimo tvarkos. Darbotvarkėje numatytas geležinkelių klausimo pateikimas. Tai turėtų pateikti ministras J. Narkevičius. Bet jūs kažkodėl rezervinius klausimus siūlėte pateikti. Be abejo, jie irgi yra svarbūs.

Aš noriu atkreipti dėmesį, kad po pietų yra opozicinė darbotvarkė, gruodžio 3 dieną bus numatytas posėdis, o klausimas, kurį turėtų pristatyti J. Narkevičius, yra dėl Lietuvos tarptautinių įsipareigojimų. To klausimo paskutinė data yra gruodžio paskutinė diena. Aš norėčiau, kad ministras pristatytų klausimą dėl geležinkelių.

PIRMININKAS. Manau, kad daugumos Seimo narių atžvilgiu negalime diskriminuoti ir daugelis nori paklausti Vyriausybės narių. Tačiau dėl šio pageidavimo, aš manau, yra ir kitų klausimų, galime pratęsti šiek tiek rytinį posėdį, kad šis klausimas būtų pristatytas. Aš manau, prieštaraujančių nebus. Gal galime pritarti iš karto bendru sutarimu, kad po Vyriausybės valandos būtų galima pristatyti? Ačiū. Pritarta bendru sutarimu.

12.35 val.

Vyriausybės valanda

Dabar pradedame Vyriausybės valandą. Labai atsiprašau kolegų, kad vėluojame. Faktiškai pasižymiu penkias minutes.

Posėdyje nedalyvauja krašto apsaugos ministras R. Karoblis, jis yra išvykęs.

Pirmasis klausia opozicijos lyderis J. Sabatauskas. Pirmasis klausimas. Prašau.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Klausimas švietimo ministrui. Citata: „Iš bendruomenės yra tyčiojamosi, sukuriamas vilčių ratas, iš kurio mes negalime ištrūkti.“ Šie žodžiai ne mano pasakyti, šie žodžiai pasakyti būtent vienos mokslininkų profesinės sąjungos atstovės L. Leparskienės susitikime su mūsų frakcija. Tuos žodžius ji sakė Vyriausybės atstovams. Šiandien mokytojų išpėjamasis streikas. Vakar prie Vyriausybės dėstytojai dalino simbolinius diplomus. Iš tiesų atsakykite konkrečiai. Dabar grąžinus biudžetą svarstyti Vyriausybei, ar atsiras biudžeto antrajame variante trūkstami pinigai, kurie buvo pažadėti raštu?

A. MONKEVIČIUS. Ačiū už šį konkretų klausimą. Aš konkrečiai atsakysiu, kad manau, jog turi atsirasti, ir tikiuosi, kad atsiras. Tikrai padarysiu viską ir darome skaičiuodami, kiek ten dar reikėtų. Pabrėžiu, kad tai, kas yra kolektyviniame susitarime su šakos profesine sąjunga, turime įgyvendinti. Aš tada turėčiau turėti teisę pasirašyti šį susitarimą. Tikiuosi, kai bus padėtas galutinis taškas būtent jūsų balsavimu Seime, mes turėsime visus tuos punktus, kurie dabar ten yra, ir juos būsime įgyvendinę.

Aš noriu pabrėžti tik vieną dalyką, kad tikrai ilgai nebuvo keliami tie atlyginimai. Jau yra skirti 46 mln. Per dvejus metus atlyginimas vidutiniškai augo. Nepakankamai. To tikrai nepakanka. Reikia, kad toliau augtų. Orientuojamės, kad kasmet po to augtų, lyginant kiekvieną rugsėjį, ne mažiau kaip 10 % augimas, na, bent iki to, kad būtų ne mažiau kaip 150 % aukštųjų mokyklų dėstytojų vidurkis. Profesorių – daugiau, kurie turi tik laipsnių – mažiau, tačiau daugiau, negu doktorantai gauna stipendijas. Visa tai suprantama. Visa tai į ateitį politikai turi daryti konkrečioje strategijoje. O šių metų įsipareigojimas, tai, kas numatyta sutartyje, turi būti įvykdytas. Tokia mano pozicija.

PIRMININKAS. Antrasis J. Sabatausko klausimas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Tiesiog replikuosiu po pirmojo, nes buvo kalbama apie 20 % dėstytojams, bet buvo prižadėta 10 %. Aš taip suprantu, kad tuos 10 % jūs užtikrinsite.

Klausimas apskritai visiems Vyriausybės nariams. Situaciją dėl pono J. Narkevičiaus jūs žinote, su visa pagarba jam kaip Seimo nariui. Opozicijos nuomonę dėl ministro taip pat žinote. Taip pat jau girdėjote ir valdančiosios koalicijos lyderio bei Respublikos Prezidento nuomonę šiandien buvo paskelbta. Kaip jūs, kolegos ministrai, vertinate kolegos situaciją, nes tokia dabartinė situacija kenkia ir Vyriausybės darbui? Klausimas visiems, pradedant Ministro Pirmininko pareigas einančiu. (*Balsai salėje*)

Ž. VAIČIŪNAS. Aš atsakysiu trumpai. Vertinimų yra tikrai daug pasakyta ir yra daug įvairių situacijų.

Pirmas dalykas. Tikrai neužsiimsiu asmeniniu vertinimu. Tai yra premjero vertinimai, nes aš laikinai einu Ministro Pirmininko pareigas. Grįš premjeras ir tikrai priims atitinkamus sprendimus, padarys atitinkamus vertinimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Aš norėjau paklausti finansų ministro. Mes čia ką tik girdėjome, kad, Seimo Pirmininko pirmosios pavaduotojos nuomone, bankų ir prekybos mokesčiai turėtų įsigalioti ne anksčiau kaip nuo liepos mėnesio. Nepanašu, kad ir komitetas sušpės apsvastyti ir priimti atsakingus sprendimus.

Norėjau jūsų paklausti, ką jūs planuojate teikti atnaujintame, patobulintame biudžete, nes jeigu tų mokesčių nebus, tai yra apie 80 mln. minusas, jeigu nuo liepos mėnesio – 40 mln. minusas. Ką planuojate teikti? Ir ar galime būti tikri, jog tas biudžeto skyles, kurios atsirado Seimui priėmus atitinkamus sprendimus dėl didesnių išlaidų ir mažesnių pajamų, nebandysite užkaišyti geresniu mokesčių administravimu? Ar galite patikinti?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tikiuosi, jūs nesate prieš geresnį mokesčių administravimą, bet, kalbant labai rimtai, žinoma, kad mes stebime situaciją, stebime, kaip juda procesas dėl visų mokesčių pakeitimų. Žinoma, kai jau pakoregavę projektą grąžinsime atgal į Seimą, įvertinsime absoliučiai viską tam, kad užtikrintume fiskalinės drausmės laikymąsi. Galiu tik tiek patikinti.

PIRMININKAS. Klausia V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Visų pirma noriu pasinaudoti galimybe ir pasveikinti V. Sinkevičių su oficialiu patvirtinimu. Tikrai džiaugiamės ir linkime sėkmingų darbų!

O mano klausimas yra susisiekimo ministrui J. Narkevičiui. Praėjusią savaitę susitikime su opozicija klausiau jūsų, ministre, ar svarstote, kas galėtų užimti jūsų postą? Tada sakėte, kad ne, apie tai negalvojate. Ar šiandien po Prezidento patarėjo pasisakymo, jog Prezidentas mano, kad turėtumėte nedelsdamas trauktis iš užimamų pareigų, pakeitėte savo nuomonę?

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Labai ačiū. Dar einu šias pareigas, kas bus rytoj, kas bus poryt, bus matyti, tada bus sprendžiamas klausimas, ar reikia mąstyti apie kitą, ar nereikia. Ir kas mąstys. Aišku, be abejo, ne aš. (*Balsai salėje*) Labai ačiū, aš suprantu jūsų delikačią klausimo esmę.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Sysas. Ruošiasi A. Mazuronis.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis švietimo ministre, prasidėjo įspėjamas streikas. Jūs buriate iš tirščių, kad turbūt laimėtumėte laiko ir surastumėte pinigėlių, bet realiai sutartis vargu ar bus vykdoma. Kokie bus jūsų žingsniai, nes aš suprantu, kad susitarimas turi būti vykdomas ir kita pusė paprasčiausiai nežais, ji paprasčiausiai paskelbs streiką. Jūsų veiksmai ir ką jūs darysite? Ačiū.

A. MONKEVIČIUS. Dėkui. Veiksmai tie, kurie nuo pat pradžių ir buvo. Nuo pat pavasario, kartu ir jūs dalyvavote, kai Vyriausybėje viešąjį sektorių svarstėme, kaip galima pirmiausia bent kiek harmonizuoti visą sistemą, galvojant, kad ji gali būti tvari, ir tada pradėti didinti per koeficientus. Tie žingsniai buvo logiški, mes tuo metu subalansavome tikėdamiesi, kad būtent tokių galimybių turėsime, mano susitarimas buvo grįstas tuo ir liepos mėnesį parengėme projektą, kurį atidavėme Vyriausybei. Taip, pirminiame projekte, pirminiame etape buvo numatyta maždaug pusė tų lėšų, kurių reikia, tačiau tai yra pirminis etapas. Antras buvo Seime. Jame tikrai buvo pastabų, pasiūlymų, nes puikiai žinome, kad Vyriausybė ne bet kokią projektą turi teikti, turi subalansuotą, bet po to yra įvairių svarstymų, galimybių siekiant balanso. Šiuo metu progresas yra, tikrai mes skaičiuojame. Nėra taip paprasta viską suskaičiuoti, tačiau manau, kad mes kalbėsime, tarsime ir turime įgyvendinti šitą susitarimą taip, kad didėtų kitais metais atlyginimas taip, kaip toje sutartyje buvo numatyta ir numato strategija, kuri Seime dar nėra kažkodėl aprobuota, tačiau Vyriausybė tam tuo metu pritarė. Į tai orientuodamiesi bandysime tikrai susitarti, kad būtų įgyvendinta ir Vyriausybėje būtų rasti sprendimai. Galiausiai ir Seime padėtas taškas, kai bus priimtas biudžetas.

Štai tokie mano žingsniai aktyviai skaičiuojant, tariantis kiekvieną dieną. Ir šiandien buvau ten, kur spėjau, ir vakare būsiu dar kitoje profsajungoje, kalbėsime. Mano pozicija yra kalbėtis, tartis, o Vyriausybei kartu su Seimo nariais ieškoti ir rasti tuos sprendimus. Kartu ieškant ir rezervo, be abejonės, tiek tinkle, tiek tuose ištekluose, kuriais disponuoja ministerija. Ten irgi esame numatę labai daug ką konsoliduoti, sutaupyti, atiduoti mokytojų darbo užmokesčiui. Štai tokie mano žingsniai. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia A. Mazuronis. Ruošiasi J. Razma.

A. MAZURONIS (*MSNG*). Labai dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Prisijungdamas prie Viktorijos sveikinimų V. Sinkevičiui, vis dėlto norėčiau paklausti vidaus reikalų ministrės, kuri sėdi V. Sinkevičiaus dešinėje.

Gerbiama ministre, visą gyvenimą buvau auklėjamas, kad reikia rodyti pagarbą moteriai visose situacijose, kad ir kur būtų, ar bendraujant su moterimi reikia atsistoti, ar autobuse važiuojant, šalia esant moteriai, reikia atsistoti ir užleisti vietą ir panašiai. Šią savaitę išgirdau tokią neįtikėtiną istoriją apie jūsų priekaištą Seimo apsaugos darbuotojams dėl to, kad jie neatsistojo einant jums pro šalį. Pažinodamas jus noriu jūsų paklausti, ar tai yra įmanoma, kad jūs taip galėjote pasielgti, ir kad tai, kas ten yra parašyta, yra tiesa? Ir jeigu vis dėlto tai yra tiesa, kas ten parašyta, ar jūs iš tiesų manote, kad nors ir kokia moteris eitų per Seimo rūmus, ar ministrę, viceministrę, ar Seimo narę, apsauga turėtų atsistoti dėl to, kad eina pareigas užimantis žmogus, ar galbūt dėl to, kad tai yra moteris?

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Ačiū už klausimą ir jūsų iškeltą abejonę, ar tikrai galėjo taip būti. Noriu pasakyti, kad ta naujiena yra visai *feikinė*, melaginga naujiena, iš kitų naujienų serijos, ir tai yra vieno portalo insinuacija ir publikacija.

Nė vieno karto per septynerius metus (jau antra kadencija esu Seimo narė) nesu pareiškusi nė mažiausios pretenzijos ar pastabos Vadovybės apsaugos departamento pareigūnui Seime ar kitoje institucijoje. Bet taip pat iš Vadovybės apsaugos departamento darbuotojų nesu sulaukusi nepagarbos ar nemandagaus elgesio. Su statutinių pareigūnų vadovybe, be abejo, per mūsų pasitarimus, kurie vyksta kartą per savaitę, mes aptariame einamuosius klausimus. Ir kalbant apie Vadovybės apsaugos departamentą, kuris planuoja tapti elitine statutinių pareigūnų institucija, turėti kitokį teisinį statusą mūsų valstybėje, taip pat akcentuojant ypač policijos pareigūnų darbą, vertinant, kad dabar vyksta daug protestų, protestai labai įvairūs – ir su technika, ir taip, kad mūsų pareigūnai būtų mandagūs ir paslaugūs ir eiliniam piliečiui, ir visiems kitiems, man nereikia ypatingo... iš viso esu priešinkė visų perteklinių dalykų, patarnavimų ir taip toliau.

Iš tikrųjų noriu dar kartą pasakyti, kad tokia naujiena yra iš serijos, kad aš esu medžiotoja, arba iš serijos, kad aš skridau sraigtasparniu. Visa tai yra melaginga informacija, ir aš labai tikiuosi, kad žmonės, skaitydami, atrodo, gana populiarus portalo informaciją, atskirs, kas yra tiesa, kas melas. Bet iš tiesų noriu pasakyti, kad jokio incidento, jokio tokio atvejo nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia J. Razma. Ruošiasi S. Gentvilas.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Nors mano klausimas iš susisieikimo srities, bet neklausiu ministro J. Narkevičiaus, nes manau, kad jis turėtų ne čia sėdėti, o rašyti atsistatydinimo pareiškimą. Mano klausimas bus teisingumo ministrui dėl konstitucinių garantijų visiems piliečiams, nepriklausomai nuo tautybės.

Ministre, sakykite, ar normalu, kad atsiranda privilegijuotas lėšų skyrimas keliams asfaltuoti, kaip formuluojama Vyriausybės nutarime, gausiai tautinių mažumų gyvenamose savivaldybėse? Aš suprantu, kad švietimui, kultūrai skiriama, bet kodėl mano gimtosios Plungės žemaičiai turi važinėti blogesniais keliais negu čia tautinių mažumų teritorijų gyventojai? Maža to, lapkričio viduryje atsiranda dar du privilegijuoti kanalai Vyriausybės nutarimu, kur lėšos išskirtinai skiriamos Vilniaus apskrities savivaldybėms – 2 % iš 30 %. Tai vėlgi tos pačios teritorijos. Ir dar vienas kanalas – žiedinėms savivaldybėms, kur irgi patenka Vilniaus rajonas, kuriam teks liūto dalis, ir kažkodėl Trakų rajonas irgi pavadinamas žiedine savivaldybe. Ar ne per daug tos diskriminacijos...

PIRMININKAS. Laikas.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). ...kitų savivaldybių gyventojams?

E. JANKEVIČIUS. Ačiū už klausimą. Konstitucija iš tikrųjų užtikrina visiems lygias teises, bet aš nesu taip stipriai įsigilinęs į susisieikimo sritį kaip susisieikimo ministras, todėl negalėčiau dabar plačiai pakomentuoti lėšų skirstymo.

PIRMININKAS. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi A. Armonaitė.

S. GENTVILAS (*LSF*). Sveiki. Pradėsiu nuo padėkos V. Sinkevičiui. Jūsų ministerijos balsas dažnai, derinant institucinius projektus, būdavo kitoks negu draudikiškas valdančiųjų daugumos

balsas. Ačiū už tai, trūks jūsų balso. Norėčiau padėkoti R. Tamašunienei, vakar Vyriausybės posėdyje susilaikiusiai ir fiasko pavertusiai tvirtinimą Uosto bendrojo plano, kurį teikia jūsų kolega susisiekimo ministras.

Klausimas premjerą pavaduojančiam energetikos ministrui. Ką darysite, kad Uosto bendrojo plano tvirtinimas nevirstų pasityčiojimu iš Klaipėdos miesto? Derėtasi dvejus metus, projektų įgyvendinimas nukeltas dešimtmečius į priekį – projektų, kurių reikia pačiam uostui vystyti. Pietinis aplinkkelis, Baltijos prospektas, ką jau kalbėti apie civilinę infrastruktūrą. Ką pasiūlysite susisiekimo ministro įpėdiniui, kaip suderinti miesto ir uosto interesus? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkui už klausimą. Pirmiausia noriu pasakyti, kad jūsų informacija galbūt yra apie šiek tiek senesnius etapus. Pastaruoju metu ypač daug dėmesio skiriame Klaipėdos miesto savivaldybei, ir yra labai konkretus dalykinių sąlygų sąvadas, kuriame aptariami visi išsamūs klausimai, tai yra 17 klausimų. Dėl kai kurių yra rasti sutarimai, dėl kai kurių procesas tebevykstantis.

Labai aiškiai noriu pasakyti, kad neturėtume vieni kitų paversti įkaitais, sprendimus reikia rasti, bet vakar Vyriausybės posėdyje ir buvo siūloma ne tik tvirtinti patį planą, bet taip pat priimti protokolinį sprendimą, kad būtų išsipareigojama šiuos sprendinius įgyvendinti. Tai yra pirmas dalykas.

Antras dalykas – pavesti Susisiekimo ministerijai kartu su savivaldybe, kartu su Uosto direkcija, kartu su „Lietuvos geležinkeliais“ ieškoti tinkamų sprendimų. Tai yra ne tik finansavimo klausimai, bet ir laiko klausimai, kaip teisingai pastebėjote. Kad tai būtų sprendžiama efektyviai, buvo siūloma užtikrinti visos tos sistemos monitoringą, stebėseną, nuolatinę periodinę priežiūrą Vyriausybėje.

Jeigu toks dalykinių sąlygų sąvadas nėra priimtinas miesto savivaldybei, jo galima nesvarstyti. Tiesiog toks buvo aptartas tikrai nuoširdus Vyriausybės siūlymas. Mes prieš tai, spalio 22 dieną, turėjome Išorinio uosto komisijos posėdį. Ten detalčiai kiekvieną punktą aptarėme. Tai dabar tikrai prie kiekvieno punkto negrįšiu, bet noriu pasakyti, kad su miesto savivaldybe situacija yra tikrai kitokia, negu ji buvo anksčiau. Konstruktyviai dirbame ir ieškome sprendimų.

PIRMININKAS. Klausia A. Armonaitė. Ruošiasi E. Pupinis.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Dėkoju. Aš turiu klausimą ministrui J. Narkevičiui. Ministre, jūs žinote, be abejo, ne tik Prezidento nuomonę šiandien girdėjote, bet ir tai, kad mes pradėjome interpeliacijos parašų rinkimą čia, Seime. Tam tikra prasme jus galiu pasveikinti, nes kol kas turime devynis parašus, ir nebežinau, ar mes turėsime progą išgirsti jus čia iš tribūnos, ar turėsime progą paklausti jūsų atsakymų. Tai vienas iš interpeliacijos klausimų jums. Jūs nepriklausomą Lietuvos pašto valdybą pakeitėte daugiausia Susisiekimo ministerijos deleguotais asmenimis. Norėčiau sužinoti kodėl? Ir ar yra dar įmonių, kuriose planavote padaryti panašiai? Akcentuosiu, kad nepriklausomos valdybos vis dėlto leidžia įmonėms nebūti priklausomoms nuo politikų įtakos, siekti geresnių rezultatų. Ministre, kokie jūsų motyvai ir kokie buvo planai?

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū, kolege, už klausimą. Dėl parašų kiekvienas Seimo narys gali apsispręsti. Aš, kaip ir susitikime su opozicija, su kai kuriomis frakcijomis ir ne tik atvirai kalbu ir apie viešinamas temas, išpūstas temas, bet ir apie darbą, galbūt apie tai mažai norima girdėti. Tai vienas iš tokių darbų yra pašto veikla. Noriu informuoti dar kartą, kad paštas nėra vienos dienos neliko be veikiančios valdybos. Vakara ne tik *de jure*, bet ir *de facto* pradėjo veikti nauja, laikinoji, jeigu norime mes pavadinti, bet valdyba. Skirtingai, negu buvo prieš dvejus metus, kai keturis mėnesius 2017 metais nebuvo nei pašto valdybos, nei direktoriaus, dabartiniu metu to nėra. Mes iš karto, kaip minėjau, pradėjome dvejopą procedūrą. Vieną dėl paskirtų naujų narių atitinkamų leidimų gavimo ir antrą procedūrą dėl konkurso komisijos, kuri atrinks nepriklausomus. Ir tai yra *eigoje*. Pakartosiu dar kartą, kad nuo vakar dienos pašto valdyba yra ne tik formaliai *de jure*, bet ir *de facto*.

Kitas dalykas. Iš tų narių nėra nė vieno politiko, yra valstybės tarnautojai, kurie dirba, dirbo ir dirbs, žino tą sritį. Taigi jokio politizavimo čia nebuvo ir nėra. O mano veiksmai nukreipti atvirkščiai, kad valdyba veiktų pagal nustatytus kriterijus ir, svarbiausia, kad valdyba valdytų įmonę žmonių interesams, išsaugant turtą, kuris buvo sukauptas ne vienos kartos, peržiūrint mobiliojo paštininko... taip, kad nereikėtų lauke žmonėms laukti paštininko atvykstant, peržiūrint sky-

rių reorganizavimą. Aš nemanau, kad neatsiras naujų valdybos narių, kurie nesugalvos varianto, kad būtų naudinga išlaikyti pašto vienetą tokioje vietoje kaip Šiluva. Tai yra gėdinga, kai tokioje vietoje vadinamieji profesionalai negali suvaldyti ir sumanyti modelio, kad ten būtų ta paslauga teikiama. Yra ir kitų tokių temų, aš mielai visada į jas atsakysiu. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Dėkoju. E. Pupinis. Ruošiasi G. Vaičekauskas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Norėčiau paklausti švietimo, mokslo ir sporto ministro gerbiamo A. Monkevičiaus. Turbūt ir jums žinoma, kad Seime jau pradėtas svarstyti Mokslo ir studijų įstatymas, turbūt visi žinome tą bendrą tiesą apie europinius standartus tarp profesinio ir aukštojo mokslo. Praeitais metais Valstybės kontrolė konstatavo, kad iki nematomų žemumų nukrito stojančiųjų į profesines mokyklas skaičius – iki 15 %. Visi renkasi aukštąsias mokyklas. Na, turbūt perstoje iš aukštųjų mokyklų į profesines mokyklas tą balą padidina. Norėčiau sužinoti ir jūsų nuostatas. Vis dėlto ar bus vėl dar labiau atvertos durys stojant į aukštąsias mokyklas, nes yra pasiūlymų mažinti reikalavimus stojantiems, juos diferencijuoti pagal profesijas? Ką siūlysite daryti profesinėms mokykloms, nes jos faktiškai jau ir taip dabar moko mažiau moksleivių, negu nustatyta pagal europinius reikalavimus, kur deklaravo ir bendradarbiavimo organizacijos, ir kitos? Ačiū.

A. MONKEVIČIUS. Gerai. Ačiū už klausimą. Mes tikrai nesiruošiamo labai greitai ką nors keisti. Ką galėjau, pakeičiau jau iki rugsėjo 1 dienos, kaip numato įstatymas, – prieš dvejus metus pakeitimus padaryti reikalavimų. Dėl tų reikalavimų, atsižvelgdami į priėmimo rezultatus ir aukštųjų mokyklų nuomonę, žengėme tik vieną žingsnį – padarėme lankstesnę sistemą, kad nebūtina būtų trys dalykai privalomi, bet vieną galėtų rinktis, be matematikos ir lietuvių kalbos vieną pasirinktų pats.

Dabar dėl tų skaičių. Turiu pasakyti, kad tikrai mažėja priėmimas būtent į aukštojo mokslo sektorių. Į universitetus maždaug išlieka tas pats šiais metais, į kolegijas truputį sumažėjo, bet į profesines mokyklas šiek tiek išaugo. Na, tas šiek tiek yra ne taip ir mažai skaičiais, tai yra apie tūkstantį ir daugiau priimta į profesines mokyklas, bet yra stabilizuotas tas nubyrėjimas iš jų. Na, manau, kad ta sistema tapo skaidresnė ir taps dar skaidresnė, kadangi ten tikrai daug ką reikėjo sutvarkyti ir tai jau buvo pradėta daryti. Šiuo metu ten yra mažiau fikcijos, tikrai visi tie skaičiai yra jau kitokie, ir priėmimas buvo didesnis negu ankstesniais metais. Ir aš labai džiaugiuosi, kad 80 % yra priimtų į modulines programas, visiškai kito tipo, visiškai naujos programos, kurios jau atitinka tai, ko siekia visos profesinės mokyklos kaip viešosios įstaigos, kuomet dalininkais tapo būtent tie darbdaviai, tos asociacijos, kurioms profesinės mokyklos ir tarnauja, bei jų savivaldybės. Šiuo keliu eidami, aš manau, turime subalansuoti. Teisingas jūsų klausimas. Profesinio rengimo ateity vis dėlto ketiname dar priėmimą didinti, ten turi studijuojančių būti daugiau, o į aukštąsias mokyklas staigiai kaitalioji reikalavimų negalime, nes tai reikia daryti prieš dvejus metus. Turime šių metų ciklą nustatyti dar dvejiems metams į priekį... reikalavimus. Tikrai mes tarėmės su Seimo komitetu ir su jumis, kaip reikėtų tai subalansuoti. Čia staigių pokyčių daryti tikrai nesirengiame ir nuolaidžiauti, ir leisti kartelę tikrai irgi nereikėtų.

PIRMININKAS. Klausia G. Vaičekauskas.

G. VAIČEKAUSKAS (LSF). Ačiū, pirmininke, už žodį. Gerbiama vidaus reikalų ministre! Ačiū. Gerbiama vidaus reikalų ministre, lapkričio 26 dieną Europos narkotikų stebėsenos ir narkomanijos centras bei Europolas paskelbė, kad kasmet europiečiai narkotikams išleidžia 30 mlrd. eurų. Prašau pasakyti, ar jums žinoma suma, kuri cirkuliuoja Lietuvos narkotikų rinkoje? Ačiū.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ne, man šita suma nėra žinoma.

PIRMININKAS. Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiama Vyriausybės nariai, žinoma, tauta išrinko valstiečių valdančiąją daugumą, tačiau ne paslaptis, kad Vyriausybė yra prokonservatoriška ir proliberali. Jūs pateikėte tokį... Aš klausimą gal daugiau adresuojau finansų ministrui, nes jūs daugiausia gaunate strėlių. Vienu metu ir iš konservatorių gavote, kad per mažai liberalus. Vis dėlto jūs suformavote tokį biudžetą ir jūsų suformuotas biudžetas... Čia daug akcijų, Lietuvoje pastaruoju metu tiek vežėjai, tiek ūkininkai, tiek medikai streikuoja. Kokių jūs nepatenkinote konservatorių lūkesčių, kad vis tiek prieš jus ir prieš valdančiąją daugumą jie surengė šitokį mastą streikų ir akcijų?

Dar vienas klausimas gerbiamam susisiekimo ministrui J. Narkevičiui. Yra pas mus vienas Seimo narys, kuris viską mato, ir viena bobutė čia, Trakuose, kuri viską mato. Sako, tas Seimo narys matė, kaip jūs į Baltarusiją per sieną vežėte cigaretes. Kiek, kokiais kiekiais, gal jis vėliau patikslins, ir kada. Gal jūs galite pasakyti, kiek jūs ten cigarečių vežėte į Baltarusiją per sieną? Jūs, pasirodo, jau ir kontrabandininkas, ne tik nelegalus žvejys.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Nežinau, mes jau kažkaip ritamės... Ne ponia Rita, o ritamės į kažkokį iš tiesų... Nežinau, gal cigaretės, gal dar ožka buvo kažkokia prikabinta, kad būtų... Tik-tai įdomu, ar su virve, ar su dar kai kuo. Taigi šito aš, aišku, nekomentuosiu.

O dėl žvejybos jau pasakiau. Ačiū už progą. Čia absoliutus melas ir melagystė. Man tiktai labai gaila, kad į tai yra įtraukiami niekuo dėti žmonės, kurie turi nuosavą ežerą ir kurie turi legalias teises žvejoti legaliais įrankiais. Aš kartoju, jeigu taip jau norime kalbėti apie laisvalaikį ir apie hobį, kad niekada nesinaudojau ir nesinaudoju neleistiniais būdais nei įrankiais. Manau, kad atsa-kingi žmonės supranta šito skleidžiamo melo esmę. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Finansų ministras.

V. ŠAPOKA. Aišku, visi matome tas įtampas. Kiek jos yra iš išorės kurstomos, irgi turbūt matome. Bet, aišku, mano pagrindinis uždavinys, kad biudžetas būtų realistinis ir tie poreikiai būtų tinkamai subalansuoti. Man tie emocingi opozicijos pareiškimai dirbti netrukdo. Aš girdžiu, bet pasiūlymus vertinu tiktai tada, kai jie yra konkretūs. Jeigu mato, kaip padaryti geriau, laukiu iš opozicijos konkrečių siūlymų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Vyriausybės valandos laikas baigėsi. Kaip J. Džiugelis prašė, pratęsiame posėdį labai svarbiems klausimams, kurie dar liko. Galima bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

13.04 val.

Geležinkelių transporto kodekso papildymo 33¹ straipsniu įstatymo Nr. XII-1623 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4231, Geležinkelių transporto kodekso 1, 3, 4, 7, 11, 12, 13, 16, 23, 24, 25, 29, 33 straipsnių, priedo pakeitimo ir papildymo, Kodekso papildymo 4¹, 25¹, 33¹ straipsniais ir 8, 27 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XI-1595 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4232 (pateikimas)

Kviečiu į tribūną ministrą J. Narkevičių, kuris mums pristatys Geležinkelių transporto kodekso papildymo 33¹ straipsniu įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4231. Prašau. Kartu ir lydima. Prašau.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū likusiems čia Seimo nariams. Klausimas ištis yra opus ir svarbus. Klausimo esmė yra pratęsti dar penkeriems metams galimybę „Lietuvos geležinkeliams“ pritaikyti savo infrastruktūrą neįgaliųjų poreikiams.

Trumpa istorija. Kai pradėjau darbą, pradėjau domėtis ir šiuo klausimu. Paaiškėjo, kad planas, kuris buvo parengtas, buvo bendro pobūdžio. Nebuvo detalizuota ir iš viso į geležinkelių infrastruktūrą faktiškai nebuvo investuota, jina nebuvo pritaikyta neįgaliųjų poreikiams.

Prieš mėnesį pateikdamas Vyriausybėje šitą nutarimą, kad reikėtų dar sudaryti penkeriems metams „Lietuvos geležinkeliams“ galimybę pritaikyti infrastruktūrą specialiųjų poreikių asmenims, paminėjau ir tai, kad mes rengiame atskirą protokolinį veiksmų planą, pagal kurį „Lietuvos geležinkeliai“ aiškiai ir konkrečiai turėtų įsipareigoti, ką atliks per tuos penkerius metus.

Per tą laiką mes organizavome ne vieną posėdį. Ačiū už kvietimą į Neįgaliųjų teisių komisiją Seime. Turėjau galimybę ten irgi apie tai kartu su „Lietuvos geležinkelių“ atstovais kalbėtis. Ten buvo įsitikinta dar kartą, kad ištis iki tol darbų nebuvo atlikta arba tie, kurie buvo atlikti, buvo nesisteningi ir nepakankami. Buvo susitikimas su neįgaliųjų organizacijų atstovais ir pačiuose „Lietuvos geležinkeliuose“. Tai buvo išvis pirmi susitikimai istorijoje.

Buvo susitikimas Susisiekimo ministerijoje. Darbo grupė detalizavo tą projektą. Jis yra jums pateiktas, tačiau norėčiau paminėti, kad tai dar nebaigtinis, jis yra pateiktas pagal įsipareigojimus bendrine prasme. Tačiau detalizuoti šiandien vėlgi nėra galimybių dėl ko? Pasirodo, kad geležinkelio stotys dar nėra inventorizuotos. Taigi vykdoma inventorizacija ir vykdomi kiti juridinio aspekto darbai, kad būtų galima atlikti tuos veiksmus.

Tačiau pagal minėtą geležinkelių paslaugų pritaikymą pagal universalaus dizaino principus, taip vadinamas šitas planas, pagal pirmą priemonę, kaip būtiną iš Europos Sąjungos rekomendacijų, atlikimas... numatoma per penkerius metus skirti virš 218 mln. eurų. Bet mes ties tuo neapsistojame. „Lietuvos geležinkeliai“ yra įpareigoti (ir tai yra daroma) skirti dar papildomų priemonių pagal geležinkelių sistemos prieinamumo neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims techninės sąveikos specifikacijas. Tam dar numatoma skirti apie 50 mln. eurų. Numatoma skirti dar kitoms priemonėms apie 16 mln. eurų. Taigi iš viso būtų numatyta skirti apie 300 mln.

Maža to, tam, kad turėtų garantijas specialiųjų poreikių asmenys, kad tai bus realizuota, ir kad tai nebūtų priklausoma nuo asmenų, kas užima ministro pareigas, kas yra Vyriausybėje, kas yra Seime, pasirašyta trišalė sutartis tarp ministerijos, „Lietuvos geležinkelių“ ir Neįgaliųjų asociacijos. Pagal ją įsipareigojama kiekvienais metais vykdyti ne tik monitoringą, bet ir detalizuoti darbus.

Kitaip kalbant, nuolatinis dialogas užtikrintas, įsipareigojimai aiškūs ir jie bus plečiami toliau, bet mums reikia pritarti tam, kad „Lietuvos geležinkeliai“ turėtų galimybę tai atlikti. Vadinasi, dar penkeriems metams pagal teisės aktus pratęsti įsipareigojimus. Tam aš ir prašau jūsų pritarti. Aišku, dabar skubos tvarkos nėra, bet gal būtų kita galimybė.

PIRMININKAS. Dėkoju.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Atsakysiu į klausimus.

PIRMININKAS. Paklausti nori S. Gentvilas. Nėra. J. Džiugelis. Prašom.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Dėkoju. Man dar sunku į jus kreiptis kaip į ministrą, bet apie esmę.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Galiu palengvinti, nesikreipkite kaip į ministrą, kreipkitės kaip į Seimo narį.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Tribūnoje jūs esate kaip ministras.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Taip, esu.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Mano klausimas yra apie geležinkelius. Kaip žinoma, tuo metu, kai Neįgaliųjų teisių komisija svarstė šį klausimą, jūs buvote Varšuvoje. Ir jūsų viceministras pažadėjo, kad jūs pasirašysite Neįgaliųjų teisių komisijoje rastą kompromisą su neįgaliųjų bendruomene ir valstybės interesais... pasirašysite ketinimų protokolą. Ketinimų protokolą buvo pasirašytas užvakar, bet nėra jūsų parašo, gerbiamas ministre. Mano klausimas yra, kur jūs buvote...

PIRMININKAS. Laikas.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). ...26 dieną, kad negebėjote net pasirašyti ketinimų protokolo tuo klausimu?

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Jeigu jums taip yra svarbu, kur aš buvau, galima pažiūrėti darbotvarkę, aišku, kad ne žuvavau tuo laiku, o dirbau. Bet jeigu jums atrodo, kad tai yra labai esminis dalykas, kad ne susisiekiama ministras pasirašė, o parengė ir buvo viso šito, apie ką kalbėjome, iniciatorius, tai galėsiu jums parodyti, taip, iš tiesų štai protokolas yra. Jeigu jūs manote, kad reikalingas susisiekiama ministro parašas, tai, be abejo, jis gali atsirasti be problemų, jeigu jūs manote, kad tai yra esminis klausimas.

PIRMININKAS. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, neturėjau galimybės užduoti jums klausimo per Vyriausybės valandą, tai čia susiję klausimai su valdomomis įmonėmis ir valdybomis. Visa ta audra stiklinėje, mano galva, prasidėjo tik todėl, kad jūs prisilietėte prie pašto valdybos. O tai yra didžiulė interesų grupė, iš esmės suinteresuota, plačiąja prasme interesų grupė, suinteresuota pašto ir geležinkelių privatizacija. Man norėtusi išgirsti jūsų tvirtą nuomonę, ką jūs galvojate apie šių dviejų paslaugų ateitį, ilgalaikę viziją? Ar jūs iš tikrųjų palaikote tą valstybinę pusę, kad negalima tų gyvybiškai svarbių paslaugų privatizuoti, ir tada visos tos audros stiklinėje labai greitai pasibaigs? Jeigu jūs pasakysite aiškią savo viziją dėl tų paslaugų, man atrodo, tie skandalai labai greitai nuslops.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Jūs turite omeny dėl pastatų?

T. TOMILINAS (LVŽSF). Ne tik dėl pastatų, dėl pačių paslaugų.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Supratau. Labai ačiū. Iš tiesų savo pokalbio metu dar su senąja valdyba aš kalbėjau apie kryptis, apie Vyriausybės kryptis, ne tik pelno siekimą, o socializaciją. Mes

kalbėjome apie galimybes praplėsti bankų funkcijų vykdymą, kad gyventojai, ypač regionuose, turėtų galimybę gauti tas paslaugas, ir mūsų paštas būtų to iniciatorius. Taigi per tą laiką buvo ne vienas susitikimas, ne vienas darbinis pokalbis. Aš jums minėjau jau ir tai, kad tuos nepriklausomus atrankai... Pašto administracija raginama, kad pateiktų savo kriterijus, kokie turėtų būti asmenys. Mes sudarėme darbo planą, jį ir vykdomė, dėl Vilniaus, Klaipėdos ir Kauno pastatų įveiklinimo. Penktadienį vyko pirmas jungtinis koordinuotas visų suinteresuotų asmenų darbo posėdis. Prasideda diskusijos ne tik su ministerijų atstovais, ne tik su valstybinėmis institucijomis, bet ir su viešais asmenimis, kurie galėtų pasiūlyti, kaip ir kas tuose pastatuose galėtų būti naudinga. Tačiau vienas iš pirmųjų naujos *de facto* ir *de jure* valdybos (jos posėdis numatytas gruodžio 11 dieną) pokalbis bus apie galimybę nutraukti aukcionus. Kai kurie specialistai sako, kad senoji valdyba nenorėjo tęsti toliau darbo ir dėl to, kad nebūtų galimybės šito padaryti, nes direktorė nėra tokios kompetencijos, ypač dėl pastato Vilniaus mieste nutraukimo. Bet mes per tą laiką nepasidavėme ir organizavome darbą taip, kaip jums minėjau, kad nuo vakar dienos nustojo veikti senoji valdyba ir ne tik *de jure*, bet ir *de facto* pradėjo veikti nauja valdyba. Nė vienos dienos prastovos ir visi darbai vykdomi sistemingai, vykdomi nukreipiant į paiešką, kas iš to būtų.

O dėl pašto vizijos. Netrukus irgi bus viešai organizuota diskusija, kaip matytųsi...

Ir paskutinis niuansas. Buvo minėta apie licenciją iš banko. Labai keista, nesena informacija, aš dar stengiuosi ją patvirtinti, kad paštas kreipėsi būtent ne dėl licencijos gavimo, o susiaurinimo, kad būtų išduota nauja licencija susiaurinti paslaugas, kai mes kalbame, kad praplėskime finansinių paslaugų galimybę pašte. Kokių dar atsiras naujienų, bus matyti, bet, pakartosiu, veikiame sistemingai, kryptingai dėl žmonių interesų gynimo. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, aš ne apie pašta klausiu, bet apie geležinkelius. Dar kai jūs buvote paskirtas ministru, aš klausiau, ar laiku pradės traukiniai važiuoti į Kauną, nes geležinkelio rekonstrukcijos darbai turėjo būti baigti rugsėjo 15 dieną. Buvo iškabos, viskas kaip priklauso pakabinta. Dabar viskas dingo. Į paklausimus geriausiai dirbanti geležinkelio valdyba, gavusi A+ kažkokį sertifikatą, Seimo nariams neatsako. Vėluoja du mėnesius. Tai vis dėlto, kada bus baigta „Rail Balticos“ trasa iki Palemono, kada kauniečiai ir vilniečiai galės pasiekti Kauno geležinkelio stotį patogiai ir kas atsakys už tai, kad vėluojama atlikti darbus?

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Geras klausimas. Aš bandau dabar parinkti atitinkamą žodį, kad nebūčiau apkaltintas, kad bandau paveikti vieną ar kitą valdybą daryti tą ar kitką. Iš tiesų susisiekimo srityje yra nemažai projektų, kurių darbai vėluoja. Ne tik vėluoja darbai, bet ir vėluoja pasirengimo etapas. Susitikinėjau ne tik su geležinkelių atstovais konkrečiai šiuo klausimu, bet ir su rangovais. Nebijau šito daryti ir manau, kad iš jų galima irgi išgirsti įdomios informacijos. Tokios, kad tai, ką galima derinti per dieną, derinama per tris dienas. Tai, ką reikia derinti per tris dienas, derinama per mėnesį ir taip toliau, ir taip toliau. Tai neva smulkmenos, bet tos smulkmenos susideda į laiką, kai paskui vėluojama. Kitaip kalbant, darbų plotmė yra labai plati ir, kaip minėjau, ne vien šioje srityje.

Atsakau konkrečiai, netrukus, kitą savaitę, jeigu aš neklystu, kitą savaitę planuojamas mano vizitas būtent ten, kur bus atidaryta ta atšaka, kad traukinys galėtų važiuoti iš Vilniaus į centrinę stotį. Manau, tai irgi sumažins spūstis automobilių, kurie įvažiuoja į Vilnių Vilniaus ir Kauno autostrada. Kitaip kalbant, šis klausimas irgi yra kontroliuojamas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. V. Bakas dar norėjo paklausti. Kadangi du klausimai, tai šiek tiek pratęsimė klausimų laiką.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų tas pratęsimas dar penkeriems metams. Štai žiūrėkite, aš suprantu, gal ten ir infrastruktūros darbai, reikia laiko, bet neįgalieji iš 48 stočių tik dviejose vietose gali išsikviesti pagalbą, paprastas mygtukas. Iš 48 stočių tik pusėje yra įrengti tualetai. Tai aš jūsų noriu paklausti, pirmas mano klausimas: ar reikia dar penkerių metų tam, kad būtų įrengti mygtukai ir įrengti bent jau tualetai? Netgi privačios įmonės neleidžia sau taip žeminti žmonių.

Ar tam reikia penkerių metų? Ir antras klausimas. Vis dėlto matant tokį akivaizdų aplaidumą tų žmonių, kurie kuravo tos nuostatos įgyvendinimą, ar nemanote, kad turėtų būti atlikti tyri-

mai, išsiaiškinta, kodėl per penkerius metus elementariai neįgyvendinti bent jau padorumo ir moralės, etikos suvokimą atitinkantys projektai? Gal reikėtų...

PIRMININKAS. Laikas.

V. BAKAS (*MSNG*). ...vietoj tų žmonių paskirti neįgaliųjų atstovą, kuris sutvarkytų tuos klausimus?

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Labai ačiū už klausimą. Pradėdamas dirbti aš viešai kalbėjau, kad nesiruošiu ieškoti šmėklų, nesiruošiu ieškoti kokių nors atsakingų politine prasme ar darbo prasme, o koncentruotis į tai, kas padaryta ir ką galima greičiau padaryti. Manau, kad šitas parengtas veiksmų planas yra to atspindys, nes jame, jeigu jūs, gerbiamieji Seimo nariai, turite, manau, kad turėtumėte turėti, yra išdėstytos priemonės pagal laiką ir pagal sumas. Kaip minėjau, kai kurių darbų neįmanoma čia įtraukti detalizuojant, nes iš viso neatlikti inventorizavimo darbai tų stočių, kurias jūs paminėjote. Man irgi labai gėda, kad iki šiol reikia kažkokio tikro dokumento, iš viršaus nuleidimo, kad tokia strategine prasme valstybės valdoma įmonė atsižvelgtų į specialiuosius poreikius turinčius asmenis, ir kad nebuvo galima iki šiol padaryti to, ką reikėjo padaryti be jokio nurodymo. O jeigu jūs man pavedate išaiškinti, kas dėl to kaltas, pavedimas bus atliktas.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia S. Gentvilas. Daugiau klausiančių nėra.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas ministre, aš dėl reglamento įsigaliojimo atidėjimo.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Taip.

S. GENTVILAS (*LSF*). Keleivių vežimas „Lietuvos geležinkeliams“ neša milžiniškus nuostolius, vidutiniškai apie 6 eurus kiekviena keleivio kelionė.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Taip, daugiau.

S. GENTVILAS (*LSF*). Ir tai yra iš esmės politinis sprendimas, kur traukiniai važiuoja, kur nevažiuoja, nes visos kelionės yra subsidijuojamos. Klausimas jums. Kadangi jūs pasiliecate teisę spręsti dėl vienos įmonės, kuri galės vežti geležinkeliais keleivius, kaip bus sprendžiama dėl maršrutų jūsų tolesnio vadovavimo metu, kurie maršrutai bus uždaryti, kurie bus pratęsti? Akivaizdu, kad tai politinis klausimas, nes vienintelis rentabilus „Lietuvos geležinkelių“ maršrutas yra Vilnius–Minskas. Ačiū.

J. NARKEVIČ (*LLRA-KŠSF*). Labai ačiū. Pirmoji klausimo dalis, ar verta pratęsti, ar neverta. Aš stengiuosi paminėti, kad, nepaisant to iš viršaus ar apačios nuleisto teisės akto, darbai turėjo būti seniai padaryti ir juos reikia daryti. Jeigu nepratęsime, mes tikrai jau dabar atrodome nekaip, nes iki šiol tie darbai nepadaryti, bet ne darbai esmė, esmė – požiūris. Tas pratęsimas šito dalyko suteiks mums galimybę ir sudarys laiką rekompensuoti, kad mums, valstybinei įmonei ir mums visiems, rūpi ne tik pelnas, bet rūpi ir neįgalūs asmenys.

O dėl maršrutų iš tiesų dabartiniu metu „Lietuvos geležinkeliai“ buvo reorganizuoti į tris įmones: krovinių vežimas, infrastruktūros ir keleivių vežimas. Maršrutai nustatomi atitinkama tvarka, bet mes apie tai kalbėjome ir dėliojome tvarką, kad maršrutai būtų organizuoti ne tik pelningi, bet ir reikalingi. Jeigu turėsiu galimybę, aš tęsiu šią darbą ir tie dalykai bus reglamentuojami.

PIRMININKAS. Dėkojame, ministre. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai dėl viso. Nuomonė prieš – J. Džiugelis. Prašau, Justai. Motyvai prieš.

J. DŽIUGELIS (*TS-LKDF*). Aš jau paklausiau, čia lydimasis. Aš norėsiu kalbėti dėl viso.

PIRMININKAS. Čia dėl viso. Motyvai prieš.

J. DŽIUGELIS (*TS-LKDF*). Atsiprašau. Gerbiami kolegos, aš tada truputėlį apie chronologiją. Iš tikrųjų noriu pasakyti, kad iš pradžių Susisiekimo ministerija išplatino pareiškimą, kad kreipsis į Vyriausybę dėl atidėjimo, ir tik tuomet, kai Neįgaliųjų teisių komisija įsikišo, ministras pradėjo bendradarbiauti ar apskritai bendrauti su mūsų neįgaliųjų bendruomene. Čia viena.

Antra. Taip, ačiū ministrui už tai, kad jis atėjo į Neįgaliųjų teisių komisijos posėdį, tačiau ministras pažadėjo, kad prieš teikiant svarstymą Vyriausybėje klausimas bus pristatytas Neįgaliųjų teisių komisijoje. Tai nebuvo padaryta.

Maža to, kai mes patys išsireikalavome, na, ne išsireikalavome, bet taip pat sutarėme su Neįgaliųjų teisių komisijos pirmininku, kad tas klausimas bus iškeltas į darbotvarkę, ministras neatvyko pristatyti to projekto – atsiuntė viceministrą, kuris pasakė, kad ministras būtinai pasirašys, kaip ir minėjau, ketinimų protokolą. Šiandien mes matome, kad ministras ir jo nepasirašė.

Noriu pabrėžti, kad mes, Neįgaliųjų teisių komisija, suradome sprendimą, kada galėtų būti patenkintos visos pusės – ir valstybės interesai, ir neįgaliųjų bendruomenė, ir įsipareigojimai Europos Sąjungai, tačiau ministras dėl savo ciniško požiūrio...

PIRMININKAS. Laikas!

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). ...į žmones ir neįgaliuosius nesugeba net to susitarimo pasirašyti. Kolegos, aš manau, kad... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Laikas!

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). ...nereikėtų spjauti neįgaliesiems į veidą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Matau, ministras nori reaguoti. Prašom – per šoninį mikrofoną.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Labai ačiū. Aš stengiuosi į asmeniškumus nesigilinti, tačiau, aišku, dėl aritmetikos čia kažkokia klaida. Aš tris mėnesius dirbu, ir ši klausimą virš mėnesio mes nagrinėjame. Aš dėkingas jums, kad tai jūsų iniciatyva, kolega, kad jūs tris mėnesius būdamas Seimo nariu ir rūpindamasis šitais klausimais gal atsakysite... Atsiprašau, trejus metus. Matote, su aritmetika ir man... Trejus metus esate Seimo nariu, gal atsakysite, kodėl iki šiol šis klausimas nebuvo gvildinamas. O man per tris mėnesius... Na, pasirašiau, nepasirašiau...

Dabar dėl Vyriausybės. Aš ištesėjau tą pažadą, nes kalbėjau prieš teikiant Vyriausybės posėdyje. Bus planas, jis bus tobulinamas, pateiktas komisijos. Jis ir buvo pateiktas antradienį, o Vyriausybės posėdis buvo trečiadienį. Pirmadienį Vyriausybėje buvo neformalusis posėdis darbine tvarka, kur jis buvo nagrinėjamas. (*Balsai salėje*) Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, ministre. Motyvai už – V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Žinote, lyg ir atrodo ministro čia tas noras per penkerius metus įrengti bent jau tuos pagalbos mygtukus, kad neįgalus žmogus galėtų gauti paslaugą, nuoširdus, bet tas toks prisidengimas – aš raganų nemedžiosiu, man atrodo keistai, nes jeigu per penkerius metus konkretūs valdininkai ar ministerijoje, ar geležinkeliuose nesugebėjo pajudinti nė piršto gaudami geras algas, kad nors paprasčiausios higienos sąlygos būtų stotyse, tai aš sunkiai įsivaizduoju, kad per ateinančius penkerius metus kas nors keisis. Jūs privalote įsikišti tiesiogiai, nes tai, kaip jūs sakėte, gėda valstybei.

Aš irgi noriu padėkoti už asmeninį įsitraukimą ir tikiuosi, kad tuo jūsų iniciatyva neapsiribos ir bus koks nors procesas, kurį jūs seksite.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti.

Gerbiami kolegos, balsuojame dėl šio įstatymo projekto, kartu ir lydimujo.

Balsavo 57 Seimo nariai: už – 46, prieš nėra, susilaikė 11. Po pateikimo pritarta. Dėl abiejų projektų siūlomi komitetai: pagrindinis – Ekonomikos komitetas, papildomų niekas nesiūlo. Siūloma svarstyti šią sesiją. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Liko dar vienas klausimas. (*Balsai salėje*)

13.30 val.

Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 15 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3897(2) (pateikimas)

Kviečiu į tribūną J. Bernatoni, kuris pristatys Seimo rinkimų įstatymo Nr. I-2721 15 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-3897(2). Prašau.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną – S. Jovaiša. Prašau.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Kolega gal nesupyks, bet tikrai frakcija dabar užsimešusi (truputėlį pertrauka) kitais dalykais ir aš perduodu prašymą padaryti dėl šio pateikimo pertrauką iki kito posėdžio. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną – R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, tai nėra biudžeto klausimas, tai nėra tas klausimas, kuris turi išgalioti nuo sausio 1 dienos. Mes įtraukime į ketvirtadienio darbotvarkę ir leisime ponui J. Bernatoniui jį pateikti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Buvo prašymas dėl pertraukos. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl pertraukos. Balsavo 45 Seimo nariai: už – 34, prieš – 5, susilaikė 6. Pertrauka iki kito posėdžio.

Gerbiami kolegos, dėl vedimo tvarkos – Andrius. Prašau.

A. MAZURONIS (*MSNG*). Labai dėkoju. Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš norėčiau, nors ne pirmą kadenciją Seime, jūsų paklausti, kaip čia ta darbotvarkė taip gali vartytis aukštyn kojomis? Tai klausimas atsiranda, tai dingsta, tai apsiverčia, tai dar kas nors. Buvo darbotvarkė iki 13 val. 30 min., ir turėjo baigtis. Vyriausybės valanda baigėsi, pietų pertrauka. Kaip čia taip gali...

PIRMININKAS. Na, pats J. Džiugelis, gerbiamas kolega, paprašė ir mes kartu nubalsavome bendru sutarimu pratęsti posėdį pabaigti klausimus, kurie buvo darbotvarkėje. Tai ne nauji klausimai. (*Balsai salėje*)

Gerbiami kolegos, suteikiu žodį R. Baškienei. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Mielieji kolegos, Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija, manau, ir visas Lietuvos Respublikos Seimas, kolegos, esantys salėje, išties norime pasidžiaugti, kad Europos komisaras V. Sinkevičius šiandien yra su mumis, kad jis, kaip V. Sinkevičius, ir liks su mumis visą tą laikotarpį. Jam norime palinkėti didžiulės sėkmės, labai daug ryžto, labai daug energijos ir savo darbais puikiai atstovauti ne tik Europos Komisijai, bet ir Lietuvai, ir mums visiems. Virgini jau, sveikiname ir linkime sėkmės! (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Virgi! Kviečiame V. Sinkevičių gal dar porą žodžių pasakyti. Ar jau nenorite? Virgini jau, porą žodžių.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Aš tikrai, kolegos, pertrauka, nelaikysiu jūsų. Labai ačiū jums ir tiek. Aš nesakau sudie, sakau iki. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame. Gerbiami kolegos, skelbiu rytinį posėdį baigtą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VII (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 357 STENOGRAMA

2019 m. lapkričio 28 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
I. DEGUTIENĖ ir J. LIESYS*

PIRMININKĖ (I. DEGUTIENĖ, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pradedame 2019 m. lapkričio 28 d. vakarinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.
Užsiregistravo 50 Seimo narių.

Opozicinės Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkė

14.01 val.

Diskusija „Dėl padėties Lietuvos viešajame sektoriuje“

Gerbiami kolegos, šiandien popietinė darbotvarkė yra skirta opozicinės Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkei. Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija, atsižvelgdama į susidariusią Lietuvos viešajame sektoriuje padėtį ir žmones, kurie mano, kad Seimas jų neišgirsta, dalį savo darbotvarkės, tai yra valandą, skiria tam, tai yra diskusijai „Dėl padėties Lietuvos viešajame sektoriuje“. Dėkui atvykusiems pranešėjams. Dabar į tribūną kviečiu Vilniaus universiteto Filosofijos fakulteto profesinės sąjungos vadovę, iniciatyvinės grupės „Paskutinis prioritetas“ narę R. Žiliukaitę. Prašom į tribūną.

Vilniaus universiteto Filosofijos fakulteto profesinės sąjungos vadovės, iniciatyvinės grupės „Paskutinis prioritetas“ narės Rūtos Žiliukaitės kalba

R. ŽILIUKAITĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Nuo 2017 metų iki 2018 metų mokslininkų ir dėstytojų atlyginimas didėjo 37 % po beveik dešimtmečio visiškai neindeksuotų atlyginimų. Tiesa tai ar melas? Tiesa. Tai yra faktas, bet ne argumentas. Faktas, bet ne argumentas, kad finansavimo klausimas mokslo sektoriuje yra visiškai neaktualus ir jo nebūtina svarstyti, ir spręsti šiuo metu, kaip toliau sistemingai didinti mokslininkų ir dėstytojų, ir ne tik mokslininkų ir dėstytojų, bet taip pat ir ne akademinio personalo, dirbančio mokslo institucijose ir universitetuose... klausimų.

Mums politikai sako, kad pinigų nėra, nes yra labiau nuskriaustų grupių ir bendruomenių. Be abejo, tikrai yra labiau nuskriaustų grupių ir bendruomenių. Lygiai taip pat yra šitoje valstybėje ir mokestiniu požiūriu daug labiau privilegijuotų grupių ir bendruomenių, nei yra mokslininkai ir visi viešojo sektoriaus darbuotojai. Jeigu išvadą turėčiau daryti tikrai iš viešų Vyriausybės narių pasisakymų, kuriuos teko išgirsti man pastaruoju metu, šiuo metu, aš sakyčiau, kad politikai renkasi tarp mokslo finansavimo ir išlaidų socialinei apsaugai. Būtent tarp šių dviejų sričių, pabrėžiu, sprendžiant iš jų viešai pasakomų žodžių, vyksta didysis apsisprendimas – mokslas ar socialinė apsauga.

Jeigu iš tiesų renkiasi tarp mokslo finansavimo ir pensijų didinimo, tuomet mokslo šiai visuomenei nereikia. Ir netgi šiais metais galime sutaupyti dar daugiau. Palikime finansuojamas tik kelias eilutes, kurios yra reikalingos šiai mūsų rinkėjų grupei. Jeigu šioje valstybėje yra belikęs tikrai vienas pasirinkimas tarp mokslo finansavimo ir vaiko pinigų, tuomet sprendimas tiek pat liūdnas. Iš šitų vaikų šiandien yra vagiama ateities galimybė įgyti išsimokslinimą Lietuvoje ir nelikti socialinėje atskirtyje. Skirtingų viešojo sektoriaus sričių priešinimas – mėgstama politikų taktika, skirta manipuliuoti rinkėjais. Iš tikro reikia finansuoti ir sveikatos apsaugą, ir ugniagesius, ir mokslą. Ne veltui 2017 metais mes inicijavome susitelkimą ir pasirašėme mokytojų, socialinių darbuo-

tojų, medikų ir mokslininkų susitarimą dėl bendradarbiavimo siekdami padėti politikams, jums, suprasti, kuo šiai valstybei yra svarbus viešasis sektorius ir kaip pažeidžiant elementarius socialinio teisingumo, sąžiningumo principus šio sektoriaus darbuotojai yra išnaudojami šioje valstybėje.

Šią savaitę susitikimuose su Vyriausybės nariais girdėjau, kad kiekvieną dieną vyksta įnirtingos grumtynės tarp ministrų rengiant kitų metų valstybės biudžetą. Bet jeigu ribotų valstybės finansų paskirstymas priklauso tik nuo ministrų pajėgumo išlupti kuo daugiau savo kuruojamai sričiai, tai gal mes galėtume vis dėlto patys rinkti ministrus, o ne jie turėtų būti skiriami?

Žurnalistai ir politikai vis kartoja, kad iki rinkimų niekas nebesiims jokių rimtų reformų. Koks tai argumentas? Tai ar mokesčių mokėtojai Seimo nariams ir Vyriausybei mokės visus šiuos metus atlyginimą už pasirengimą rinkimams? Ar už darbą ir siūlomas iniciatyvas? Ar mokės už reformas?

Taigi reformos ir strateginiai susitarimai, sprendimai neturi būti kadencijų ir jų kalendoriuje. Jos turi rasti tada, kada yra didelis jų poreikis. O toks poreikis šiuo metu kaip niekada yra mano veiklos srityje – švietimo ir mokslo srityje. Labiausiai pasigendame šiuo metu politikoje sistemoje požiūrio ir vizijos. Mokslininkų, dėstytojų ir neakademinių personalo atlyginimai vis dar yra problema, nes šiuo metu, nepaisant padidėjimo, jie yra nekonkurencingi viešajame sektoriuje. Kaip pritraukti į mokslininko kelią jauną daktarą, kai po disertacijos apsigynimo jo atlyginimas yra 30 % mažesnis nei doktoranto stipendija. O lyginant su privačiu sektoriumi, ne tik privačiu sektoriumi, taip pat yra juokingai mažas.

PIRMININKĖ. Aš labai atsiprašau pranešėjos. Gerbiami kolegos gale salės, būkite malonūs, netrukdykite ir grįžkite į savo vietas. Ačiū.

R. ŽILIUKAITĖ. Kaip atlikti, leiskite paklausti, tarptautinio lygio mokslinius tyrimus, kai į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą Lietuva investuoja vos 0,89 bendrojo vidaus produkto. Esame Europos Sąjungos pačioje uodegoje. Ir kiek mes atsilieiname? Tris kartus atsilieiname nuo to, ką rekomenduoja Europos Sąjunga. Kaip ugdyti aukščiausios kompetencijos absolventus, kai vieno studento studijų krepšelis yra vienas mažiausių Europoje? Kaip užtikrinti šalyje tarptautinius standartus atitinkančias universitetines studijas su vienu mažiausių finansavimu?

Čia klausimai ne apie optimizaciją, ne apie reformas. Čia klausimai apie viziją, apie sisteminį požiūrį ir elementariausią finansavimą.

Šios savaitės mūsų protestai yra skirti atkreipti dėmesį į kritinę padėtį mokslo sektoriuje. Aukštasis mokslas miršta ir byra į gabalus. O galbūt to ir siekiama. Tuomet būtų labai sąžininga tai atvirai ir deklaruoti.

Mūsų mokslininkai emigruoja ir jų nepakeičia pritraukti talentai iš kitų šalių. Mes neturime už ką juos pritraukti. Išvykę mokslininkai ir dėstytojai uždirba pensijas kitų šalių pensininkams, ne Lietuvos. O galėtų likti čia ir galėtų reikšmingai prisidėti prie orios senatvės šioje valstybėje sąlygų sukūrimo, jeigu protas, sisteminis požiūris ir vizija, o ne atskirų rinkėjų interesų tenkinimas ir pataikavimas, smulkmeniškasis pataikavimas, grįžtų į politiką. Jeigu mūsų mokslininkai ir dėstytojai, kitaip nei „Maximos“ kasininkės, nesiplėšytų per keletą darbų, studijų kokybė būtų tokia, kad absolventams liktų mažai priežasčių bakalauro studijas rinktis ne Lietuvoje ir emigruoti visam laikui. Galėtume pritraukti daugiau studentų iš užsienio.

Mokslas ir švietimas yra sritis, į kurią investavę jūs gausite didžiausią grąžą. Taigi labai prašome skirti dėmesį problemoms, kurios yra įvardintos. Labai prašome skirti dėmesį aiškiai įvardintiems mūsų reikalavimams. Reikalavimams, kuriuos mes surašėme taikydami sisteminį požiūrį ir siūlydami jums viziją. Lietuva be mokslo – Lietuva tikrai be ateities. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Labai ačiū. Tik pranešėjams noriu pasakyti, kad pagal mūsų darbotvarkę skirtas laikas yra septynios minutės.

Dabar aš kviečiu Lietuvos švietimo ir mokslo profesinės sąjungos vadovą E. Milešiną.

Lietuvos švietimo ir mokslo profesinės sąjungos vadovo Egidijaus Milešino kalba

E. MILEŠINAS. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Sveiki. Pirmiausia norėčiau padėkoti už galimybę kalbėti iš šios tribūnos. Kaip pristatė posėdžio pirmininkė, esu Egidijus Milešinas, Lietuvos švietimo ir mokslo profesinės sąjungos pirmininkas. Profesinės sąjungos, kuri Lietuvoje yra

didžiausia ne tik švietimo srityje, bet ir visuose sektoriuose, yra profesinių sąjungų konfederacijų narė.

Kaip tikriausiai žinote iš žiniasklaidos, šiandien rytą įvyko dviejų valandų įspėjamasis streikas. Noriu pabrėžti, kad tikrai nėra vienam nei mokytojui, nei darželio auklėtojai nėra koks nors malonumas eiti streikuoti, bet mes neturėjome kitos išeities ir tai padarėme, nes Vyriausybė nesilaiko savo įsipareigojimų, kuriuos pasižadėjo liepos mėnesį, užbaigdamą kartu su mumis, su mūsų profesine sąjunga, ir dar su trimis profesinėmis sąjungomis, atnaujindama kolektyvinę sutartį. Dar antradienį susitikime su Lietuvos Respublikos Prezidentu G. Nausėda Jo Ekscelencija pabrėžė, kad susitarimai turi būti vykdomi.

Kaip jau ne kartą esu sakęs, šiandien mes kovojame ne dėl kokių nors šiek tiek didesnių atlyginimų ir panašių, šiandien mes kovojame dėl švietimo ateities, nors kitų metų biudžetas nesprendžia švietimo sistemos problemų iš esmės, jame nėra ambicijos ir nėra aiškių tikslų problemoms spręsti. Švietimo sistemos sėkmė priklauso ne nuo pinigų, o nuo aiškių tikslų, kuriems tie pinigai išleidžiami. Todėl mes šiandien turime aiškiai pasakyti, kad mes turime imtis lyderystės ir spausti politikų darbotvarkę. Tiek metų judame atgal ir nematome politikų ambicijos, nematome noro ir lyderystės pakelti švietimo sistemos kreivę aukštin. Tam padaryti tikrai neužteks metų ar dvejų, tam reikės dešimtmečio, bet tikrai laikas veikti, jei mes norime tai padaryti.

Jeigu norime, kad Lietuvoje švietimas vis dar būtų tinkamas, jei mes turime ambicijų, tai siekime kartu, kad iki 2025 metų... Kai praeitais metais turėjome 100-metį, buvo graži valstybės iniciatyva, kad 2025 metais mokytojų profesija bus prestižinė. 2025 metais turi būti tvari ir pažangi švietimo sistema, kurioje vyktų mokytojų kaita, ateitų motyvuoti mokytojai, jie noriai ir oriai dirbtų savo darbą, jiems nereikėtų kiekvienų metų pabaigoje galvoti, kaip neatlikti savo pareigos, o eiti į gatves streikuoti ir gauti tai, kas jiems priklauso.

Iš tikrųjų nereikia jokių strategijų, jokių planų ar analizių, viską seniai turime. Šiuo metu mūsų profesinė sąjunga vykdo švietėjišką projektą „Aš esu 100 proc. MOKYTOJAS“. Viena iš projekto dalių – šiuo metu visi Lietuvos žmonės gali pasidalinti mūsų svetainėje, nominuoti mokytojo frazę, kuri motyvuoja ar kada nors motyvavo mane, jus arba kiekvieną iš mūsų. Viena frazė man labai įstrigo: jeigu nori padaryti, reikia imti ir daryti. Taip kažkada pasakė mokytojas. Šiandien galiu drąsiai pasakyti: mes norime, mes imamės, mes darome ir mes darysime. O jūs ar darysite?

Mokytojų bendruomenė iškėlė kelis labai aiškius tikslus, kuriuos įgyvendinti reikalausime iš politikų, ir mums tikrai nėra svarbu, kokie politikai bus valdžioje. Nors ir kokie jie būtų, ar vieni, ar kiti, turi būti susitarimas ir visi turi vykdyti savo įsipareigojimus. Mūsų iškeltas tikslas – kad 2030 metais Lietuva pagal PISA tyrimo rezultatus atsidurtų 15 vietoje. Šiuo metu mes esame gerokai žemiau. Mūsų tikslai ambicingi – 2025 metais mokytojo atlyginimas turėtų siekti 2 tūkst. eurų į rankas. Kai imsime visi kartu daryti, siekti ir pasiekti, mes tikrai padarysime, kad Lietuvos mokytojai ir visa sistema būtų panaši, kaip dabar daug kas bando lyginti, į Suomijos.

Pabaigai noriu priminti vieną prieš ketverius metus Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos atliktą tyrimą, kuriame pasakyta, kad, mokinių pasiekimams pakilus iki EBPO šalių vidurkio ir išliekant visoje šalyje bent 10 metų, tos šalies BVP išauga tiek, kad švietimui išlaidos atsiperka.

Manau, viskas yra seniai išsakyta, pasakyta. Reikia priimti politinius sprendimus, kurie reikalingi šiandien. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. (*Plojimai*)

Kviečiu Nacionalinio pareigūnų profesinių sąjungų susivienijimo pirmininką V. Banelį.

Nacionalinio pareigūnų profesinių sąjungų susivienijimo pirmininko Vladimiro Banelio kalba

V. BANEL. Laba diena. Dėkoju pirmininkei. Dėkoju visiems už galimybę šiandien būti čia. Laiko nėra daug, tai aš iškart prie esmės.

Kodėl aš čia? Todėl, kad šiandien statutiniai pareigūnai yra vieni iš nedaugelio, kurie vis dar čia, o ne ten, bet ar tai bus rytoj ir poryt, negaliu garantuoti. Viskas priklauso ir nuo jūsų.

Esminiai teisėsaugos pokyčiai prasidėjo 2014 metais. Mes buvome pirmi ir mes šiandien esame vieninteliai, kurie žengia esminių pokyčių keliu. Šiandien visi jūs turite galimybę, palaikydami šį teisėsaugos pokyčių etapą, paskatinti daryti ir kitus. Priešingai – už lango bus ne tik mokytojai, *švietimiečiai*, akademinė bendruomenė, bet ir visi kiti likę. Ir tie patys pareigūnai. Ir bus ten pagrįstai. Ir toliau kalbės apie šimtamilijonines sumas, pagrįstai netikėdami, kad palaikymo iš Vyriausybės, iš Seimo jie neturi.

Teisėsauga padarė savo namų darbus. Mes šiuo atveju iš politikų laukiame ne kokių nors pažadų, nes apie juos dažnai kalbame, bet tik įsipareigojimų vykdymo. Įsipareigojimai įtvirtinti Vyriausybės programoje. Vyriausybės programą patvirtinote visi jūs. Tad viso labo reikia ją vykdyti.

Kalbant apie mūsų siūlymus ir požiūrį, mes prieš keletą savaitių arba per paskutines keletą savaitių bendravome su daugeliu iš jūsų. Vienintelis ir toliau nuoseklus buvo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Vienintelis komitetas, kuris supranta ir palaiko. Išreiškė tam tikrą susirūpinimą ir palaikymą SRDK. Nustebino ir iš principo šokiravo, kad labiausiai mus skandino pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Šiuo atveju reikia kaip nors daryti išvadas – arba tam komitetui, arba jums visiems reikėtų padėti ten dirbantiems žmonėms.

Dabar kalbant apie piliečių lūkesčius.

Kartais mes girdime – teisėsaugos reitingai, policijos reitingai. Aš tai vadinčiau labiau žmonių požiūriu į mus, į mūsų darbą, kasdienio darbo įvertinimą. Kartu tai yra mums įsipareigojimas ir atsakomybė. Iki šiol pagrįstai pirmavo ir taip užtikrintai karaliavo (ir taip yra iki šiol) ugniagesiai gelbėtojai, kurie ir Alytaus gaisro metu dar kartą įrodė, kad šitiems žmonėms net ugnis paklūsta. Šalia jų penketuke atsiranda policijos pareigūnai, Valstybės sienos apsaugos tarnyba. Mes ten nesiprašėme, mes tiesiog dirbome savo darbą. Žmonės taip vertina mūsų kasdienes darbus.

Kalbant apie pagrįstus piliečių lūkesčius, mes kartu girdime reikalavimus, pagrįstus reikalavimus iš politikų, iš Vyriausybės kovoti su šešėliu, su tais, kurie kėsina į mūsų išdą, tam, kad mes galėtume ne vien tikrai teisėsaugos klausimus spręsti, bet spręsti ir kitų sričių. Šalia to mes kartais girdime ir iš Seimo narių, kad šešėlio klausimai... arba juokingai atrodo, kai kalbama, kad šešėlio mažinimas tai yra šaltinis. Taip, tai nėra vienintelis šaltinis, bet tai yra pakankamai svarus, taip sakant, įrankis, kada mes galime apsaugoti išdą. Jeigu prisiminsime prieš trejus, ketverius metus profesoriaus F. Šnaiderio pristatytą korupcijos tyrimą, ten buvo 30 %, šiandien susitraukė iki 24 %. Ar padaryti jau visi darbai? Akivaizdu, kad ne. Bet ar yra pažanga? Taip, yra pažanga.

Krašto apsauga, kad ir kiek ginčų būtų dėl to šiandien, bet juk galima, tai yra geras pavyzdys, kai susitelkiame, kai norime. Lygiai taip pat imkime sritį po srities ir tvarkykime, ir mes pabaigsime tas diskusijas dėl medikų, dėl švietimo, dėl teisėsaugos.

Ir pabaigai apie mūsų pasiūlymus. Jūs juos visus turite. Taip, dėl jų mes irgi sulaukėme iš kai kurių užuojautos, iš kai kurių netgi tokių švelnių pasityčiojimų, kad mūsų tie milijonai atrodo juokingai. Taip, jie juokingi, taip, ten nėra šimtų milijonų, taip, mes kalbame viso labo apie nepilnus 30 mln., bet tai yra milijonai, kurie yra pasverti, pamatuoti, kuriuos mes nuosekliai planuojame iš metų į metus, už kuriuos mes atsiskaitome jums komitetuose, už kuriuos jūs matote galų gale atsiskaitant rezultatus pagal kiekvieną iš mūsų tarnybos. Kalbu konkrečiai apie kiekvieną iš jų.

Viešojo saugumo tarnyba persitvarkė iš esmės dar 2015 metais. Mes prašome viso labo skirti papildomą milijoną tikslinių lėšų darbo užmokesčiui. Jis reikalingas tam, kad mes galėtume suvaldyti padėtį, perėmę vieną svarbiausių atominės apsaugos padalinį nuo spalio 1 dienos.

Valstybės sienos apsaugos tarnyba, pasieniečiai. Pažanga akivaizdi. Mes turime vieno juridinio asmens statusą turinčią įstaigą, susitraukė iš 13 įstaigų iki vienos, regioninių – iš 13 iki trijų. Keičiasi viskas – apranga, transportas, didėja atlyginimai, mums reikia tik šiek tiek pagalbos. Mes sutaupėme milijonus per pertvarkas, nukreipėme į žmonių motyvą.

Einame toliau. Ugniagesiai gelbėtojai. Jų darbai kalba už juos pačius. 16,3 – reikia padėti šitai tarnybai. Ji stoji ant kelio – yra naujas vadovas, yra pradėtas pertvarkų kelias. Mes turime pagaliau ištraukti ją iš dugno.

Aplinkos apsauga. Turime dvi įstaigas ten, kur jos pasiekė, šitai Vyriausybei pradėjus darbą, teisėsaugos keliu... mes turime jas palaikyti. Aplinkos apsaugos departamentas, Aplinkos apsaugos agentūra. Iš viso 2,8 mln.

Ir policija. Baigiu. Dėl policijos noriu pasakyti. Dėl kitų institucijų mes prašome, kad būtų pildomai skirta, o iš policijos mes prašome neatimti 3,5 mln.

Baigdamas noriu pasakyti, kad ne pinigai yra esmė. Žodžio ir ne žodžio žmonėms noriu pasakyti: mes daug apie tai girdime, bet to žodžio reikia ir laikytis. Darna turi būti ir čia, ir čia, ir su sąžine nedaryti kompromisų. Jeigu negerbiamos bendruomenės, jeigu jos negirdimos, bent jau gerbkite tuos sprendimus, kuriuos jūs čia ir priimate. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Toliau kviečiu Lietuvos socialinių darbuotojų asociacijos prezidentę J. Tamašauskienę.

Lietuvos socialinių darbuotojų asociacijos prezidentės Jūratės Tamašauskienės kalba

J. TAMAŠAUSKIENĖ. Laba diena, gerbiama pirmininke, laba diena gerbiami Seimo nariai. Labai džiugu kalbėti iš šios tribūnos socialinių darbuotojų, naujos profesijos, atėjusios į Lietuvą su Lietuvos nepriklausomybe, vardu. Esame jauni, bet dirbdami Lietuvoje jau 30 metų problemų turime nemažai.

Iš karto norėčiau pereiti prie šio rudens realijų. Kadangi vyksta aršios diskusijos dėl 2020 metų biudžeto, deja, su liūdesiu ir nusivylimu mes, socialinių paslaugų srities darbuotojai, turime konstatuoti, kad šis biudžetas mūsų sektoriui beveik visomis prasmėmis nieko gero nežada. Daugumos socialinių darbuotojų, socialinių darbuotojų padėjėjų ar kitų mūsų sektoriaus darbuotojų atlyginimai 2020 metais neaugs. Skirtingai nei kitų viešojo sektoriaus darbuotojų, kurie pasisakė prieš mane, Lietuvos socialinių darbuotojų atlyginimai priklauso nuo kiekvienos savivaldybės atskirai. Čia ir prasideda atlyginimų kadrilis.

2019 metų pirmojo pusmečio duomenimis, tarp kai kurių savivaldybių socialinių darbuotojų atlyginimai jau po mokesčių skiriasi net 450 eurų. O štai kaimyninių savivaldybių atlyginimai, jeigu pavyzdžiui, lygintume Plungę ir Kretingą, socialinių darbuotojų atlyginimai skiriasi 230 eurų. Čia aš kalbu į rankas. Ir labai gaila, kad už vienodai atliekamą darbą atskirose savivaldybėse socialinių darbuotojų atlyginimai drastiškai skiriasi.

Negana to, dar turime 1 tūkst. socialinių darbuotojų, kurie turi išskirtines galimybes gauti didesnę atlyginimą, tai socialiniai darbuotojai, dirbantys su šeimomis, kurioms yra nustatyta socialinė rizika, ir tai labai svarbus darbas. Be abejo, jie atlieka sunkų darbą, užtikrindami mūsų Lietuvos vaikų socialinę gerovę, tačiau yra finansuojami iš valstybės biudžeto nuo 2007 metų ir dėl mums nesuprantamų priežasčių tik jie vieni ir yra finansuojami. Ir jau daug metų šiems darbuotojams atlyginimai auga po 15 %. 2020 metų biudžete jiems taip pat numatytas atlyginimų didėjimas. O štai į visų kitų, kurie dirba su priklausomybėmis, su neigaliais, su kitomis tikslinėmis grupėmis, atlyginimus, nežinia, kaip bus savivaldybių biudžete pažiūrėta.

Apie atlyginimus mes nuolat kalbamės su mūsų socialinių paslaugų įgyvendintojais – su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, nuolat rašome jiems raštus dėl socialinių darbuotojų problemų. Ir, žinote, jau per daug metų jų atsakymą mes išmokome atminti: kreipkitės į savo savivaldybes, prašykite darbdavių didesnių atlyginimų. Paskutinis arogantiškas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos raštas tikrai mus pribloškė: ministerija suskaičiavo, kad socialinis darbuotojas, vadovaujantis visais teisės aktais, į rankas gali gauti net 2 tūkst. 500 eurų. Tarsi supraskite – eikite pas savo savivaldybių merus ir prašykite šitų pinigų. Be abejo, dėl tokio atsakymo neturiu ką ir pasakyti.

Nuoširdžiai tikėjome, kad 2020 metais su biudžetu Darbo apmokėjimo įstatyme bus padidinti socialinių paslaugų srities darbuotojų atlyginimai, nors ir labai nedaug, tačiau suprantame, kad ateinančiais metais atlyginimų nesulauksime. Deja, biudžete nematome ir priemonių socialinės srities darbuotojų saugumui užtikrinti. Šiuo klausimu ministerija irgi turi nuolatinį atsakymą: kreipkitės į darbdavį. Šiandien tikrai nepasakosiu, kokias grėsmes socialiniai darbuotojai patiria socialinio darbo lauke, tik paminėsiu statistiką. Socialinio darbo lauke patirtis: 192 lengvi kūno sužalojimai, 2 – sunkūs, 1 – mirtinas. Ar tai ne argumentas, kad apie šią problemą reikėtų diskutuoti ir valstybės mastu?

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, kad mūsų, socialinių darbuotojų, darbo laukas yra tiesioginė komunikacija su socialinių paslaugų gavėju, kuris dėl skurdo, priklausomybių ir kitų socialinių problemų dažnai mūsų atžvilgiu būna ne visiškai draugiškai nusiteikęs. Ir, kaip žinome, viešintelis mūsų savignyos įrankis kol kas dar yra tik rankinė.

Ir paskutinis pastebėjimas. Nors socialinių paslaugų poreikis Lietuvoje akivaizdžiai auga, deja, jeigu ir toliau taip „stiprinsime“ socialinių paslaugų srities darbuotojus ir socialinio darbuotojo profesiją, po 15–20 metų, kai į pensiją išeis dabartinė dauguma socialinių darbuotojų, kuriems yra 40–50 metų, mums, sulaukusiems pensijos, paslaugų teikti nebus kam. Jaunimas, nors ir turi šiam darbui pašaukimą, nesidomi ir nesirenka šios profesijos dėl anksčiau išdėstytų priežasčių. Na, nebent mums senatvėje orumą ir gyvenimo kokybę užtikrins robotai.

Tad nuoširdžiai dėkoju už suteiktą galimybę socialiniams darbuotojams pasisakyti iš šios pačios garbingiausios mūsų šalies tribūnos. Labai ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Labai jums ačiū už išsakytas savo mintis.

Ir dabar kviečiu Lietuvos medikų sąjungos vadovę Ž. Gudlevičienę.

Lietuvos medikų sąjungos vadovės Živilės Gudlevičienės kalba

Ž. GUDLEVIČIENĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Lietuvos medikų sąjungos vardu pirmiausia dėkoju už šią galimybę kalbėti iš šios tribūnos. Na ir nepasididžiuosiu sakydama, kad šiandien Lietuvos medikų sąjūdis, gimęs lygiai prieš dvejus metus, yra labiausiai girdimas medikų balsas Lietuvoje. Lietuvos medikų sąjungos peticijoje, kurią prieš dvejus metus pasirašė daugiau nei 46 tūkst. žmonių, sakėme, kad sveikatos sistemoje tvyro chaosas. Darbuotojai patiria didelį emocinį spaudimą, fizinį nuovargį. Mūsų darbas vertinamas per mažai, krūviai neadekvatūs, per dideli ir nereguliuojami, nesudarytos tinkamos sąlygos tobulintis. Nuolat akcentavome, kad iki šiol neiški ir Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos tinklo, tiksliau, paslaugų kiekio, kokybės ir prieinamumo vizija ir tai, kokiomis priemonėmis ji bus įgyvendinama. Šiandien, vykstant debatams dėl ateinančių metų valstybės ir Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetų, turime apgailestauti, kad joks kokybinis proveržis sveikatos priežiūros sistemoje nėra pasiektas. Manome, kad vykdoma politika nepateisina sistemos darbuotojų teisėtų lūkesčių, taip pat netenkina ir visų Lietuvos gyventojų poreikio gauti kokybiškas ir prieinamas sveikatos priežiūros paslaugas. Mums nuolat primenama, kad reikia esamas lėšas naudoti efektyviai, tačiau veiksmų, kurie leistų lėšų naudojimą efektyvinti, suvaldyti stambiają korupciją, neefektyvius viešuosius pirkimus, iš tiesų nematome, todėl drąsiai sakome, kad situacija sveikatos priežiūros sistemoje yra kritinė ne tik dėl nepatenkintų gyventojų lūkesčių, bet ir dėl sistemos darbuotojų lūkesčių. Darbuotojų trūksta, jų pasiskirstymas yra netolygus, atlyginimai per maži, krūviai per dideli ir niekaip valstybiniu mastu nereguliuojami.

Taigi pirma ir viena jau, sakykim, pagrindinių problemų, ne kartą mūsų kalbėta, jau net iki skausmo daugeliui šalies gyventojų girdėta, yra nepakankamas medicinos darbuotojų darbo užmokestis, kas ilgą laiką buvo, vis dar atskirais atvejais ir išlieka, dabar – pagrindinės smulkiosios, sakykim, korupcijos apraiška, taip pat viena pagrindinių priežasčių, dėl ko darbuotojai patiria ir profesinį perdegimą. Dar 2017 metais Lietuvos medikų sąjungos atliktas tyrimas dėl perdegimo parodė, kad net 63 % sistemos darbuotojų patiria vidutinį, o 11 % darbuotojų – sunkų perdegimą. Net 82 % atsakiusiųjų tuomet pasakė, kad jie pasiryžę emigruoti, galvojo apie emigraciją, galbūt laiku to nepadarė ir dėl to gailisi. Taigi manome, kad ir dabar visose lentelėse pateikiamas sveikatos įstaigos darbuotojų vidutinis darbo užmokestis yra nepakankamai realią situaciją atspindintis dydis, nes vienos įstaigos savo viduje darbo užmokesčio ribas išplečia smarkiai, o nedidelė dalis didesni darbo užmokesčių gaunančių darbuotojų reikšmingai keičia šią statistiką. Tuo labiau bendras šalies VDU neatspindi realios situacijos atskirose sveikatos priežiūros įstaigose, nes jų galimybės yra nevienodos. Atskirtis tarp sveikatos priežiūros įstaigų dar gilinama galiojančiais teisės aktais, kai ir paslaugų įkainiai, ir diskriminuojanti apmokėjimo už paslaugas tvarka yra irgi nevienoda, kai yra penkios ligonių kasos ir jose įkainiai už tas pačias paslaugas yra skaičiuojami nevienodai. O nuo įkainių priklauso ir įstaigų pajamos, tuo pačiu ir darbuotojų darbo užmokestis.

Antra iš tiesų šiuo metu labai svarbi problema yra ta, kad šiandien sveikatos priežiūros sistema patiria tikrą žmogiškųjų išteklių krizę. Didžiųjų miestų tiek gydymo įstaigos, tiek darbuotojai, galima sakyti, dūsta nuo pacientų pertekliaus ir didelių krūvių, tuo tarpu į periferines įstaigas pritraukti darbuotojų sekasi tikrai labai sunkiai. Pirmiausia jų netenkina darbo užmokestis, bet tuo pačiu ir neaiškios perspektyvos, kas gi bus su rajoninėmis ligoninėmis dėl neaiškios ligoninių pertvarkymo vizijos, taip pat ir glaudžiai siejamų kitų, sakykime, tiek socialinių, tiek kultūrinių poreikių, kaip jaunoms šeimoms kurti ateitį ir kaip planuoti savo tolesnį gyvenimą. Taigi Vyriausybės strateginės analizės centro skaičiavimai rodo, kad ateityje ypač trūks atskirų specialybių gydytojų ir, aišku, ypač trūks slaugytojų, kurių didžiulį trūkumą jau sistemoje matome ir dabar.

Ir svarbiausia, kad visų šių problemų atsiradimo ir gilėjimo priežastis, kuri yra ne viena kartą įvardinta ir pateikta tarptautinių organizacijų ir institucijų vertinimuose, daugybę kartų skelbta kasmetinėse Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės ataskaitose ir jų išvadose, tai yra nepakankamas sveikatos priežiūros finansavimas, o nepakankamos lėšos dar yra naudojamos ir neefektyviai. Tenka tik dar kartą apgailestauti, kad vis dėlto neatsižvelgiama į šias išvadas ir rekomendacijas. Valdžios skiriamas finansavimas sveikatos sektoriui nuo valstybės BVP gerokai atsilieka nuo Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos šalių vidurkio ir ypač nuo Europos Sąjungos šalių vidurkio.

Primename, kad vis dar už valstybės draudžiamus asmenis, tai yra vaikus, pensininkus, negaliuosius, kurie iš tiesų yra pagrindiniai šios sistemos paslaugų vartotojai, valstybė moka beveik 2,5 karto mažiau negu vidutinė dirbančiojo įmoka, todėl beveik 70 % PSDF biudžeto sudaro dirbančiųjų įmokos, tai yra gyventojų sunešti pinigai. Tuo tarpu valstybės indėlis už 1,5 mln. savo, sakykime, draudžiamųjų sudaro tik 28 %. Negana to, daugelį metų penkis kartus mažiau bendro biudžeto lėšų skiriama finansuoti valstybės deleguotoms funkcijoms. Taigi apibendrinant galima drąsiai teigti, kad ateinančių metų PSDF biudžetas prieštarauja Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos kartu su Jungtine profesinių sąjungų atstovybe 2017 metais pasirašytai Lietuvos nacionalinės sistemos šakos kolektyvinei sutarčiai ir įsipareigojimui.

Todėl klausiamo garsiai: „Gerbiami Seimo nariai, kaip gali medikai vykdyti pacientų teises ginančių įstatymų reikalavimus, kai įstatymai, užtikrinantys paslaugų teikimą, prieštarauja šalies Konstitucijai ir valdžia tai toleruoja?“ Ačiū už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū, daktare, už pranešimą. Dabar dar kviečiu Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos seniūną G. Landsbergį. (*Balsai salėje*)

Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos seniūno Gabrieliaus Landsbergio kalba

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Čia pagal kitą sąrašą. Čia pagal diskusijos sąrašą. Aš užimsiu mažai laiko. Aš tik norėjau pasinaudoti šia proga ir padėkoti pirmiausia atėjusiems visuomenės atstovams, visuomenės grupių atstovams, kurie pasinaudojo šia proga ir turėjo galimybę pristatyti savo požiūrį į artėjančią biudžetą. Kartais susidaro įspūdis, kad sudėtinga profesinėms sąjungoms prasimušti iki ministrų, iki premjero, kad jos būtų išgirstos. Vien tik diskusija su opozicija toli nenuves. Aš dėkoju ir taip pat tiems iš valdančiųjų, kurie atėjo. Ne taip daug. Daug šnekančių tarpusavyje, bet vis tiek tai, kad jūs esate čia, aš manau, yra svarbi žinia.

Pora dalykų apie artėjančią biudžetą, kodėl apskritai mes šią diskusiją turime. Turbūt jau reikia šiek tiek sudėlioti taškus ant i.

Vienas dalykas. Aišku, mes kalbame apie tai, kad šis biudžetas yra netesybų biudžetas ir būtų galima išvardinti tuos pinigus, kurie buvo pažadėti ir dėl kurių yra neištesėta: dėstytojams – 16,8 mln. neištesėtų pažadų, kultūros darbuotojams – 16,7 mln., socialiniams darbuotojams – 12 mln., pareigūnams – 37,9 mln., medikams – beveik 80 mln., mokytojams pagal šių dienų skaičiavimus, atrodo, dar trūksta 40 mln. iš to, kas buvo pažadėta. Išties didelės sumos.

Aš suprantu, kad finansų ministrui šiandien yra sudėtinga jas atrasti. Tačiau pagrindinė problema yra ne tiktai netesybos. Pagrindinė problema yra prioritetas. Žinote, vienas įdomesnių as-

pektų šio biudžeto tvirtinimo laikotarpiu buvo, kai mes pasikvietėme dabar taip juokais vadina-
mą popierinį ministrą – švietimo ministrą padiskutuoti. Šovė į galvą labai paprastas klausimas:
gerbiamas ministre, ar jūs manote, kad švietimas valstybėje yra prioritetas? Turbūt kokias tris se-
kundes truko pauzė, kuri, man rodos, reikšmingiausiai ir nusakė, kas vyksta ministro galvoje. Jis
norėtų pasakyti taip, bet jis neturi kuo tai patvirtinti. Ir jam beliko tylėti. Tą patį klausimą mes
uždavėme ir ponui A. Verygai, tą patį klausimą mes uždavėme ir vidaus reikalų ministrei, ir vi-
siems ministrams, kurie šiandien netesi savo pažadų.

Viešasis sektorius nėra šios valdžios prioritetas. Deja! Milijardas milijonui yra jau išleistas,
yra patvirtintas, įskačiuotas, yra išleistas. Tai yra viešojo sektoriaus pinigai. Tai yra pinigai, ku-
riuos mes kiekvienas, gaudami atlyginimą, sutaupėme po keletą eurų iš savo algos, gavome do-
vanų iš pono S. Skvernelio. Bet tai yra milijardas, paimtas iš viešojo sektoriaus, kuris galėtų ga-
rantuoti tikrai gerovę, gerą startą, gerą švietimą, gerą sveikatos apsaugą, socialinę apsaugą vi-
siems Lietuvos žmonėms. Deja, tie sprendimai buvo priimti kitokie. Netesybos ateina iš prioritetų
neturėjimo. Deja.

Mes su kolegomis per paskutines kelias savaites rinkome parašus visoje Lietuvoje. Kreipi-
mąsi į valstybės vadovus pasirašė daugiau kaip 50 įstaigų ir organizacijų, kurios vienija daugiau
kaip 45 tūkst. žmonių. Su šiais parašais mes kreipsimės į premjerą S. Skvernelį, į Prezidentą
G. Nausėdą prašydami išgirsti šių žmonių balsą. Jeigu ponas S. Skvernelis nesiims veiksmų, kad
šių organizacijų ir joms atstovaujančių žmonių balsas (...) išgirstas, mes lygiai taip pat kreipiamės
ir į poną G. Nausėdą prašydami vetuoti biudžetą, kad jis būtų pataisytas, milijardas milijonui bū-
tų atšauktas ir viešasis sektorius būtų išgelbėtas. Dėkoju. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiamam pranešėjui.

Gerbiami kolegos, mums liko 15 minučių. Pagal Statutą pirmiausia tie, kas frakcijos vardu, o
paskui, jeigu bus laiko, iš kiekvienos frakcijos po vieną žmogų. (*Balsas salėje*) Kaip sakote? (*Balsas
salėje*) Čia ne tas žanras. Čia ne Vyriausybės valanda. Frakcijos vardu pirmiausia matau tik vieną
žmogų T. Tomiliną.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, aš tikrai labai norėčiau padėkoti visų pirma opozi-
cijai už tai, kad drąsiai pakvietė profsąjungų atstovus, Sąjūdžio atstovus, visuomenės atstovus ir
mes kalbame apie jų problemas. Iš šios tribūnos mes ne vieną kartą diskutavome apie jas, ir aš
esu tas žmogus, kuris iš tiesų ne vieną kilogramą druskos su daugeliu iš tų žmonių suvalgiau. Pa-
žįstų beveik visus ir žinau, kad kai jie kalba apie streikus, jie kalba labai rimtai.

Aš nekalbėsiu apie skaičius, nekalbėsiu apie gerėjančius rodiklius, aš nekalbėsiu apie milijo-
nus. Jūs... Mes visi esame sąžiningi žmonės ir puikiai žinome, kiek yra skiriama, kiek yra žada-
ma, kas yra pasirašoma. Derybos dėl pinigų visada yra... Tose derybose visada yra psichologijos
elementų, yra spaudimo elementas, yra gąsdinimo elementas ir yra susitarimo momentas. Dabar
vyksta derybos, tai yra normalus procesas.

Aišku, mes turime pratintis prie tos situacijos, kad pavasarį vyksta derybos dėl bazinės algos
dydžio, ji yra keliama tam tikru procentu, ir visiems viešojo sektoriaus žmonėms kyla atlygini-
mai. Tai, aš tikiuosi, atsitiks Lietuvoje anksčiau ar vėliau, bet kol tai bus pagrindinis mūsų derybų
dėl viešojo sektoriaus finansavimo įrankis, kol juo taps, praeis skausmingų reformų įvairiose sri-
tyse procesai.

Aš labai dėkingas visiems kalbėjusiems žmonėms, kad jie yra ne tik stebėtojai, bet aktyvūs
tų reformų dalyviai. Bet aš taip pat noriu kreiptis į atėjusius ir atkreipti dėmesį į vieną labai svar-
bų dalyką. Opozicija labai nenori kalbėti apie biudžeto šaltinius. Iš šios tribūnos pristatant ban-
kų mokesčius, prekybos tinklų mokesčius, bendraujant apie kaitinamojo tabako akcizus, kuriuos
mes vakar pakėlėme 6 ar 8 mln., jūs neįsivaizduojate, kiek yra isterijos, kiek yra pastangų deda-
ma, kad jūs negautumėte tų pinigų, kad jų nebūtų biudžete. Jūs atkreipkite į tai dėmesį ir padėki-
te šiuo atveju Seimui (aš nekalbu, tikrai yra tarp opozicijos žmonių, kurie ir balsuoja, ir palaiko),
kad kai kalbame apie išlaidas, niekada nepamirštume pajamų, o pajamos, patikėkite, aš čia per-
frazuosiu Prezidentą, galima taukšti apie efektyvumą, bet pajamos visada yra iš mokesčių. Nėra
jokių kitų stebuklų.

Valstybėje, kuri turi mažiausią persikirstymą Europoje, turi vykti sąžininga diskusija apie pajamas. Ir aš žinau, kad profsąjungos turi nuomonę, ir aš kviečiu reikšti tą nuomonę. Reiškite gruodžio mėnesį, gal nepavyko pakankamai jos išreikšti lapkritį, teks reikšti gruodžio mėnesį. Ir stebėkite, ką opozicijos atstovai daro, kai Seime vyksta diskusijos apie pajamas, o ne apie išlaidas. Krokodilo ašaras dėl to, kaip visiems blogai, lieti labai lengva, o paimti pinigų iš tų, kurie turi, yra labai sunku. (*Balsai salėje*)

Gerbiami kolegos, jūs galite tyčiotis, jūs galite replikuoti, bet realybė yra tokia. Ši valstybė nuo bendrojo vidaus produkto skiria mažiausiai pinigų viešajam sektoriui, ir dėl to labiausiai esate kalti jūs dešinėje, na ir mes kairėje taip pat esame kalti. Todėl diskursas turi pasikeisti, mes turime kalbėti sąžiningai apie pajamas. Gruodį bus labai karšta Seime, mes priimsime nepopuliarius tarp opozicijos sprendimus, bet populiarius tarp žmonių, ir aš kviečiu visuomenininkų atstovus stebėti, ką kalba opozicija. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu opozicijos lyderį J. Sabatauską.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, gerbiami diskusijos dalyviai, iš tiesų kalba apie tai, kad šiandien... (*Balsai salėje*) Kas čia per triukšmas?

PIRMININKĖ. Gerbiamas Petrai Gražuli, jūs netriukšmaukite. (*Balsai, triukšmas salėje*) Aš dar kartą jums sakau: opozicijos lyderis, kaip ir Seimo Pirmininkas, kaip ir Ministras Pirmininkas, jokiam sąrašui gali nebūti, bet jam priklauso kalbėti be eilės. Ir taip, aš suklydau, nepamačiusi J. Sabatausko ir pirmą žodį suteikusi T. Tomilinui, o ne opozicijos lyderiui. Tad nerėkite.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Gerbiamieji, aš, atrodo, nepertraukiau nė vieno, kolega Petrai, prašau rimties, nes kalbame iš tikrųjų apie rimtus dalykus. Svarbiausia, mes kalbėjome... (*Balsai salėje*) Prašau netrukdyti man kalbėti. Kalbame apie šių metų biudžetą, apie padėtį viešajame sektoriuje, ir noriu tik pasakyti viena – niekas jūsų už liežuvio netraukė, niekas netempė jūsų rankos prievarta pasirašyti susitarimų. Bet jeigu jau buvo duoti pažadai, ne šiaip pažadai – leptelėjote nepagalvoję, kaip dabar Petras čiauska, bet pasirašyti susitarimai tiek švietimo darbuotojams, mokslo darbuotojams, tiek statutiniais, pažadus reikia vykdyti, sutartis privalu vykdyti.

Šiandien mes buvome susitikę su būtent paskutinio prioriteto atstovėmis L. Leparskiene, čia kalbėjo kita kolegė. Iš tiesų jos pasakyti žodžiai sukrėtė. Iš bendruomenės yra tyčiojamasi, sukuriamas vilčių ratas, iš kurio negalime ištrūkti. Buvo derybos dėl 20 %, buvo pažadėta, kad ne, 20 % negalime, įgyvendinsime 10 %. Deja, dabar to nėra.

Švietimo darbuotojams, mokytojams taip pat buvo pažadėta, bet biudžeto projekte vėl tai neatsispindi. Dėl to, ką pasakė ponas V. Banelis iš šios tribūnos, man gėda ir skaudu, kad tų tradicijų, kurios visada buvo Teisės ir teisėtvarkos komitete, nebuvo laikomasi. Dar gerai, pone Baneli, kad šiemet nebuvo kalbama apie Kultūros komiteto reikmes Teisės ir teisėtvarkos komitete, kaip buvo daroma pernai, bet tai, kad Švietimo ir mokslo komitetas pritarė ten, kur numatyta įstatymu – privalomi asignavimai, nebuvo atsižvelgta... Komitete yra visiškas diktatas, ir gaila, kad kolegos, esantys dauguma, tarsi vaško prisipylė į ausis – neklauso, ką žmonės šneka. Nes jeigu yra argumentuotų pasisakymų, į juos reikia atsižvelgti.

Taigi visas viešasis sektorius, jeigu buvo Vyriausybės sudaryta darbo grupė, kurioje buvo kalbama, kaip pagerinti situaciją, – visi turėjo viltį, kad bus numatyta dar šioje kadencijoje. Kas atsitiko? Viskas nukelta į 2025 metus. Tai nenormalu. Aš tikiuosi, kad bent jau švietimo ministras, per Vyriausybės valandą paklaustas, pažadėjo, kad tikrai suras tų lėšų švietimo sektoriui. O tai, kas vyko šiemet Alytuje, kai buvo tokia ekstremali situacija... ir jeigu nebus surasta statutiniais, ypač ugniagesiams, tai aš iš viso nežinau, ką daro Vidaus reikalų ministerija. O Finansų ministerija vis dėlto turėtų atsižvelgti į visus tuos dalykus, juo labiau nesiūlyti antiįstatyminių dalykų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinis pagal laiką – M. Puidokas Mišrios grupės vardu.

M. PUIDOKAS (MSNG). Gerbiami profsąjungų atstovai, kolegos, ekspertų vertinimu, Lietuvos viešasis sektorius yra marinimo badu strategijos auka ir dešimtmečius metai iš metų Lietuvos valstybės biudžetas, pasak mūsų vadovaujančių ekonomistų profesorių R. Kuodžio, R. Lazutkos ir kitų, iš tikrųjų turi visiškai ne tokį dėmesį, kokį turėtų turėti, biudžeto padalinimas yra vykdomas ne taip, kaip yra daroma tose valstybėse, kurios turi tvarią valstybių valdymo sistemą.

Kalbant apie tą sektorių, kurį išmanau geriausiai, nes 12 metų teko dirbti dėstytoju, tai vien lyginant dėstytojų vidutinį darbo užmokestį mes matome, kad Lietuvoje jis yra 804 eurai, o tokiose šalyse, net egzotiškose, kaip Etiopija, tai yra 1204 eurai, Turkijoje – 2,5 tūkst. eurų, Kazachstane – beveik dvigubai didesnis, kaimyninėje Lenkijoje ir Latvijoje taip pat daugiau negu dvigubai didesnis dėstytojų vidutinis darbo užmokestis.

Ką mes matome iš tokių skaičių? Matome, kad iš tiesų ta *krepšėlizacijos* reforma, G. Steponavičiaus reforma, kurios išdava – mūsų aukštasis mokslas buvo paverstas tam tikra verslo šaka, *uabizuotas*, tai yra to pasekmės, kurias mes dabar semiamės. Bet taip pat man labai stipriai skauda širdį dėl to, kad tokie ministrai kaip J. Petrauskienė neatliko tų ambicingų užduočių, kurias buvo užsibrėžę valdantieji, ir šito išdava – mes turime žmonių nepasitenkinimą, mes turime netešimus pažadus, nes tai, kas buvo išsakyta Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijoje, ir tai, kas atkeliavo iš Vyriausybės, yra aiškiai skirtingi dalykai. Ir jeigu yra duodamas pažadas, aš pritariu šiuo atveju Prezidentui G. Nausėdai ir kitiems pasisakiusiems šiuo klausimu, valstybė privalo savo pažadus vykdyti, nes tai yra žmonių teisėtas lūkestis pasitikėti savo valstybe. O jeigu valstybė savo duoto pažado nevykdo, akivaizdu, kad kyla žmonių nepasitenkinimas ir pasipiktinimas.

Be abejonės, aš privalau būti objektyvus ir sakyti faktus. Tikrai, anksčiau tie atlyginimai buvo įšaldyti, dabar jie yra didinami. Bet didinami tikrai nepakankamai, nes daugybė pinigų, kuriuos būtų galima sutaupyti ir panaudoti viešajame sektoriuje, skiriama visai ne ten, kur turėtų būti skiriama. Tai yra ir valstybės turtas, kuris yra valdomas ypač neefektyviai, tai yra ir europinė parama, kuri keliauja ne žmonėms, bet dažnu atveju tušties pastatams ir infrastruktūrai, tai yra ir už milijardines sumas per keletą kadencijų pradėti ir neužbaigti *vipiniai* projektai. Pinigai galėjo nukeliauti ten, kur labiausiai reikia valstybei, bet jie yra paprasčiausiai iššvaistyti, o kai kuriuos pastatus dėl apverktinos būklės vėliau tiesiog teks nugriauti.

Kalbėkime apie tai, kad mūsų valstybė tikrai privalo keistis. Neverta ieškoti kaltų, kas yra įvykę ankstesnėse kadencijose, bet reikėtų visiems susitelkti ir priimti tuos sprendimus, kurie mums leistų tuos pinigus valstybės biudžete paskirstyti taip, kaip daugybę metų tą siūlo daryti ekspertai. Ir jeigu tas susitelkimas atsirastų, manau, ir pinigai būtų paskirstyti taip, kad atitiktų pagrindinius žmonių lūkesčius. Šiandien mes tikrai tą susitelkimą esame parodę tik vienintelėje srityje, tai yra krašto apsaugoje.

Mielieji, Valstiečių ir žaliųjų sąjungos prioritetas rinkimuose buvo švietimo sektorius, kultūros sektorius, tai yra tie sektoriai, kurie yra valstybės pamatas, be kurių negalima yra sėkminga valstybė. Akivaizdu, kad tiek šie sektoriai, tiek visas viešasis sektorius turi gauti reikiamą dėmesį. Jeigu to reikiamo dėmesio nebus... Natūralu, kad marinimo badu strategija visas šalis, kurios tą strategiją taikė, atvedė prie apverktinų rezultatų. Jeigu žmonės neturi pakankamai pajamų, jie negali pirkti pakankamai produktų. Tada susidaro uždaras ratas ir valstybės ekonomika, kadangi viešasis sektorius sudaro labai svarbią valstybės ekonomikos dalį, paprasčiausiai buksuoja ir negali turėti pakankamo augimo rezultatų.

Tai, ką siūlo opozicija, tai yra vetuoti biudžetą, jeigu jis neatitiks lūkesčių, būtų dar blogesnis sprendimas, nes, jeigu pinigai didėja nepakankamai...

PIRMININKĖ. Laikas.

M. PUIDOKAS (MSNG). ...vetavus biudžetą, tektų gyventi iš vienos dvyliktosios, ir tokiu atveju net ir to mažo padidėjimo nebūtų. Tad vienintelis galimas variantas yra ne vetuoti, bet visiems kalbėtis ir susitarti, rasti galimus sprendimus, kad pinigai būtų paskirstyti taip, kaip jie turėtų būti paskirstyti, kad atitiktų pagrindinius pažadus, kurie buvo duoti profesinėms sąjungoms atstovaujantiems žmonėms...

PIRMININKĖ. Kolega, laikas!

M. PUIDOKAS (MSNG). ...ir jų lūkesčius. Šiuo atveju baigdamas kviečiu visus priimti realius sprendimus, kad pažadai būtų vykdomi, o pinigai nebūtų švaistomi. Ir jeigu finansų ministras to socialinio jautrumo neturi, kviečiu jį parodyti valdančiuosius. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Noriu padėkoti atvykusiems svečiams, tai yra valstybinio sektoriaus profsąjungų atstovams. Tikrai labai gerai, kad mes galėjome tiesiogiai išgirsti jūsų išsakytas mintis, jūsų pasisakymus. Man atrodo, visi Seimo nariai išgirdo, ir galima daryti išvadas tiek priimant

valstybės ir savivaldybių biudžetą, tiek „Sodros“ biudžetą, tiek privalomojo sveikatos draudimo biudžetą. Visų sferų ir sričių profesinių sąjungų atstovai tikrai išsakė tiek aukštojo mokslo žmonių lūkesčius, tiek švietimo, mokslo žmonių lūkesčius, mūsų pareigūnų profesinių sąjungų atstovai irgi labai aiškiai išsakė, kokie yra lūkesčiai, lygiai taip pat socialinių darbuotojų ir medikų sąjungų atstovai išsakė lūkesčius tų žmonių, kurie tiesiogiai dirba su sunkiausiais žmonėmis, tai yra sergančiais, neįgaliaisiais ir ligotais. Tai dar kartą jums labai ačiū.

Toliau tęsiame opozicinę darbotvarkę.

15.02 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 67 straipsnio 1 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-3996 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Švietimo įstatymo 67 straipsnio 1 dalies pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu D. Kreivį. (*Balsai salėje*) Replika po balsavimo gali būti.

P. GRAŽULIS (MSNG). Ne, dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKĖ. Tik ramiai, nerėkite.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš noriu pasakyti, kad jūs tame slaptame sąraše nebuvote užsirašiusi kalbėti, bet jūs kalbėjote. Todėl aš prašau pratęsti šią diskusiją bent pusvalandį, kad šitiems susirinkusiems žmonėms atvertume akis, kas privedė Lietuvą iki tokios krizės. Ar ne konservatoriai, kurie pasikvietė čia ir įtraukė šią diskusiją į darbotvarkę? Pažiūrėkite, kaip jie gyveno jūsų laikais, konservatorių laikais. Kas bankams...

PIRMININKĖ. Replika po balsavimo baigėsi. Gerai, gerbiamas Kreivy, prašom. (*Balsai salėje*) Prašau pateikti Švietimo įstatymo 67 straipsnio 1 dalies pakeitimo įstatymo projektą.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiamieji Seimo nariai, šis įstatymo pakeitimo projektas siekia spręsti išvykusių mūsų tautiečių vaikų lietuvių kalbos mokymąsi užsienyje. Kaip draugystės grupės su Airija pirmininkui man tenka lankytis Airijoje ir trumpai noriu papasakoti, kokia yra susidariusi padėtis būtent šioje šalyje. Kaip žinote, Airija – viena populiariausių mūsų tautiečių išvykimo krypčių.

Taigi Airijoje gyvena apie 80 tūkst. mūsų tautiečių, iš kurių 14 tūkst. yra vaikai ir jaunuoliai. Kitaip tariant, Airijoje lietuvių gyvena beveik tiek pat, kiek Panevėžio mieste. Noriu taip pat pasakyti, kad, deja, mūsų Statistikos departamentas nerenka statistikos, kiek mūsų mokyklinio amžiaus vaikų gyvena užsienyje. Turime bendrą skaičių, o kiek konkrečiai ir kokių vaikų turime, mes nežinome.

Lituanistinių mokyklų Airijoje mes turime 14, o jose mokosi vos 700 lietuvių vaikų. Statistika negailestinga – tik 5 % lietuvių vaikų Airijoje gali sistemingai mokytis lietuvių kalbos. Panaši ar blogesnė situacija vyrauja ir kitose šalyse, kur emigracijoje gyvena mūsų tautiečių bendruomenės.

Bėda yra ta, kad šiandien mūsų valstybė neskatina lietuviškų mokyklų kūrimosi ir traktuoja jas kaip privatų, o ne valstybės reikalą. Jeigu ir yra įkuriamas viena kita mokykla, tai jos kasdienis gyvenimas paliekamas vietos bendruomenės rūpesčiui. Visos pagrindinės išlaidos, patalpų nuoma, mokytojų atlyginimai, tenka tėvams. Dažniausiai mokyklos išlaikomos ir gyvuoja tik bendruomenės entuziazmo ir mokytojų pasišventimo dėka. Su mūsų, sakykim, tokiu savotišku apsileidimu akivaizdžiai kontrastuoja Lenkijos strateginis veikimas šioje srityje. Toje pačioje Airijoje veikia daugiau kaip 50 lenkiškų mokyklų, iš kurių penkios yra visiškai išlaikomos Lenkijos švietimo ministerijos, o kitos gauna gana didelę paramą. Taigi mes prarandame didelę mūsų jaunų piliečių ir tautiečių dalį ir paraleliai liudijame antrinę emigraciją – lietuviškos tapatybės praradimą. Lituanistinės mokyklos nėra tik formalų edukacinį pagrindą užtikrinančios įstaigos. Tai yra mūsų šalies kultūros puoselėjimo funkciją vietos bendruomenėse atliekantys židiniai. Valstybė į jas, kaip ir Lenkijoje, turėtų pasižiūrėti strategiškai, investuoti, kad emigracijoje augančių lietuvių vaikų švietimas nebūtų paliktas likimo valiai. Turime parodyti, jog nesvarbu, kur mūsų pilietis gyvena, – Vilniuje, Zarasuose, Dubline, Piterbore ar Trondheime, mums svarbus jo santykis su Lietuva. Todėl siūlome, kad lituanistinio švietimo programos užsienyje būtų finansuojamos Lietuvos valstybės. Finansavimo principas būtų toks, kad vienam mokiniui, besimokančiam lituanistinėje

mokykloje užsienyje, būtų skiriama 25 % tos sumos, kuri yra skiriama vienam Lietuvos Respublikos mokyklose besimokančiam mokiniui. Tai vadinamasis krepšelis. Nors dabar ta sąvoka nėra visai tiksli, nes yra klasės krepšeliai, bet jeigu skaičiuotume, kiek turime mokinių ir kiek skiriama visiems krepšeliams pinigų, mes galėtume gauti, kiek vienam mokiniui yra skiriama pinigų.

Taigi toks pakeitimas padėtų spręsti mano išvardintą prastą padėtį ir prisidėtų prie lietuvių kalbos išsaugojimo tarp išvykusių tautiečių. Tai tiek.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas pranešėju, jūs čia daugiau remiatės Airijos pavyzdžiu. Aš galiu 200 tokių lituanistinių židinių pasaulyje pavyzdžiais remtis, bet tas įstatymo projekto rengimas man lyg ir truputį kvepia, kad nėra jam pasirengta konkrečiais skaičiais. Ar jūs bendravote su Užsienio lietuvių skyriumi Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje, ar bendravote su Užsienio lietuvių departamentu URM'e ir panašiai? Susidaro toks įspūdis. Kas jums trukdė tartis su Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisija? Apie tuos dalykus ne kartą rezoliucijas net priėmėme. Ar jūs numatėte tokį konkretesnę institucijų bendradarbiavimą?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Labai ačiū. Geri klausimai. Tikrai teko bendrauti, ir kaip tik vyko pasaulio lietuvių ir... susitikimai praėjusią savaitę. Teko bendrauti ir su V. Bandis, valdybos nare, ir su pirmininke konkrečiai. Taip pat turiu ne tik Airijos, bet turiu ir kreipimąsi. Turbūt kiekvienas iš jūsų yra gavęs kreipimąsi Didžiosios Britanijos lietuvių, kurie palaiko, ir bendruomenės, ir mokyklos, ir panašiai. Noriu pasakyti, kad tas palaikymas yra horizontalus ir platus. Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovai yra išsakę tam tikrų pastabų, kurias mes planuojame integruoti, kad lėšas galėtų gauti ne tik piliečiai, bet ir tie vaikai, kurių tėvai ar seneliai turėjo pilietybę. Tą tikrai mes taip pat rengiamės pataisyti. Tiek gal.

PIRMININKĖ. Klausia G. Vasiliauskas.

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Projekto 2 straipsniu keičiamo Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 67 straipsnio 11 dalyje siekiama taip pat nustatyti, kad lituanistinio švietimo užsienyje veikla, programos būtų finansuojamos tik lituanistinėse švietimo įstaigose besimokantiems Lietuvos Respublikos piliečiams. Tad natūraliai kyla klausimas, kaip bus sureguliuotas finansavimas tokiose mokyklose besimokantiems lietuviškos kilmės vaikams, neturintiems pilietybės? Ar tai nereikštų, kad finansavimas būtų skirstomas diskriminaciniu atžvilgiu?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Aš į pono S. Tumėno klausimą atsakydamas pasakiau, kad ir diskutuodami su Pasaulio lietuvių bendruomene mes sutarėme, kad pateiksime pataisą dėl šitos mano pateikiamos pataisos ir atsižvelgsime į šitas pastabas.

PIRMININKĖ. Klausia Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai malonu, aš tikrai labai sveikinu šį jūsų pateiktą teisės aktą, nes manau, kad ne tik Airijos ar Jungtinės Karalystės, bet ir viso pasaulio lietuvių tėvai ir vaikai būtų labai dėkingai dėl to. Bet tai nėra tik pagalba jiems, tai yra pagalba mums patiems, nes, žiūrint į statistiką, maždaug apie 7 % vaikų mokosi užsienyje. Maždaug toks pat procentas dalyvauja ir mūsų rinkimuose, vadinasi, mes iš esmės investuojame į mūsų būsimus piliečius, o gal net mūsų būsimus verslo kūrėjus, kurie galbūt grįš į Lietuvą. Tai tikrai ta investicija, aš manau, sugrįš ir labai sveikinu, ir siūlau visų partijų atstovams vieningai pasiųsti signalą visiems pasaulio lietuviams, kad mes rūpinamės ateitimi ir mumis pačiais.

PIRMININKĖ. Jūs neatsakote nieko? Čia kaip pasisakymas buvo?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Ačiū Ž. Pavilioniui, tikrai įstatymas, kaip minėjote, skirtas viso pasaulio lietuviams. Taip pat dar kartą priminsiu, kad Lenkija aktyviai rūpinasi savo tautiečiais ir nori ateityje juos susigrąžinti. Aš manau, kad tai geriausia priemonė ateityje tuos žmones, įgijusius patirties ir kompetencijų, ir jų vaikus susigrąžinti atgal. Šiandien dažnai būtų sunku grįžti mūsų piliečiams atgal į tėvynę, nes vaikai nekalba, nemoka lietuvių kalbos ir jau nebegali integruotis į mūsų visuomenę, tuomet tėvai priima sprendimą pasilikti tose šalyse, kuriose gyvena.

PIRMININKĖ. Klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Kartais ir konservatoriai pateikia gerą idėją, bet aš norėjau paklausti. Jūs buvote ministru, valdžioje, galėjote jau tikrai įgyvendinti šią idėją, o kiek pareikalaus biudžeto lėšų, jeigu šitas projektas būtų priimtas ir įgyvendintas?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Aš pateiksiu daug statistikos ir skaičių. Pirmiausia didžiausia bėda yra ta, kad mes tiksliai šiandien nežinome, kiek mūsų vaikų gyvena emigracijoje, arba yra išvykę. Jeigu pažvelgsime į Airiją, tai, kaip minėjau, yra apie 14 tūkst., vaikų, iš kurių šiandien mokosi lietuvių kalbos apie 5 %. Krepšelis šiandien Lietuvoje besimokančio moksleivio yra apie 1 tūkst. 700 eurų, jeigu skaičiuotume vienam moksleiviui. 25 % sudarytų per metus apie 400 eurų. Jeigu skaičiuosime, kad Airijoje vidutiniškai dar papildomai 15 % vaikų galėtų mokytis, tai susidarytų, skaičiuokime, apie 0,5 mln., šiek tiek daugiau, eurų. Ir taip galima padauginti iš kitų šalių. Čia yra tokia tikrai apytiksli suma, nes, sakau, nėra tikslios statistikos, ir tai yra gėdams patiems.

PIRMININKĖ. Klausia A. Stančikas.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Dėkoju. Iš tikrųjų galbūt idėja kaip ir gera būtų, bet mano įdomus klausimas būtų formuojamas. Žiūrėkite, mes kalbame apie Airiją, aišku, kalbame apie šios kartos emigrantus. Pirmiausia Lietuva investavo į juos, būtent mokslo atžvilgiu gana didžiules investicijas įdėjo. Išvažiavo, Airijoje dirba, kuria šeimas. Kur yra mokami mokesčiai? Tikriausiai Airijoje. Mes šiandien siūlome, kad iš mūsų mokesčių mokėtojų dalis pinigų važiuotų į Airiją ir remtų būtent Airijos švietimą. Klausimas, ar nėra minčių, kad dalis mokesčių, kuriuos sumoka mūsų išvykę emigrantai į Airiją, grįžtų į Lietuvą socialinėms problemoms spręsti? Ar nekyla tokių klausimų?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Matot, turbūt sudėtinga būtų susitarti su Airijos Vyriausybe, kad dalį mūsų mokamų tautiečių lėšų pervestų į Lietuvą, tačiau turėkime omenyje, jūs labai teisingai pastebėjote, kad Lietuva daug investavo į šiuos žmones, todėl mes visi turime dėti pastangas, kad kuo didesnę dalį jų susigrąžintume, kad galėtume susigrąžinti ne tik juos, bet ir jų vaikus. Tai yra mūsų investicija tam, kad pabandytume mūsų diasporą grąžinti atgal.

Mes, kaip lietuviai, visą laiką tirpstame, tirpstame ir tirpstame. Jeigu grįžtume į viduramžius, į šiek tiek vėlesnius laikus, ankstesnius laikus, pamatytume, kad Lietuvos teritorijoje gyveno mažiau žmonių negu Lenkijoje turbūt du ar tris kartus. Šiandien skirtumas yra gal dešimt kartų. Mūsų visos emigracijos bangos – mes tirpdome, tirpdome ir tirpdome. Prarandame ir prarandame tapatybę. Mano manymu, tokie dalykai rodo, kad mes nepakankamai rūpinamės savo tapatybe.

PIRMININKĖ. Klausia G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Kadangi tenka dirbti Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijoje, tikrai skiriame šitam klausimui nemažai dėmesio. Aš noriu įsitikinti, kad gerbiamas Seimo narys tikrai žino, kiek „Globali Lietuva“ skiria šitam reikalui, kiek jau dabar mokytojų apmokama už Lietuvos mokėtojų pinigus? Kaip manote, ar neturėtų ir vietinės bendruomenės prisidėti, nes dabar iš jūsų pateikimo supratau, kad čia viskas eitų iš Lietuvos?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Šiandien Lietuvos biudžetas yra, 1,78 mln. skiriame „Globalios Lietuvos“ projektui. Tai yra nemažos lėšos, išlaikome, rodos, 11 mokyklų. Jūsų pastaba dėl prisidėjimo. Tai šiandien tėvai ir išlaiko visas lituanistines mokyklas. Ir tas prisidėjimas jau dabar yra.

Kalbant apie lėšas, skiriamas iš biudžeto, pirmiausia noriu pasakyti, kad tikrai jos neturėtų būti skiriamos bet kam. Vyriausybės nutarimu turėtų būti labai aiškiai apibrėžtas tų mokyklų statusas, jų programos ir dėl tų programų gaunamas rezultatas, mokinių žinių lygis. Mes taip pat turėtume ir kontroliuoti, manau, ir būti atsakingi už tų mokyklų rezultatus.

PIRMININKĖ. Dėkui, jūs atsakėte į visus klausimus. Gerbiami kolegos, visi užsirašę nori kalbėti už. Pirmasis yra gerbiamas profesorius A. Gumuliauskas. Prašom.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Labai ačiū. Iš tikrųjų idėja nebloga, svarstyтина, nors pačiame pateikime tikrai pasigedau profesionalumo. Aš manau, kad jeigu šitas projektas nukeliaus į Švietimo ir mokslo komitetą, ten tikrai dirba profesionalūs žmonės, iš to dokumento galės kas nors išeiti. Bet tik norėčiau priminti, kad toms lituanistinėms mokykloms ir dabar skiriama pagalba. Taip, ji yra nepakankama, bet aš siūlyčiau pritarti po pateikimo tam, kad paskui jau profesionalai tikrai su tuo dokumentu gerai padirbėtų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gal galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame? Gerai, balsuojame.

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 60, prieš nėra, susilaikė 29. Pritarta po pateikimo.

Kaip pagrindinis komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Galima?

PIRMININKĖ. Palaukite, baigsiu. Svarstymas numatomas pavasario sesijoje. Prašom, ką jūs norėjote pasiūlyti.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Norėčiau pasiūlyti, kad tas svarstymas pasiektų Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisiją.

PIRMININKĖ. O kada ji bus?

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Mes renkamės...

PIRMININKĖ. Tik balandžio mėnesį.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Bet mūsų pusė dažniau renkasi, mūsų pusė bet kada susirenka.

PIRMININKĖ. Matote, yra bendra Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių komisija. Skelti ją į dvi dalis... tada jūs esate nestatutinis vienetas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Bet mūsų posėdžiai vyksta daug dažniau, o ne taip, kaip jūs sakote.

PIRMININKĖ. Tai kada dabar bus jūsų artimiausias posėdis? Kiek žinau, pavasarį.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Kada reikės prieš posėdį, tada ir susirinksime.

PIRMININKĖ. Taip. Gerbiamas V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiamas Stasy, iš tikrųjų aš primenu, ir visi mes žinome, kad mūsų komisija yra specifinė, sudaryta iš Seimo narių ir ne Seimo narių, kurie neturi konstitucinės teisės dalyvauti oficialiai svarstyme, todėl nereikėtų dabar to įtraukti, galbūt informuoti arba paklausti nuomonės, bet iš tikrųjų tai būtų didelė problema, aš manyčiau, statutinė, ir paskui susilauktume didesnių problemų negu naudos. Gal atsiimkite tą siūlymą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Aš puikiai suprantu gerus norus ir tą galima turbūt įvertinti, bet aš pritariu gerbiamojo V. Juozapaičio siūlymui, kad jūs tiesiog informuokite, kai susirinks komisija, kad toks klausimas buvo svarstomas. O galbūt iki to laiko jau bus ir ši įstatymo pataisa priimta. Galime bendru su... Jau turbūt perskaičiau, kad pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas, numatomas svarstymas pavasario sesijoje.

Gerbiami kolegos, mūsų gerbiamas E. Zingeris mane informavo, kad su mumis yra Suomijos Respublikos ambasadorius Kristeris Mikelsonas ir kaip tik rytoj bus 80 metų, kai Suomija laiku parodė ryžtą kovodama už Suomijos laisvę, nepriklausomybę ir demokratiją. Tai tapo palai kančiu ir įkvepiančiu pavyzdžiu ir Lietuvai, Latvijai, Estijai kovojant už savo išsilaisvinimą, prieš Molotovo–Ribentropo pakto pasekmes. Dar gerbiamas E. Zingeris prašo perduoti, kad rytoj 11 val. 30 min. Seime bus tarptautinė komisija, paminės Šiaurės karo 80-ąsias metines. Pagerbiant Suomijos ambasadorių ir 27 tūkst. didvyrių, žuvusių už Suomijos laisvę ir nepriklausomybę, leiskite pagerbti tylos minute.

Tylos minutė

15.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. XIII-2426 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4234 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dėkoju. O toliau pagal darbotvarkę kviečiu į tribūną A. Anušauską pateikti Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. XIII-2426 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programos patvirtinimo“ pakeitimo“. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, siūlau įtraukti į rudens programos... sesijos programą Valstybės gynybos tarybos 5 straipsnio pakeitimo įstatymą, nes, mano supratimu, kiekviena įstatyme turi būti daug... kuo daugiau teisinės precizikos, tuo geriau. Šis klausimas yra nesvarstomas jau maždaug dešimtmetį. Aš pristatydamas atkreipsiu į tai dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausti nėra norinčių. Ar galime bendru sutarimu po pateikimo pritarti? Pritarta. Svarstymas. Nėra norinčių kalbėti. Ar galime po svarstymo pritarti? Pritarta. Priėmimas. Vienas straipsnis. Nėra. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 81 Seimo narys: už – 63, prieš 1, susilaikė 17. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.25 val.

Valstybės gynybos tarybos įstatymo Nr. VIII-209 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4013 (*pateikimas*)

Taigi dabar A. Anušauskas turi galimybę pateikti Valstybės gynybos tarybos įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Pristatymas trumpas, pataisymas elementarus. Atkreipsiu dėmesį, kad kai mes keičiame komitetų pavadinimus, ministerijų pavadinimus, įstatymuose viskas preciziškai taip pat pakeičiama, lydimuosiuose teisės aktuose taip pat. Šiuo atveju atkreipiu dėmesį, kad Lietuvos valstybės Gynybos taryboje, kurią kviečia prezidentai, du dešimtmečius egzistuoja tokia problema. Prieš tai Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas vadinosi tiesiog Nacionalinio saugumo. Tos pareigos ir yra įrašytos kviečiamiems asmenims į Gynybos tarybą, jos neištaisomos. Išties, jeigu mes norime teisinės precizikos, jeigu teisės aktai, kurie priimami atskirų institucijų, gula, pavyzdžiui, į Konstitucinį Teismą ir jis svarsto, tai neturi likti jokių teisinių niuansų, dėl kurių svarbiems nutarimams būtų galima prieštarauti. Todėl aš siūlau tiesiog įrašyti esamas pareigas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas.

PIRMININKĖ. Dėkui. Nėra norinčių paklausti. Dėkoju. Ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Balsuojame. Prašau.

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 61, prieš nėra, susilaikė 15. Po pateikimo pritarta.

Pagrindinis komitetas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Numatomas svarstymas Seimo VIII (pavasario) sesijoje.

15.28 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 60 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4081 (*pateikimas*)

Toliau kviečiu E. Pupinį pateikti Švietimo įstatymo 60 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, idėja papildyti Švietimo įstatymą kilo Lietuvos moksleivių sąjungai. Jie informavo raštu ir kreipėsi į Švietimo ir mokslo komitetą, nežinau, gal ir kiti gavo, kad vis dėlto ne visose mokyklose yra moksleivių savivalda. Jeigu pažiūrėtume į Švietimo įstatymą, tai iš tikrųjų 46 straipsnyje, kur yra mokinio teisės ir pareigos, yra sakoma – dalyvauti mokyklos savivaldoje. Iš tikrųjų ne tik teisė, bet ir pareiga. Taip pat ir tėvų teisės ir pareigos taip pat dalyvauti mokyklos savivaldoje ir mokyklos bendruomenės susirinkimuose. Toliau – mokytojo teisės ir pareigos dalyvauti mokyklos savivaldoje. Jeigu pažiūrėsime toliau, savivaldybės švietimo savivaldos institucijos taip pat. 61 straipsnio 2 punktą – savivaldybės švietimo taryboje atstovaujami mokiniai, mokytojai, tėvai, socialiniai partneriai, švietimo tiekėjai ir jų asociacijos. Iš tikrųjų jeigu pažiūrėtume, tai suponuoja, kad moksleivių tarybos turėtų būti visur įtraukiamos į mokyklų valdymą.

Ką tai duoda? Kaip ir pati Lietuvos moksleivių sąjunga sako, tai tobulina moksleivių minkštąsias galias, be to, 2009 metais buvo išleistas savivaldos gidas, jame taip pat sakoma, jog mokinių savivaldos institucijose skatinamas pilietinis aktyvumas, ugdoma kolektyvinė atsakomybė ir taip toliau. Iš tikrųjų būtų galima pasakyti, kad galėtų savarankiškai kurtis mokyklose savivaldos, bet turbūt suprantame, ypač pedagogai, kad reikia turbūt paskatinti tą daryti, padėti moksleiviams, nemanyti, kad tai gali trukdyti kokiam nors procesui. Kuo mažiau nuomonių, tuo geriau valdyti. Iš tikrųjų dėl to ir kilo įstatymo projektas.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pateikimą. Klausia G. Vasiliauskas.

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Įstatymu siekiama įvesti privalomas mokytojų, mokinių ir tėvų tarybas. Gerbiamas kolega, kaip manote, ar tai nesikerta su kiekvienos mokyklos savanoriško pagrindo formuoti tokias institucijas idėjomis? Taip pat ar galite trumpai apibendrinti, koks būtų privalomų papildomų mokyklos savivaldos institucijų veiklos tikslas ir funkcijos?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Jeigu mes kalbėtume apskritai apie švietimo instituciją, jos valdymą, ten yra taip, kad mokyklų tarybose, kuriose dalyvauja moksleiviai, mokytojai, netgi yra direktorių atsiskaitymai. Jeigu nėra tos moksleivių tarybos arba tėvų tarybos struktūros, tai nežinau, kaip jie gali būti deleguojami. Aš bijau, kad, pavyzdžiui, logiška, kai moksleivių tarybos pirmininku tampa moksleivis, kuris ir atstovauja mokyklos taryboje, arba jeigu tėvų atstovas tampa tarybos pirmininku, tai logiška, ne parenkamas, o jis paprasčiausiai užima tam tikrą poziciją ir eina atstovauti mokyklos taryboje. Tikrai nemanau, kad dėl to kiltų problemų.

Be to, sakau, kuo anksčiau ypač jaunus žmones įtraukiame į valdymą, tai jie suformuoja tam tikrus įgūdžius, supranta daugiau apie vadybą. Tai kartu ir tokia mokymo, pilietiškumo priemonė.

PIRMININKĖ. S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas pranešėju, akivaizdu, kad jūs siekiate, kad švietimo institucijose būtų lyg ir daugiau demokratijos, tačiau tų tarybų ir taip yra daug: mokinių, mokytojų, tėvų, rūpintojų. Ar, jūsų nuomone, būtina turi būti ta tokia būtina tvarka, ar ji turės koki nors skirtumą nuo tų, kurios neturės tų visų jūsų išvardintų tarybų?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Manau, kad turėtų būti ganėtinai vienodos struktūros. Kaip ir minėjau, jeigu yra atstovaujama mokyklos taryboje, tai kas nors turi atstovauti. Dažniausiai būdavo taip: gal tu nueik, gal tu nueik – parenkamas žmogus. Manychiau, kad kiekviena struktūra turi deleguoti savo atstovą, kuriuo pasitiki, kuris tampa tos struktūros vadovu ir atstovauti. Nemanau. Manau, kad vis dėlto demokratija niekada netrukdo, ypač jeigu dabar yra direktorių atsiskaitymai, kadencijos, tai ta struktūra tik padės.

PIRMININKĖ. Ir R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Sveiki. Man atrodo, kad ši esama tvarka tikrai yra labai teisinga ir einanti teisingu keliu. Noriu pasakyti kodėl. Jau trečia diena viena gimnazija kariauja su keliais mokytojais ir mokyklos direktore dėl laisvės suvaržymų, tam tikros tvarkos ir panašiai, nes jie kovoja už vieną mokytoją, kuris apgynė vienuoliktokus ir dvyliktokus. Greičiausiai šią savaitę ir sužinosime viešojoje erdvėje. Šis įvykis vyksta dideliame miestelyje.

Norėjau paklausti, ar tai paskui nebus tam tikras suvaržymas, jeigu bus visi deleguojami į vieną, nes šiuo atveju jų rankos atrištos nebijoti drąsiai tai sakyti?

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ne, iš tikrųjų daugeliu atvejų mokytojų tarybos veikia, kiek tenka... nes kai kurie dokumentai mokyklose turi būti priimami. Galima sakyti, ji nėra privaloma, bet beveik visur yra. Jau toliau žiūrint į tėvų tarybas, tai vėlgi čia daugiau priklauso nuo mokyklos, o dėl moksleivių tarybų turbūt dar vyrauja kai kurių nuomonė, kad trukdo, per daug nuomonių, žinote, čia vaikai, nežinia, ko jie nori, ir panašiai. Manychiau, čia yra atskiros trys struktūros, bet jos vis dėlto normaliai turi būti. Tuo labiau kad įstatyme yra įvardinta kiekviena atskirai, kad yra teisės ir pareigos, pareigos dalyvauti mokyklos savivaldoje. Per tas struktūras tik ir galima dalyvauti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjui.

Gerbiami kolegos, po pateikimo nėra norinčių kalbėti. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Sako, balsuojame, vadinasi, balsuojame.

Balsavo 68 Seimo nariai: už – 39, prieš nėra, susilaikė 29. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas. Numatomas svarstymas Seimo VIII (pavasario) sesijoje.

Toliau pirmininkauja... (*Balsai salėje*) Ar galime tam pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Galime.“*) Pritarta.

Toliau pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Liesys.

PIRMININKAS (J. LIESYS, LSF). Laba diena, gerbiami kolegos, tęsiame posėdį.

15.35 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 papildymo 27¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-365(3) (svarstymas)

Siūlomas projektas Nr. XIIIIP-365 – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo papildymo 27¹ straipsniu įstatymo projektas. Prašom gerbiamą V. Ačienę, taip?

V. AČIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Biudžeto ir finansų komitetas šių metų spalio 17 dieną svarstė jūsų minėtą teisės aktą ir komiteto sprendimas yra toks – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-365, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateiktas pastabas bei Lietuvos Respublikos Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto pateiktus komiteto pasiūlymus ir išvadas. Balsavimo rezultatai: pritarta vienbalsiai.

PIRMININKAS. Ačiū. (*Balsai salėje*) Dabar pataisų aptarimas. Komiteto prašom paskelbti. (*Balsai salėje*) Socialinių reikalų ir darbo komiteto siūlymą gerbiama R. Šalaševičiūtė gal paskelbs? Gerbiama Šalaševičiūtė, gal paskelbtumėte Socialinių reikalų ir darbo komiteto įstatymo papildymą? (*Balsai salėje*) Įstatymo pataisą. Prašom. (*Balsai salėje*) Iš vietos galite, jeigu turite...

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Iš vietos, bet aš neturiu kažkodėl...

PIRMININKAS. Tiek ne, bet... Tai gal gerbiama V. Ačienės paprašysime, kad jums girdint...

V. AČIENĖ (LVŽSF). Oi, aš atsinešiu kitą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Prašom, išsiaiškinome.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Socialinių reikalų ir darbo komitetas pritarė iš dalies. Mūsų komiteto argumentai buvo – komitetas pasiūlė patobulinti įstatymo projektą atsižvelgiant į Socialinių reikalų ir darbo komiteto, Vyriausybės, Teisės departamento pateiktas pastabas bei Biudžeto ir finansų komiteto pasiūlymus.

Mes esame pateikę, būtent mūsų redakcija, kurią siūlėme, dėl metinės pajamų mokesčio deklaracijos duomenų viešinimo, kur nurodėme, kad nereikėtų tų asmenų, kurių duomenys įstatymo nustatyta tvarka yra išlaptinti, ir jų šeimos narių deklaracijų duomenų viešinti be šių gyventojų rašytinio sutikimo, taip pat kalbėjome dėl metinės pajamų mokesčio deklaracijos duomenų išrašo formos ir numatėme, kad duomenis skelbti turėtų Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija.

PIRMININKAS. Dėkojame. Bet mes dabar prašysime komiteto nuomonės. Prašom. (*Balsai salėje*) Nepabėkite, dabar nepabėkite, pataisą... (*Balsai salėje*) Dabar komiteto nuomonė. Prašom.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Dėkoju gerbiausiai kolegei. Komiteto nuomonė yra pritarti iš dalies. Komiteto argumentai: komitetas siūlo patobulinti įstatymo projektą, atsižvelgiant į Socialinių reikalų ir darbo komiteto, Vyriausybės bei Teisės departamento pateiktas pastabas ir į Biudžeto ir finansų komiteto pasiūlymus. Taigi komiteto pasiūlymams yra pritarta iš dalies.

PIRMININKAS. Ar pritariate iš dalies?

V. AČIENĖ (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Gerai. Pritaria. Nesipriešina, taip? Ačiū. Ir antra pataisa. Pateikite antrą pataisą. (*Balsai salėje*)

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Taip, mūsų komiteto. Dėl 2 straipsnio 3 dalies pritarta iš dalies. Mes pasiūlėme taip pat patobulinti įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dabar gerbiama V. Ačienė. Pagrindinio komiteto nuomonė.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra pritarti iš dalies ir tai atsispindi komiteto išvadose.

PIRMININKAS. Ačiū. Pritarėte. Sakė, kad pritarė. Sutinkate, taip? Gerai, dėkojame.

Motyvai dėl viso. Tai dėkojame gerbiausiai V. Ačienei. Nėra norinčių. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Kadangi dar yra ir Vyriausybės pritarta iš dalies, gerbiami kolegos, balsuojame.

Užsiregistravo 70, balsavo 69 Seimo nariai: už – 65, prieš nėra, susilaikė 4. Po svarstymo pritarta.

15.42 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 314 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4086 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 314 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4086. Pranešėjas – K. Masiulis. Prašom.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, noriu trumpai pristatyti jums klausimą, idėją, kuri kilo bendraujant su kultūros visuomene, kultūros bendruomene, kultūros srityje dirbančiais žmonėmis, ir dėl to jiems kylančio nepasitenkinimo stebint, kaip

vienas po kito Lietuvoje yra sunaikinami labai svarbūs kultūrai pastatai, objektai. Už tokį sunaikinimą naikintojas sumoka, tarkime, 300 eurų baudą. Galvojant apie baudas, kurios egzistuoja, ir jos yra neišvengiamos, norint kovoti ar užkardyti kai kuriuos nusižengimus reikia galvoti, ar tos baudos yra adekvačios. Aišku, kad bet kokios baudos filosofija gali būti tokia: visai nebausti, na, tarkim, už kultūros naikinimą galime visai nebausti; galima bausti bauda, kuri baudžiamajam atrodo juokinga, na, sunaikini pastatą, vertą kelių šimtų tūkstančių, nugriauni jį, o sumoki 300 eurų baudą. Ji palyginti yra juokinga. Čia tikrai neužkardo. Galima bausti baudomis, kurios atrodytų rimtos ir užkardytų nusižengimą. Štai aš noriu priminti, kad panašiai buvo pasielgta dešimt kartų padidinant baudas žvejybos srityje. Buvo masiniai pažeidimai žvejybos srityje. Gerbiamo V. Mazuronio siūlymu tos baudos buvo dešimt kartų padidintos ir nusižengimai ženkliai sumažėjo toje srityje. Vadinasi, veikia toks ženklus padidinimas. Tai aš siūlau eiti tuo pačiu keliu.

Nežinau, ar čia pakankamas toks didinimas, ar per didelis, bet siūlau – lygiai taip pat už kultūros vertybių naikinimą padidinti baudas dešimčia kartų: maksimali, pati didžiausia bauda, kada veikia institucija, organizacija, juridinis asmuo, o ne fizinis asmuo, galėtų siekti ir 15 tūkst. už kultūros vertybių sunaikinimą.

Aš nevardinsiu čia pastaraisiais mėnesiais skambėjusių atvejų, jūs patys ne mažiau už mane žinote tuos atvejus ir būtent tie atvejai mane paskatino kažką siūlyti pakeisti toje srityje. Štai tiek.

PIRMININKAS. ...gerbiama Kęstučiui, bet nepabėkite iš tribūnos, jūsų nori klausyti gerbiamas R. Šarknickas. Robertai, prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ką tik jūs pats ir paminėjote, prieš kelis mėnesius... Dėl vieno atvejo, ar yra adekvatu kelti tokį klausimą ir prilyginti, kad yra daug kultūros pastatų naikinama, kai apie tai niekas negirdėjo, tik vienas šiuo atveju girdėjosi prieš kelis mėnesius? Ar adekvatu iš esmės yra taip teikti šitą įstatymo projektą ir didinti sumas? Aš iš dalies jums pritariu, bet iš esmės, ar adekvatu yra taip elgtis dėl vieno įvykio, kuris prilyginamas, kad vyksta labai daug kur? Dirbu paveldosaugoje ir Kultūros komitete, nieko panašaus neteko girdėti, tik šį jūsų minimą atvejį.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš nežinau, kurį jūs turite omeny – Klaipėdoje ar Kaune? Klaipėdoje nugriautas pastatas. Čia per du mėnesius Klaipėdoje, Kaune, o praeityje tokių atvejų labai daug buvo. Lygiai taip pat, kolegos, mes girdime, kaip labai plinta dabar pasaulyje apskritai mada kasinėti ir ieškoti įvairių lobių ir panašiai. Irgi yra sunaikinami įvairūs palaidojimai, archeologiniai dalykai ir panašiai. Neretai sunku įvertinti kokio nors neolito dalykus, jų vertę, bet, ieškodami kokios nors monetos, sunaikina labai svarbų kultūrinį sluoksnį. Lietuvoje irgi tai plinta. Čia išvardinta visa tai.

Čia ne vienas dalykas, gerbiamas kolega. Jeigu jūs gerai pagalvosite, pamatysite, kad yra visas horizontas tokių veikų, nusižengimų, kuriuos reikėtų vis dėlto adekvačiau tose srityse įvertinti ir už juos bausti. Už tokius kasinėjimus aš siūlau padidinti baudą nuo... kad maksimali būtų 1 tūkst. 500, sakykim. Aišku, yra ribos, bet nuo 500 iki 1 tūkst. 500. Ar adekvatu 50 eurų nubausti? Neadekvatu. Mano supratimu, tikrai neadekvatu. Čia atsakydamas, ar adekvatu už pastato sunaikinimą bausti 300? Man tai net keista.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiamas J. Baublys.

J. BAUBLYS (LSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, aš suprantu, kada yra naikinama sąmoningai, specialiai naikinami kultūros objektai. Bet būna netyčiniai pažeidimai atliekant, kaip čia rašoma, atliekant tvarkybos, statybos darbus. Ar jūs nemanote, kad tada saviškai tiesiog nenorės kai kurių objektų remontuoti, restauruoti, nes jie gali labai stipriai nukenėti, ypač tų bendro naudojimo pastatų, sakykime, ir bažnyčių, ir kitų labai reikalingų objektų, ir tiesiog atsisakys tą tvarkyti? Ir kaip tada Kultūros departamentas ar kas saugos, saugos, kol sugrius? Kaip tokiu atveju, manote, kaip bus?

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Aš nemanau, kad čia yra kokių nors tvarkingai dirbančių žmonių baimės keliančių aspektų. Tvarkingai dirbantis žmogus nenaikina. Dažniausiai naikina tie asmenys, kurie nori pakeisti pastatą, nes mano, kad jis nefunkcionalus ar kitoks.

Kitas dalykas, atsakydamas į jūsų klausimą, noriu pasakyti, taigi čia specialistai vertins, yra teisinės procedūros, kur ir įvertins, tyčia, netyčia, kaip čia viskas buvo daroma. Bet už tyčią juk baudžiame dabar 500. Ar tai gerai? Aš tada norėčiau jūsų klausyti, o gerai, kai už tyčią mes 500 eurų

baudą duodame, o pastatas nuverstas? Sako, nugriuvo betvarkant. Mes puikiai suprantame, kad niekas ten nenugriuvo, ten buvo nugriauta.

Mano požiūris labai paprastas. Kaip žvejybos srityje tos baudos pasiteisino ir apsitvarkė, taip ir šioje srityje reikia padidinti baudas ir apsitvarkys. Specialistai sugebės padaryti taip, kad netyčia pastatai negriūtų.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui, dėkojame klaususiems. Motyvai. A. Gumuliauskas. Prašom.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Labai ačiū. Visiškai sutinku su kolega J. Baubliu. Matyti, kad visiškai neprofesionaliai pristatytas dokumentas. Aš manau, kad reikia kalbėti su paveldosaugininkais daug rimčiau, o ne kalbėti, čia lyginti su žuvininkyste paveldo reikalus. Todėl aš negaliu balsuoti už tokį neprofesionalų projektą ir aš susilaikysiu.

PIRMININKAS. Dėkojame. S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū posėdžio pirmininkui. Na, labiausiai nustebino gerbiamas kolega A. Gumuliauskas. Atrodo, kad jis turėtų kaip tik labiausiai ginti tuos šaltinius, iš kurių semiasi medžiagos savo moksliniams darbas, būtent paveldosaugą, istorinius dalykus. Tai iš tikrųjų tas, kas kaip pajuokai gali sumokėti 300 ar 500 už vertingą pastatą, už jo nugriovimą, pagalvos, prieš darydamas ir naikindamas tuos istorinius šaltinius, kuriuos mes turime išsaugoti ne tik moksliniams tyrinėjimams, bet ir ateities kartoms. Todėl aš pasisakysiu už.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nuomonės išsiskyrė. Kolegos, balsuojame.

Užsiregistravo 68, balsavo 66: už – 22, prieš – 6, susilaikė 38. Po pateikimo nepritarta.

Yra siūlymas projektą tobulinti ar atmesti. Prašom, pasiūlymą gal ir duosi, Kęstuti.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegos, aš siūlau nebegaishinti laiko ir nieko man čia negražinti. A. Gumuliauskas čia didžiausias profesionalas, tegul pristato. Čia iš kultūros žmonių atėjusi idėja, gerbiamas Gumuliauskai. Jeigu jums priimtina ir jums, gerbiami valdantieji, priimtina, čia jūs V. Matijošaitį, matyt, remiate, ar ne, tai verskite tuos pastatus, tegul jie griūna.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, kas balsuoja už – tai yra už tobulinimą projekto, kas balsuoja prieš ar kitaip – už atmetimą. Prašom balsuoti.

Užsiregistravo 63, balsavo 58: už – 32, prieš – 26. Projektas gražintas iniciatoriams tobulinti. Gerbiamas A. Gumuliauskas norėjo.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Aš tikrai Kęstučiui noriu atsakyti. Aš tikrai ne prieš tą idėją, lygiai taip pat kaip ir Sergejus. Idėja yra gera, bet reikia profesionaliai daryti visus darbus.

PIRMININKAS. Dėkojame už nuomones.

15.54 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. XIII-2426 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiami kolegos, kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. XIII-2426 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-4201. Pranešėja – R. Petrauskienė. Prašom. Ar yra pranešėja?

R. PETRAUSKIENĖ (TS-LKDF). Dėkui. Gerbiami kolegos, prašau į rudens sesijos darbų programą įtraukti papildomą įstatymo projektą dėl Transporto lengvatų įstatymo pakeitimo.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori paklausti R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Atsisakau.

PIRMININKAS. Atsisako. Ačiū. Dėkojame. Gerbiami kolegos, ar galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Svarstymas.

R. PETRAUSKIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Galime pritarti bendru sutarimu? Po svarstymo pritarta. Dėkojame.

Priėmimas. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 70, balsavo 69: už – 40, prieš nėra, 29 susilaikė. Įstatymo projektas dėl programos pakeitimo yra priimtas. (*Gongas*)

15.56 val.

Transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4083(2) (*pateikimas*)

Gerbiama pranešėja, liekate tribūnoje. Skelbiamas darbotvarkės klausimas – Transporto lengvatų įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4083. Prašom, gerbiama pranešėja.

R. PETRAUSKIENĖ (*TS-LKDF*). Pagal bendrojo ugdymo programas besimokantys mokiniai, nepriklausomai nuo jų amžiaus, turi teisę įsigyti lengvatinius bilietus važiuoti tik vietinio miesto reguliaraus susisiekimo autobusais, tačiau, skirtingai nei mieste, važiuoti priemiestyje lengvatos mokiniams įstatymu nėra nustatytos, o dažnai vaikams į mokyklas tenka važiuoti iš priemiesčio. Dabar teisę įsigyti vienkartinį arba terminuotą vardinį važiavimo tolimojo ir vietinio priemiestinio reguliaraus susisiekimo autobusais bilietą su 50 % lengvata turi: vaikai nuo septynerių iki dešimties metų, aukštųjų mokyklų studentai, studijuojantys pagal nuolatinę arba dieninę studijų formą, mokiniai, kurie mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programas, mokiniai, kurie mokosi mokyklose, vykdančiose specializuoto ugdymo krypties programas. Kadangi vyresniems mokiniams važiuoti priemiestyje lengvata nepriklauso, todėl naudotis viešojo transporto paslaugomis priemiestyje jie turi įsigyti visos kainos bilietą. Dabar galiojantis teisinis reguliavimas yra sudėtingas ir galimai diskriminuojantis vyresnius mokinius, nesuteikiantis jiems teisės į transporto lengvatą, kuri priklauso važiuoti priemiestyje mokiniams iki dešimties metų, studentams ar profesinių mokyklų mokiniams, nepriklausomai nuo jų amžiaus. Šiuo įstatymo projektu siekiame sudaryti vienodas sąlygas visiems pagal bendrojo ugdymo programas besimokantiems mokiniams važiuoti tiek miesto, tiek priemiesčio maršrutu autobusais suteikiant jiems vienodas lengvatas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų nori klausti A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolege, ar pasidomėjote prieš tai siūlytomis šio straipsnio pataisomis, nes per mano ilgą patirtį Seime Transporto lengvatų įstatymas dabar jau turbūt keičiamas trisšimtajį kartą: pradžioje didiname didiname lengvatas, po to vienu brūkšniu visas nupjauname, po to vėl didiname. Kas inicijavo tą siūlymą ir ar jūs susipažinusi su prieš tai buvusiais siūlymais, įvairiomis šio įstatymo variacijomis? Ačiū.

R. PETRAUSKIENĖ (*TS-LKDF*). Inicijavo... kreipėsi gyventojai, nes dabar yra labai didelė problema važiuojant tarp miestiniu transportu iš priemiesčių į didmiesčius, ir diskriminuoja tikrai vieną amžiaus grupę – mokinius, daugiausia nuo 10 iki 19 metų.

Visi kiti vaikai, ir profesinių mokyklų mokiniai, ir aukštųjų mokyklų, turi lengvatas, čia yra tik vienas tarpsnis, amžiaus tarpsnis – būtent mokiniai negauna tos lengvatos.

PIRMININKAS. Dėkojame. V. Ačienė.

V. AČIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama kolege, jūsų teikiamas teisės aktas faktiškai yra teikiamas biudžeto priėmimo išvakarėse ir, kaip žinote, savivaldybių biudžetai, šiaip ar taip, jau yra suplanuoti. Mano klausimas, ar jūs skaičiavote, kiek tai kainuotų papildomai savivaldybių biudžetams? Kadangi jūs teigiate, kad tai bus tarp miestiniam susisiekimui, kaip savivaldybės turėtų pasidalinti šią finansinę naštą? Ačiū.

R. PETRAUSKIENĖ (*TS-LKDF*). Šis įstatymas galėtų įsigalioti nuo 2021 metų ir kiekviena savivaldybė turėtų skirtingą naštą, nes vienos savivaldybės yra priemiestinės, kitos ne, tai čia labai skirtingas atvejis.

PIRMININKAS. Dėkoju. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiama pranešėja, iš tiesų šaunus pavyzdys, kai biudžeto priėmimo išvakarėse teikiate projektą, kuris neįsigaliojotų nuo kitų metų sausio 1 die-

nos, bet būtų atidėtas įsigaliojimas, kad nepareikalautų staiga iš kur nors surasti lėšų ir nereikalautų savivaldybių keisti tvarką tą pačią naktį. Aš tik norėjau paklausti, ar apskritai esate svarsčiusi apie galimybes ir poreikį jau pačiuose miestuose numatyti lengvatą visiems važinėti nemokamai? Man atrodo, kad dabar, tarkime, kaip Vilniuje matome, kai tokie didžiuliai kamščiai, ar nebūtų tikslinga tiesiog numatyti galimybę paskatinti visus gyventojus nemokamai naudotis viešuoju transportu ir tokiu būdu mes ir su klimato kaita kovotume, ir taršą mažintume, ir kamščių mažiau būtų.

R. PETRAUSKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Aš manau, kad kiekviena savivaldybė galėtų apsispręsti dėl nemokamo transporto.

PIRMININKAS. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiamoji kolege, kiek pareikalautų lėšų šis jūsų siūlymas? Tai turbūt esminis dalykas, ar būtų pajėgios savivaldybės, ar valstybės biudžetas mokėti tokias kompensacijų sumas?

O antro klausimo dalis, ar šis projektas jums gimė apsilankius Smiglių kaime, ar iki tol, vadovaujant patyrusiam politikos vilkui J. Razmai?

R. PETRAUSKIENĖ (TS-LKDF). Aš kaip ir minėjau, kad kiekvienai savivaldybei būtų skirtinga našta. Jos tikrai galėtų tą naštą nešti. Čia yra ne visų savivaldybių problema. Tikrai priemiestinių.

O į antrą klausimo dalį atsakyčiau, kad įstatymas rengtas labai seniai ir yra apgalvotas ir apskaičiuotas.

PIRMININKAS. Dėkojame. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiama kolege, man sako sąmokslų teorija, kad jūs, būdama Klaipėdos rajono gyventoja, norite, kad Gargždų ir kitų rajonų gyventojų vaikus Klaipėdos autobusų parkas vežiotų lengvatiškai, norite sužlugdyti Klaipėdos autobusų parką. (*Balsai salėje*) Taigi mano klausimas, ar jūs nebijote, kad supykęs Klaipėdos meras V. Grubliauskas ims toksią sankciją prieš rajono vaikučius, kaip ėmėsi V. Matijošaitis prieš Kauno rajono vaikučius? Kitaip sakant, veiksmas sukelia atoveiksmį ir ar neatsisuks prieš jūsų minimus vaikus, kurių interesus čia ginate, neatsisuks kitu galu, kai V. Grubliauskas ant jūsų supyks?

R. PETRAUSKIENĖ (TS-LKDF). Ne, tikrai su gerbiamu meru V. Grubliausku Klaipėdos rajoną sieja puiki kaimynystė ir tokie kaimyniški klausimai yra derinami, būtent čia palengvintų tiek Klaipėdai, tiek Klaipėdos rajonui.

PIRMININKAS. Dėkojame. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Norėjau jūsų paklausti, nes aiškinamajame rašte nelabai užfiksavau, koks yra viso bilieto kainos santykis su kaina su mokinio pažymėjimu važiuoti viešuoju transportu? Ačiū.

R. PETRAUSKIENĖ (TS-LKDF). Dabar gauna 50 % ir 80 % lengvatą miesto autobusuose. Tarp miestiniuose, priemiestiniuose tos lengvatos nėra.

PIRMININKAS. Ir S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, pirmiausia noriu pasveikinti su debiutu stovint šitoje tribūnoje ir turiu vilties, kad valdantieji džentelmeniškai pasielgs ir bent jau pritars po pateikimo, o tada komitetas ištaršys ir bus teigiama nuomonė arba ne. Bet pirmą laiptelį linkiu jums įveikti. Ar jūs bent jau pasisakėte visiems, kad tai yra jūsų pirmasis pasirodymas?

R. PETRAUSKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, Sergejau. Mana atrodo, kad visi tai pastebėjo.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjai. Gerbiami kolegos, dėl motyvų. A. Kupčinskas. Ačiū pranešėjai.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš siūlyčiau palaikyti šį įstatymo projektą. Išties skirtingai negu viena moksleivių grupė, tai yra pradinių klasių moksleiviai, turi tokią lengvatos galimybę ir jie priemiestiniais autobusais gali važinėti, nes priemiestiniai troleibusai paprastai nevažinėja. Jie gali važiuoti ir turi tą lengvatą. Tačiau pradinių klasių vaikus dažnai tėvai patys paveža iki pradinių mokyklų, o vyresniems kaip tik ir iškyla ta būtinybė turėti analogišką lengvatą. Tikrai siūlyčiau pritarti, nes šita mokinių grupė nuo 10 iki 18–19 metų dabar yra iš dalies diskriminuojama, jie turi sumokėti visą kainą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Gerbiami kolegos, kas pritariate, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 69 Seimo nariai, balsavo 69 Seimo nariai: už – 36, prieš – 1, susilaikė 32. Po pateikimo pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Siūloma svarstyti Seimo VIII (pavasario) sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Gerbiamas G. Burokienė. Prašom.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Kadangi tai susiję su finansais, prašome Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkojame, pritarta.

16.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. XIII-2426 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4236 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – projektas Nr. XIIIIP-1118. Atsiprašau, projekto Nr. XIIIIP-4236 – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas.

Gerbiamas A. Matulas kviečiamas į tribūną.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, labai prašome jūsų pritarti ir papildyti rudens sesijos darbų programą. Septyni Seimo nariai nori pateikti porą įstatymų projektų – Farmacijos įstatymą ir Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausimų nėra. Bendru sutarimu galime pritarti po pateikimo? Balsuojame.

Užsiregistravo lygiai... Balsavo po lygiai. Gerbiami kolegos, siūlau perbalsuoti. Susikaupkime.

Užsiregistravo 68, balsavo 68: už – 30, prieš – 3, susilaikė 35. Projektui nepritarta.

Dabar arba grąžinsime, arba atmesime. Gerbiami kolegos, siūlau balsuoti, kas už – grąžina, kas turi kitą nuomonę – balsuoja už atmetimą.

Užsiregistravo 62, balsavo 61: už – 24, prieš – 37. Projektas yra atmestas.

16.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. XIII-2426 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4230 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. XIII-2426 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4230. Pranešėja – A. Gedvilienė. Prašom. Ir mes tuos projektus, kai priimsime, sujungsime į vieną. Prašom.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš irgi prašau Lietuvos Respublikos Seimo rudens sesijos darbų programos IV skyrių papildyti naujais projektais: Medžioklės įstatymo pataisa ir Valstybės bei savivaldybių įmonių įstatymo pataisa. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nepabėkite, gal bus klausimų, dar nepabėkite. Ne, dėkojame, nėra klausimų. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Gerbiami kolegos, kas pritartaria, balsuoja taip, kas nepitartaria, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 66, balsavo 65: už – 27, prieš – 16, susilaikė 22. Įstatymo projektui nepritarta.

Gerbiami kolegos, yra pasiūlymas. Prašom. Dėl motyvų – gerbiamas Eugenijus.

E. GENTVILAS (LSF). Nežinau, ar dėl motyvų, ar dėl tvarkos, kreipiuosi pirmiausia į valdančiuosius. Tai yra opozicijos projektai, opozicijos darbotvarkės Statute numatytu laiku, ir jūs neleidžiate jau ne pirmą kartą ir ne kelioliktą kartą draudžiate net pateikti tuos projektus. Jūs turite galimybę atmesti vėliau, bet leiskite svarstyti, leiskite pristatyti. Dabar neleidžiama net pateikti

idėją, kad Seimo nario mintys, galbūt ir kvailos, pažiūrėkime paskui, bet kad jos būtų išgirstos ir pateiktos. Kitaip sakant, spėju, kad jūs, valdantieji, eisite toli ir taip toli, kad jūsų nebesimatys ir net niekas nebeprešimins.

PIRMININKAS. Dėkojame už nuomonę. B. Bradauskas. Prašom.

B. BRADAUSKAS (*LSDPF*). Dėkoju, pirmininke. Iš tikrųjų kam gaišti laiką tokiems projektams, kurie prasilenkia ne tik su logika, bet ir prieštarauja Konstitucijai. Išskirti vieną klubą, vieną klubų rūšį, kad jie visuomenei skelbtų, ar jie susirinko. Aš žmonai niekada nesakau, kada aš kur važiuoju. O dabar jūs norite, kad... (*Juokiasi*)

PIRMININKAS. Dėkojame už nuomonę. (*Balsai salėje*)

B. BRADAUSKAS (*LSDPF*). ...kad skelbtume čia visus, tai tada visiems klubams reikėtų, ne tik vieną rūšį išskirti. Labai gerai, kad nepritarėme ir negaištame laiko tušties darbams.

PIRMININKAS. Kažką T. Tomilinas?

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Aš noriu atsakyti gerbiamam E. Gentvilui: negirk dienos be vakaro. Mes tikrai esame numatę pritarti protingiems pasiūlymams ir dar šios dienos darbotvarkėje jų yra.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, balsuojame alternatyviai. Kas pritaria, balsuoja už – tobulinti, kas už atmetimą, balsuoja kitaip. (*Balsai salėje*)

Užsiregistravo 58, balsavo 57: už – 22, prieš – 35. Projektas yra atmestas. Atsiprašau, 36 nėra. Gražintas tobulinti.

16.16 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. XIII-2426 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4120(3) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4120(3). Pranešėja – G. Skaistė. Prašom. Arba L. Kasčiūnas. Prašom, Laurynai.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Laba diena, labai malonu. Na, pabandysiu aš dabar. Norėčiau sesijos darbų programą papildyti Šalpos pensijų įstatymo ir Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo projektų pataisomis.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausimų nėra. Ačiū. Galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Galime. Dėkojame, pritarta.

Svarstymas. Užsirašiusių nėra. Galime bendru sutarimu po svarstymo pritarti? Ačiū, pritarta. Priėmimas. Dėl motyvų nėra. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 62, balsavo 62: už – 57, prieš – 1, susilaikė 4. Priimtas. (*Gongas*)

Dabar visus priimtus darbų programos dokumentus paprašysime sujungti į vieną. Ir jeigu ateityje dar bus, taip pat.

16.18 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 2, 3, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 22¹, 22², 22³, 22⁴, 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4088, Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. XII-2512 6, 36 ir 58 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4089 (pateikimas)

Skelbiu kitą darbotvarkės klausimą – Šalpos pensijų įstatymo 2, 3, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 22¹, 22², 22³, 22⁴, 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4088. Prašom, gerbiamas pranešėjas.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Aš stoviu prieš jus todėl, kad noriu pristatyti savo ir mano kolegės G. Skaistės idėją pasiūlyti Lietuvai turėti universalią vienišų pensinio amžiaus žmonių paramos sistemą.

PIRMININKAS. Mes kalbėsime dėl abiejų? Ir dėl Socialinio draudimo pensijų įstatymo projekto, taip?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Taip. Mes apie viską kalbame iš esmės dabar.

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Kaip mes priėjome prie šios idėjos? Kartą Alytuje viena mūsų senjorė papasakojo man savo gyvenimišką istoriją. Ji daugiau kaip 30 metų gyveno su vyru, užaugino tris vaikus. Gyvenimo pabaigoje vyras nusprendė ją palikti, susituokė su kita moterimi, na, ir po poros metų mirė. Pagal dabartinę mūsų įstatymų bazę, pagal dabartinę galiojančią našlių pensijų sistemą, našlės pensiją gauna ta paskutinioji žmona. Ta senjorė, kuri su tuo vyru užaugino tris vaikus, augindama tuos vaikus turbūt nedarė karjeros, liko be nieko. Todėl, surinkęs panašių istorijų, jų yra ir daug, ir įvairių, aš kreipiausi į socialinės apsaugos ir darbo ministrą poną L. Kukuraitį (tai buvo prieš gerus pusantrų metų) ir aprašiau šitą situaciją. Gavau tokį, sakyčiau, labai įkvepiantį atsakymą, kad šiais metais jau turėjo įsigaliooti... Siekdama lygiateisiškumo ir geresnio vienišų senyvo amžiaus asmenų finansinio aprūpinimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybė planuoja sukurti paramos vienišiams pensinio amžiaus žmonėms sistemą. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plane nustatytą darbą – vienišo pensinio amžiaus asmens paramos sistemos sukūrimą numatyta įgyvendinti 2019 metų antrą ketvirtį.

Praėjo tie metai, aš vėl kreipiausi į ministrą paragindamas, kurgi ta sistema, kuri užkamšytų šitas skylės, kitaip tariant, įtvirtintų nediskriminavimo principą ir pasiūlytų visiems vienišiams pensinio amžiaus žmonėms adekvačią paramos sistemą. Deja, ministras atsakė, pripažino, kad tos paramos sistemos nėra ir artimiausiu metu nebus.

Todėl mes su kolege Gintare, panagrinėję situaciją ir suvokdami, kad mūsų senjorai, be jokios abejonės, yra pati pažeidžiamiausia socialinė grupė, nes net 42 % senatvės pensininkų yra žemiau santykinio skurdo ribos (ir, deja, per pastaruosius metus tas skaičius, procentas vis auga); įvertindami tai, kad beveik 28 % visų savo pajamų žemiau skurdo gyvenantys asmenys skiria būstui išlaikyti; įvertinę ir Statistikos departamento rodiklį, kad vidutinis išlaidų būstui dydis vienam žmogui yra 42 eurai, paskaičiavę pagal demografinės studijas kitų šalių, nes Socialinės apsaugos ir darbo ministerija mums negalėjo pasakyti, kiek būtų tų visų vienišų žmonių, kurie būtų arba išsiskyrę arba nesusituokę, kad tokių žmonių Lietuvoje galėtų būti apie 90 tūkst. ir jie tiesiog prisijungtų prie tų 215 tūkst. našlių, galėtume jiems visiems pasiūlyti universalią, nediskriminuojančią vienišų pensinio amžiaus žmonių paramos sistemą. Mes būtent atitinkamas pataisas ir registruojame, ir, be abejo, prašome jūsų palaikymo bent jau pateikimo stadijoje.

Mūsų pasiūlymo esmė, kad vienišų asmenų parama siektų 0,3 šalpos pensijos bazės dydžio, kas šiandien sudarytų 42 eurus žmogui. Tai būtų tikrai paskata keliant tuos žmones iš skurdo, juos saugant ir netgi atiduodant pagarbą tiems kartais likimo nuskriaustiems žmonėms. Suprasdami biudžeto peripetijas, suprasdami, kad yra prioritetų klausimas, suprasdami daug kitų niuansų, mes siūlome, kad įstatymas įsigaliotų nuo liepos 1 dienos. Tai yra mes dar turėtume pusę metų rimtiems svarstymams, apmąstymams, to projekto tobulinimui, sistemos tobulinimui ir panašiai. Mes tikime, kad šitas projektas tikrai susilauks ir jūsų daugumos, kuri kartais turi taisyti neištesėtus pažadus Vyriausybės, atskirų ministrų, palaikymo. Labai ačiū ir pasirengęs atsakyti į klausimus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori klausti A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, dėkoju už iniciatyvą. Matau, kad jūs šiek tiek paskaičiavote, kiek reikia pinigėlių, bet mano klausimas būtų, kodėl... Našlių pensijos pas mus yra pasimetusios daugelyje įstatymų, o jūs siūlote tik dviejų įstatymų keitimą ir nesiūlote keisti kitų įstatymų, kuriuose tai yra reglamentuota, nes tai yra tik pradžia, nes jeigu netaisysime kitų įstatymų, atsiras labai didelių dviprasmybių. Jūsų žiniai, jūs gal to ir nežinote, pas mus našlių pensija yra kaip draudiminė, bet tokio draudimo nuo našlystės nėra. Gal reikėtų apskritai peržiūrėti, nes tai yra nonsensas mūsų įstatymų leidyboje?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Algirdai, labai ačiū už tokį net ir pozityvų žodį pradžioje ir klausimą. Be jokios abejonės, mes suprantame, kad greito sprendimo čia nebus, ir siūlome netgi savotišką reformą. Todėl šitą pateikimą siūlyčiau traktuoti kaip tam tikrą startą, kur tikrai ir jūsų komitetas, be jokios abejonės, būtų kertinis ir turėtų įvertinti visą dabar galiojančią sistemą, visas vadinamąsias landas, diskriminacinius atvejus, kad jų neliktų. Jeigu valstybės galimybės leidžia, valstybės prioritetai yra mažinti socialinę atskirtį, aš manau, mes tikrai rasime tuos sprendimus.

PIRMININKAS. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, labai dėkoju už jūsų iniciatyvą. Neslėpsiu, kad aš jai pritarsiu po pateikimo, ir manau, kad tai yra kaip tik tas pavyzdys situacijos, kad ponas E. Gentvilas neteisis. Mes galime bendradarbiauti, galime girdėti opoziciją, čia yra labai racionalus pasiūlymas. Aš esu tikras, kad ir Vyriausybė būtų pateikusi tą pasiūlymą, bet jeigu tai pateikė L. Kasčiūnas, koks skirtumas, mes galime toliau svarstyti. Nėra jokių išankstinių nuostatų.

Noriu tik paklausti jūsų. Vis dėlto jūs šiandien ryte priėjote, paklausėte, ar paremčiau, tai taip, remiu. Tai aš vakare prie jūsų prieinu viešai ir klausiu, gal jūs paremtumėte tada ir papildomus šaltinius biudžeto, nes kai jūs siūlote 40 mln. išlaidas, tai, žinote, normalu yra siūlyti ir pajamas, siūlyti ir šaltinius to dalyko. Aš suprantu, kad mes apie tai dar diskutuosime daug mėnesių, bet tiesiog toks kontraktas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Tomai, aš gerbiu patį, nors mes skirtingų pažiūrų, bet, matote, galime ir mes sutarti dėl kai kurių dalykų. Iš tikrųjų dėl to mes ir neskubame, ir galiojimo laiką mes numatome pusmečiui į priekį, galbūt netgi ir situacija lems tai, kad jeigu priimsime sprendimą daryti tą sistemą, galima bus netgi pradėti dar nuo kitų metų sausio 1 dienos. Pažiūrėkime, koks ekonominis augimas, pažiūrėkime, gal pavyks suvaldyti šiek tiek šešėlį ir iš ten ištraukti tam tikrus pinigus. Mes žinome, kad apie milijardas eurų yra šešėlyje. Ir tai yra irgi Vyriausybės prioritetas.

PVM surinkimo problema egzistuoja Lietuvoje, lyginant su kitomis šalimis, nesurinkimas yra pernelyg didelis, kai kur jis netgi dvigubai viršija kitų šalių nesurinkimo rodiklius. Yra ilgalaikių sprendimų, aš tikrai kol kas nesiūlau kokių nors labai aiškių šaltinių, galvokime, svarstykite, bet tai yra valstybės prioriteto klausimas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamasis J. Baublys.

J. BAUBLYS (LSF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Tikrai aš irgi, kaip visi čia kalbėję prieš tai, pritariu šiam projektui, tačiau kyla man truputį klausimų, neaiškumų. Gal aš klystu, bet, kiek aš prisimenu, našlių pensijos buvo labai skirtingos ir vien tik dėl to reikėtų panaikinti, bet, kiek prisimenu, litais, rodos, ir 34 litus, ir 70, ir 100 litų kai kurie gaudavo, priklausė nuo to, kada sutuoktinis išeidavo iš šio pasaulio.

Sakykite, ar aš teisis, kad jos skirtingos? Tada ar nereikėtų nesieti su tuo 2019 metų 24 eurų panaikinimu, o tiesiog peržiūrėti visus teisės aktus, kas čia buvo ir prieš tai paminėta? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Aš tik pakartosiu, ką A. Sysas sakė. Iš tikrųjų įvertinkime visą situaciją, viską, kaip dabar egzistuoja, pamatykime visas tas landas, atvejus, kai žmonės yra tiesiog diskriminuojami gyvenimiškose situacijose. Taip, našlių pensijų yra aspektas, kad tai priklauso nuo sutuoktinio ir darbo stažo, ir viso kito, bet mes kalbame dabar, mes žinome, kad yra 24 eurų suma, ir tokių atvejų yra, na, žinote, žmonės klausia, ką reiškia 24 eurai. Viena vertus, tai yra kaip valstybė... tai reiškia valstybės požiūrį į tuos našlius, ar tai yra pakankama parama, ar tai yra simbolinė parama, ir į visus tuos klausimus reikia atsakyti. Aš manau, kad mes rasime atsakymą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Mano klausimas iš esmės irgi panašus į kolegą J. Baublio. Aš norėjau paklausti. Mes, ko gero, su tomis pačiomis moterimis susitikome kaip ir jūs. Minėjote žodį „Alytus“, nežinau, gal jūs Alytaus rajone, bet prieš pusantros metų ir L. Kukuraitis (tą patį žino ir panašiai) ruošė. Aišku, tas ruošimasis šiek tiek užsitęsė ilgokai, bet iš esmės aš sveikinu dėl to, kad pats principas yra geras. Taip pat palaikysiu. Ačiū.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui, dėkojame klaususiems. Dabar dėl motyvų G. Skaistė. Prašom.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Kadangi tai mudviejų drauge su kolega L. Kasčiūnu parengtas projektas, norėčiau trumpai irgi paremti ir pasakyti, kodėl gimė. Iš tiesų, ką ir minėjo Laurynas, 41,7 % skurstančių pensininkų tikrai kelia klausimų, kaip mes tas problemas spręsimė. Kaip matome, labiausiai skursta ne dviese gyvenantys, bet būtent pensininkai, kurie gyvena vieni. Ir šioje situacijoje matome, kad našliams yra tam tikra parama 24 eurai, o tiems, kuriems galbūt net sunkiau, nes jie neturi vaikų, kurie galėtų jiems padėti, parama nesuteikiama, ir jokios papildomos paspirties jie neturi. Todėl apsisprendėme taikyti paramą universaliai – ir našliams, ir išsiskyrusiems, ir vienišiams. Ir tai, ko gero, yra teisingiau, nes dabartinė našlių pensija nėra socialinio draudimo dalykas, nes nepriklauso nuo sumokėtų įmokų sumos, kadangi visiems taikoma universali 24 eurų išmoka, tai yra labiau valstybės parama. Ir jeigu tai yra valstybės parama, turėtų būti mokama ne iš „Sodros“ biudžeto, bet iš valstybės biudžeto. Tai mes taip pat pasiūlėme. Ir taip pat siūlome diskutuoti apie paramos dydį, nes ištis didžiausia našta pensinio amžiaus žmonėms yra būsto išlaikymas. Kaip matome, gyvenant dviem žmonėms būstą išlaikyti natūraliai yra lengviau, todėl siūloma paramos dydį susieti su būsto išlaikymo kaštais vienam žmogui, tai yra 42 eurai, Statistikos departamento duomenimis. Siūlau pritarti po pateikimo, diskutuoti ir bandyti atrasti bendrą modelį.

PIRMININKAS. Ar galime, gerbiami kolegos, abiem projektams pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Dėkojame. Ir... Sekundėlę, tuoj. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Dėl abiejų projektų tas pats. Siūloma svarstyti VIII (pavasario) sesijoje. Prašom, gerbiamas A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Gerbiamas pirmininke, kadangi tai vis tiek finansai, tai gal reikėtų Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, bendru sutarimu pritarta Vyriausybės išvadai gauti.

16.32 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 papildymo 26¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3783(2) (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Vietos savivaldos įstatymo papildymo 26¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3783(2). A. Kupčinskas. Prašom.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, grįžtu čia po kurio laiko. Prieš turbūt gerą mėnesį ar daugiau teikiau Vietos savivaldos įstatymo pataisą, kad galėtų ir vietos savivaldoje atsirasti opozicijos lyderio pareigybė, bet kitaip įvardijama – kaip mero pavaduotojo pareigybė, kas būdinga ypač Skandinavijos vietos savivaldoms. Kadangi tuomet pritrūko keleto balsų, ženklia dauguma buvau pasiūstas tobulinti projektą. Be to, pasisakymų metu ir klausdami jūs pasiūlėte, kad būtų geriau ne mero pavaduotojo pareigybė, o opozicijos lyderio pareigybė, analogiška, kaip yra įtvirtinta Seimo statute ir Seime. Taigi teikiu patobulintą įstatymo projektą ir laikiu jūsų klausimų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūsų klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDDF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, ištis sveikintina tokia jūsų iniciatyva ir pozicija, bet aš norėčiau paklausti, kadangi jūs ir meru dirbote, ir jau patyręs politikas, ar to opozicijos lyderio neištiks savivaldybės kontrolieriaus likimas, sėdės mero kišenėje, ir tiek žinių.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Nemanau. Savivaldybės kontrolierius tikrai nesėdi savivaldybės kišenėje, kaip sakyti, jam yra nustatytas fiksuotas atlyginimas, be to, yra Kontrolės komitetas, kuris pirmiausia svarsto visas audituotas ataskaitas. Aišku, Kontrolės komiteto pirmininkas nesudaro daugumos ir dažnai vertindamas kontrolieriaus audituotas ataskaitas negali nulemti galutinio sprendimo dėl jų, bet tikrai nemanau, juo labiau kad būtų mokamas atlyginimas ne iš asmeninės mero kišenės, o iš savivaldybės biudžeto.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Jaunystėje teko daug dirbti savivaldoje su Andriumi. Kai aš baigiau savivaldoje, Andrius pradėjo. Iš tikrųjų daug darbų yra padaryta, tačiau žinant, yra tekę

dirbti ir pozicijoje, ir opozicijoje, tai iš tikrųjų norisi to skandinaviško varianto, kad vis dėlto opozicija taip pat turėtų savo tribūną, turėtų tam tikrus resursus ir tikrai palaikykime šią iniciatyvą, nebijokime, nes laikas keičiasi. Šiandien – pozicijoje, rytoj – opozicijoje, o tai demokratijai tikrai, aš manau, padėtų. Taigi ir klausimas, ir paraginimas bent leisti svarstyti šį klausimą.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū už nuomonę.

PIRMININKAS. Dėkojame. Čia tiesiog buvo palaikymas. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Paprastai opozicijos lyderiai savivaldybėse linkę garsiai kalbėti ir pirštais mosikuoti merams – taupykite savivaldybės lėšas. O dabar jūs čia atvirkščiai tą darote. Iš esmės iš dalies gal ir esate taip pat teisus. Norėjau jūsų paklausti, kaip, kokia būtų alga to opozicijos lyderio, pagal ką būtų nustatoma? Ačiū.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas Robertai. Mano pasiūlymas yra, kadangi pirmiau, prieš keletą mėnesių, teikiau įstatymo projektą, kad vienas iš mero pavaduotojų kaip ir opozicijos lyderiui tektų, tai būtų jam prilyginta alga pagal koeficientus kaip mero pavaduotojui. Ten skirtųsi dviem, trimis šimtais eurų, jeigu sumine išraiška. Dabar siūloma, kad tai būtų 1/2 mero atlyginimo.

Aišku, aš matau ir Teisės departamento pastabas, išvadas, kad reiktų šią pareigybę įvesti į Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymą, o ne vien tik į Vietos savivaldos įstatymą. Tai pritariu. Bet iš esmės kai jūs sakote, kad opozicija baksnoja, bet dažnai ir patys valdantieji mato, kad ne visada valdantieji atitinkamai sutaupo tose vietose skirdami ir patarėjus, ir, sakykime, nesusimažindami administracijos struktūros, nes ne kiekviena savivaldybė, jeigu taip palyginsime gyventojų skaičių, yra adekvačiai nusistačiusi didžiausią leistiną pareigbių skaičių.

PIRMININKAS. Dėkojame. J. Jarutis.

J. JARUTIS (*LVŽSF*). Ačiū. Kolega Andriau, pats tikrai žinote, kad 90 %, dar net daugiau savivaldybių Lietuvoje, yra tik dvi pareigybės – mero ir vicemero. O opozicijos lyderis, opozicinės frakcijos seniūnas... Niekas jam neriboja reikšti savo mintis ir kontroliuoti pozicijos veiklą. Kaip jūs įsivaizduojate, kaip reiktų turbūt keisti savivaldos įstatymus, statutus, kad galimai atsirastų? Kaip tas atrodytų visuomenėje, kai visuomenė į tuos biurokratus žiūri ganėtinai skeptiškai.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas Jonai, mes tikrai tos duonos vietos savivaldoje krimtę nemažai, ne vieną kepalą sukrimtę, tai žinome, kad per tuos 30 metų vietos savivaldos ir modelis, ir pareigybių pavadinimai keitėsi ne vieną kartą. Aš manau, kad laikas. Tikrai per 30 metų bendras demokratijos lygis išaugo nacionaliniu lygmeniu ir laikas, kad tas demokratijos lygis augtų ir vietos savivaldoje. Aš manau, kad imkime, jeigu pateikimo metu jūs pritartumėte, ir svarstykite. O galima koreguoti, tobulinti variantą. Aš manau, kad atėjo pats laikas, manau, kad galima įvesti tokią pareigybę. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Gerbiami kolegos, motyvai. K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Aš iš tikrųjų pritariu šiam įstatymo projektui, pasiūlymui, nes pagalvokime apie ateitį ir pagalvokime apie demokratiją. Čia buvo daug pasakyta, kad žmonės neigiamai žiūri į naujus etatus, tačiau kai šiandien matome, kai negirdi opozicijos balso, nes įvairiais būdais jis yra užgožiamas, tai vicemero pozicija leistų išsakyti savo nuomonę ir būti girdimam, turėti tam tikrus administracinius resursus, be kurių dabar esant opozicijoje yra sunku ir žmonės iš tikrųjų kartais nežino, ką ta opozicija daro. Yra ir priemonių, kur galima viešintis, tačiau ar jos pasiekia tikslą. Tai būtų savotiškas indėlis į demokratijos plėtrą ir kartu stabilumą. Aš tikrai įsitikinau tai matydamas Skandinavijos šalyse. Visose savivaldybėse vyksta rinkimai, keičiasi ir merai, ir kartais nuvyksti po kelerių metų – tas, kas buvo meru, dabar yra vicemeras. Tai tik padeda demokratijos procesui. Taigi nestabdykime šio proceso, pagalvokime kiekvienas apie ateitį, apie savivaldą ir jos stiprinimą.

PIRMININKAS. Dėkojame. P. Urbšys.

P. URBŠYS (*MSNG*). Tikrai aš esu už demokratijos procesą savivaldoje. Bet man asmeniškai nelabai aiški ta situacija. Sakykime, savivaldos taryboje yra trys frakcijos, kurios pasiskelbia opozicija, nes būtent opozicija pasiskelbia tos frakcijos, kurios nepitaria programai ir nedeleguoja savo asmenų į vadovaujančias pareigvybes. Iš tų trijų frakcijų dvi, sakykime, nori pasiskelbti opo-

zicija, o kita, ta trečioji, kuri iš tikrųjų irgi pasiskelbia opozicija, nenori eiti po vienu skėčiu, nes tai yra susiję su politine tapatybe, gal tam tikru ir programų skirtumu. Tai kaip dabar yra? Dabar yra taip, kad opozicija... tarsi dauguma automatiškai primeta savo valią kitai opozicijos daliai ir tas atstovas tampa tos opozicijos lyderiu. Tai man atrodo, ar tai yra teisinga?

Jeigu mes kalbame apie atlyginimus, tai, sakykime, kaip Seimo nariai mes esame, tai mūsų atlyginimai, mūsų atstovavimas yra apibrėžtas Seimo nario atlyginimu. Savivaldos tarybos nario atstovavimas yra apibrėžtas pagal posėdžius, bet esmė yra ta, kad jis bus opozicijos lyderis ir jam bus mokama 1/2, bet jis gi savo etatinio darbo neapleis, ar jis dirbs valstybinėje įstaigoje, ar dar kur nors, bet jis vis vien dirbs. Išeina taip, kad jam bus apmokama kažkokiu padidintu tarifu. Na, nežinau, ar čia yra gerai.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, nuomonės išsiskyrė. Balsuojame.

Užsiregistravo 60 Seimo narių, balsavo 60: už – 26, prieš – 6, susilaikė 28. Po pateikimo neprita.

Ar gražiname iniciatoriui tobulinti, ar atmetame? Balsavimas alternatyvus. Kas už gražinimą – „pliusas“, kas turi kitą nuomonę, balsuoja kitaip. (*Balsai salėje*)

Užsiregistravo 58 Seimo nariai, balsavo 57: už – 31, prieš – 26. Gražintas iniciatoriui tobulinti.

16.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 24 d. nutarimo Nr. XIII-2435 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikti parlamentinį tyrimą dėl Lietuvos Respublikos Seimo narės Irinos Rozovos veiklos ir ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui ir iš Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento gautos informacijos netinkamo panaudojimo“ 2 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIII-4233 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 24 d. nutarimo „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikti parlamentinį tyrimą dėl Lietuvos Respublikos Seimo narės Irinos Rozovos veiklos ir ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui ir iš Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento gautos informacijos netinkamo panaudojimo“ 2 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIII-4233. Prašome. Pranešėjas – V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, mes šiandien balsavome už tai, kad pratęstume tyrimą šešioms mėnesiams. Akivaizdu, kad dauguma iš jūsų čia esančių viduje sutiktumėte, kad prašymas pratęsti tyrimą pusei metų, kad persekiotų vieną žmogų, tai yra ponį I. Rozovą, yra tiesiog neadekvatus. Tai rodo, kad, ko gero, yra pasiklysta pačiame tyrime ir bandoma laimėti laiko. Aišku, tokie tyrimai, kaip sakė, *papkių* ten pririnko, tikrai ir apkrauna teisėsaugos institucijas darbu, ir supriešina Seimą, komitetą. Juo labiau kai žmonės, kurie vadovauja, iš anksto kaltina kolegas visokiais nebūtais dalykais.

Štai ši pataisa, kurią šiandien mes teikiame kartu su kolegomis, sudarytų sąlygas šiam tyrimui iš esmės suteikti turinio, nes tikrai to turinio reikia, ir poveikis, su kuriuo susiduria mūsų šalis, turėtų būti išryškintas ir užkirstas tam kelias. Rusijos ir šios šalies saugumo politikos satelitės – Baltarusijos – politiniams lyderiams, politiniam elitui nepriimtinos mūsų idėjos didinti ekonominę, energetinę integraciją į Vakarų Europą.

Patikėkite manimi, mano kolegomis, kad nacionalinio saugumo srityje šiuo metu vyksta žymiai rimtesni procesai, nei tie, kuriuos mes šiandien nagrinėjame, nors, aišku, jie irgi yra svarbūs. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas privalo į juos reaguoti. Deja, komitete nepavyko įtikinti daugumos. Į tai turi reaguoti Seimas, nes mes po to susidursime su pasekmėmis, dėl kurių gali tekti stipriai gailėtis.

Visi puikiai prisimenate atliktą vadinamąjį pono M. Basčio tyrimą, taip pat interesų grupių tyrimą. Aš noriu pasakyti, kad mūsų partneriai Rytuose tęsia tradiciją veikti mūsų energetinę, politinę sistemas nepriklausomai nuo to, kad mes bandome apsisaugoti nuo tokių interesų. Mes patikime įgyvendinti savo strateginius projektus ir dabar abejotinos reputacijos interesų grupėms.

Negi, rodos, nepasimokėme iš to, ką turėjome iš savo istorijos, tai yra Ignalinos uždarymo, Visagino projekto, „Lietuvos geležinkelių“, kai Lietuva buvo paversta arba šios įmonės buvo paverstos tam tikrų mūsų Rytų partnerių interesų įgyvendinimo platforma. Ir dėl to mes šiandien turime ir visiškai nemažą technologinę priklausomybę, mums taip pat padaryta didelė žala dėl reputacijos.

Pavyzdžiui, dėl Ignalinos atominės elektrinės uždarymo projektas pabrango 1 mlrd. eurų, jis užtruko dešimt metų. Dabar mes vystome vadinamąjį sinchronizacijos projektą – bandome sujungti savo elektros tinklus, bandome sujungti savo dujotiekio sistemas su Vakarais, bet patikėkite manimi, kad tikrai kelia nerimą tai, kas vyksta ten. Mes privalome, turime proga į tai reaguoti.

Kaip minėjau, NSGK vadovui ir daugumai yra neįdomu. NSGK taip pat neįdomu tai, kad, pavyzdžiui, Turkija blokuoja mūsų gynybos planus, užuot kartu su Baltijos šalių, Lenkijos lyderiais sėstų tartis, ką daryti, galbūt susitikti su Turkijos politikais, kalbėtis. Tuo labiau kad ir NATO generalinio sekretoriaus pavaduotojas yra turkas. Man teko su juo kalbėtis. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui svarbu leisti į visišką politikos dugną ir skaldyti valstybę, terorizuoti, šantažuoti, kad čia medžiaga renkama, *papkės* renkamos. Absurdas!

Aš siūlyčiau grįžti ir vis dėlto Seimui įpareigoti komitetą grąžinti jį į tą vagą, prie tų darbų, dėl kurių jis yra sukurtas. Štai mes siūlome NSGK atliekamą tyrimą papildyti dar vienu klausimu, kuris skamba taip: išsiaiškinti, kokį poveikį valdančiajai koalicijai daro interesų grupės, kurios turėdamos akivaizdžių ryšių su trečiųjų valstybių šalių politikais, verslininkais bei interesų Lietuvos strateginiuose sektoriuose, kurie nesuderinami su nacionalinio saugumo interesais, finansuoja kai kurias Lietuvos valdančiąją daugumą sudarančias politines partijas ir (arba) joms priklausančius ir (arba) su jomis siejamus politikus. Kitaip tariant, visi puikiai prisimenate, kad per savivaldybių tarybų rinkimus iš tiesų interesų grupės, kurios čia atstovauja Rytų interesams, ir tikrai tai nėra vien tikta deklaracija, jos įgyvendina mūsų strateginius projektus, veikia mūsų strateginėse įmonėse ir kartu finansuoja valdančiosios daugumos stambiausią partiją. Aš tik noriu... šiaip, įsivaizduokite, kas atsitiktų... Mes išsiaiškinome, kad poniai I. Rozovai buvo apmokėta kažkokia kelionė, 30 eurų, iš Klaipėdos į Vilnių, 30 eurų, tai Valstiečių partijai buvo keliasdešimt tūkstančių eurų pervesta į rinkimų sąskaitą, ir mes išpėjome apie tai. Jūs galite įsivaizduoti, kai paaiškėtų, kad, pavyzdžiui, Lenkų rinkimų akcija arba liberalų, konservatorių, socialdemokratų, šiandien paaiškėtų, kad keliasdešimt tūkstančių eurų būtų pervesta į rinkimų sąskaitą veikti politinį procesą iš asmenų, kurie kelia didelių rūpesčių mūsų nacionalinio saugumo interesams? Matyt, atsakymo nereikia. Aš manyčiau, kolegos, jūs patys, ir į valstiečius kreipiuosi, turėtumėte būti suinteresuoti, kad jūsų lyderiai, kurie buvo išpėti apie tai, nelaikytų jūsų įkaitais ir neskandintų jūsų politinės karjeros, neskandintų valstybės nacionalinių interesų. Todėl aš siūlau pritarti bendru sutarimu šiai pataisai, nes tai yra klausimas, kuris grįstas mūsų Nacionaliniu susitarimu, ir visos partijos, pasirašiusios Nacionalinį susitarimą, įsipareigojo veikti mūsų šalies nacionalinio saugumo interesams.

Mielai atsakyčiau į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Vytautai, iš tikrųjų aktualus dalykas, nes čia yra siūlymas pažiūrėti kompleksiskai į Rusijos įtaką. Daugelis šalių tai yra padariusios, Vakarų šalys, net Jungtinės Amerikos Valstijos. Ir šiais metais įvyko porą dalykų, kurie turi atkreipti žmonių dėmesį į tokių specialiųjų komisijų darbą. Pirmiausia, kaip jūs manote, ar normalu tai, kad prieš dvejus metus investuotojas, kuris yra pripažintas neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų, gauna leidimą plėstis Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste? Ar normalu, kad mes per 30 nepriklausomybės metų, statydami strateginę dujų jungtį su mūsų strategine partnere Lenkija, konkurse duodame pirmą vietą įmonei, kuri yra įvairiais kampais susijusi su Rusijos ir Baltarusijos valstybinėmis institucijomis politiniais režimais? Ar mes atsparūs šioms grėsmėms, ar mes dar ne taip toli pabėgę nuo 1990 metų? Ačiū.

PIRMININKAS. Noriu priminti, klausti – minutė, atsakyti – dvi. Pasistenkite per šį laiką.

V. BAKAS (MSNG). Mano nuomone, klausimas yra ne ar normalu, klausimas yra, kodėl mes taip elgiamės? Atsakytume, kodėl mes taip elgiamės, jeigu NSGK būtų pavesta atsakyti į šį klausimą.

simą. Mes atsakytume. Nuo 1990 metų iš tiesų yra keista tendencija, kai mūsų strateginiuose sektoriuose karaliauja rusiškos įmonės – „Gazprom“, „Rosatom“, „Nukem“. Jos ne tik karaliauja, jos siekia, jos naudoja Europos Sąjungos paramą, laimi konkursus, mūsų biudžeto lėšomis... ir už mūsų biudžeto lėšas finansuoja savo veiklą, kuria siekiama pakirsti demokratinę sistemą Lietuvoje. Čia yra toks pavyzdys. Kodėl dabar taip vyksta? Kodėl dabar taip vyksta, mes galime tik kelti klausimus, nes šiandien reikia turėti smegenų ir proto priimti dešimttūkstantinę paramą iš žmonių, kurių mes apskritai neturėtume prileisti prie savo strateginių sektorių.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū pranešėjui. Pritariu daugumai jo ir Lauryno minčių, tačiau, kaip žinoma, nuo ponios I. Rozovos dalyvavimo, aišku, ne tik dėl to, bet prasidėjo labai nemaži neramumai Sakartvele, kurio grupės pirmininku aš esu, ir jie šiuo metu tęsiasi. Nemažai draugų iš Sakartvelo tikrai man perdavė ne vieną kartą žinią, kad jiems labai rūpi, kad šis tyrimas kuo greičiau būtų sėkmingai įvykdytas, kadangi jie tų bėdų turi dar daugiau. Tie iššūkiai yra dar didesni, jie sukelia vis didesnę nerimą Briuselyje, kai mes čia remiame tas šalis. Tai kaip jūs manote, ar tas tyrimas vis dėlto, jeigu jis būtų įvykdytas sėkmingai, nepadėtų net ir mūsų strateginiams partneriams Sakartvele panašius procesus inicijuoti ir tuos blogus procesus sustabdyti?

V. BAKAS (MSNG). Ačiū už klausimą. Gerbiamas kolega, kiek aš matau tą tyrimą, jis yra jau užbaigtas, surinkta medžiaga. Kodėl jis yra vilkinamas, aš neturiu atsakymo. Aš manau, kad tai, kas šiuo metu vyksta, iš esmės yra kažkodėl bandoma nukelti tolyn. Ir jeigu netgi paaiškėtų, kad buvo sulaužyta Konstitucija ir pažeista priesaika, pagal terminus mes rizikuojame nespėti sureaguoti tinkamai. Jeigu tai paaiškėtų. Aš manau, kad mes šiandien daromi tiesiog tam tikros... galbūt užkulisinių susitarimų, derybų ir nekompetencijos įkaitais, bet turime laiko apsaugoti savo valstybės interesus ir kartu kitų valstybių interesus. Ir turime tikrai progą truputį įstatyti į vėžes NSGK, ir suformuluoti tokius klausimus, kurie rūpi ne tik ponui R. Karbauskui, D. Gaižauskui, bet kurie rūpi visai Lietuvos visuomenei.

PIRMININKAS. Dėkojame. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Vytautai, jūsų vykdytas tyrimas jau šiek tiek buvo pakabinęs tuos dalykus, aišku, jūs apsidžiaugėte, kai baigėte su L. Kasčiūnu formuluoti išvadas apie Liberalų sąjūdį, ir tada nustojote tirti. Tačiau klausimas tikrai liko aktualus, aš jį kėliau ne kartą, buvo atmetinėjamas ir štai šiandien jūs, mano manymu, taip naiviai pasakėte, kad bendru sutarimu, nėra čia ką net diskutuoti, siūlote pritarti. Kadangi jūs esate išeivis iš anos pusės, jūs aną pusę gerai žinote ir pastebėjote, kad jie nė velnio nenori tirti Rusijos ir kitų trečiųjų šalių įtakos. Kaip jūs įsivaizduojate ir kaip jūs elgtumėtės, jeigu anai pusei pavyktų atvesti? Yra variantas siekti sudaryti atskirą tyrimo komisiją šitiems dalykams tirti, galbūt išplėstai, sukonkretinant iki konkrečių klausimų. Ar sutiktumėte, jeigu nebūtų bendro sutarimo, būtų atmetas jūsų siūlymas, sudaryti atskirą tyrimo komisiją?

V. BAKAS (MSNG). Aš gal pasakysiu taip – labai nuoširdžiai linkiu, atsakydamas į pirmą klausimą, kad Lietuvoje atsirastų liberaliosios jėgos, už kurių *stovėtų* liberalūs žmonės, o ne koncernai. Tai aš to linkiu. Aš linkiu jums tikrai gerai pasirodyti šiuose rinkimuose ir pasakyti, pasiųsti velniop visus tuos, kurie jus daro tam tikrais politiniais avatarais. Matyt, jūs irgi to norėtumėte. Dabar dėl to, kas bus, jeigu atmesime, aš manyčiau, vis dėlto reikės opozicinėms jėgoms sėstis ir tartis, ką daryti toliau, bet mes privalome užkirsti kelias tai neteisėtai įtakai, kuri deformuoja mūsų valstybę ir kelia grėsmę energetiniams projektams. Čia ne V. Bako noras.

PIRMININKAS. Dėkojame. D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Labai ačiū už suteiktą žodį. Seimo narys Vytautai Bakai, jūs čia kalbate apie avatarus, gal kreipsiuosi, buvęs Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos, kandidato į Prezidentus štabo vadove, čia dėl avataro. Jūsų kuo daugiau klausai, tai net nejauku klausyti. Ar jūs tikrai suprantate, ką šnekate? Kalbėdamas apie šį tyrimą, jūs minite tik I. Rozovą. Aš jūsų paklausiu, ar jūs suvokiate, kad šiame tyrime esate tyrimo objektas, ir suformuluota taip, kad galimai manipuliavote žvalgybine informacija būdamas NSGK vadovu? Ar etiška, būnant tyrimo objektu, formuluoti prie to paties tyrimo dar kažkokį klausimą, kuris nukreiptų visiškai nuo esmės tyrimo, kuriame esate irgi tyrimo objektas? Kodėl taip darote?

V. BAKAS (MSNG). *Jo*, ponas Gaižauskai, aš esu tyrimo objektas, nes šiandien taip yra patogu. Aš kažkada buvau valstiečių kampanijos štabo vadovas, nes taip buvo patogu rinkimų kampanijos pradžioje. Tikrai tikėjau, kad ši jėga yra ta, kuri kilstels Lietuvos politikos standartą šiek tiek aukščiau. Deja, po dvejų su puse metų kažkas nutiko ir šiandien ši jėga yra ta, kurią maitina abejotinos reputacijos pinigai. Todėl man tas nepriimtina, aš išėjau iš tenai. Pasakiau, kad man tas netinka, ir taškas.

Dabar dėl to, kad aš esu kažkoks jūsų tyrimo objektas. Aš tikrai laukiau porą mėnesių, laukiu toliau, kvieskite ir klauskite, o ne tęskite po pusę metų. Tikrai galiu ateiti ir atsakyti į visus klausimus.

PIRMININKAS. Dėkojame.

V. BAKAS (MSNG). Bet dabar mes kalbame apie pataisą, kuri vis dėlto susijusi ne su mūsų su jumis asmeniniais santykiais ar požiūriu, bet su Lietuvos nacionalinio saugumo interesais.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Pone Bakai, jūs turbūt matėte „Energizer“ reklamą, kur kiškučiai muša būgnus, visi nutilo, o vienas dar tuos būgnus visą laiką muša. Tai mano klausimas yra, kada kiškučiai jūsų galvoje baigs mušti būgnus?

PIRMININKAS. Nežinau, ar čia klausimas, ar atsakymas pavyks.

V. BAKAS (MSNG). Žinot, jūsų galvoje kiškučiai pradeda mušti būgnus, kai jūs gaunate kokį nors *eilinį* Baltarusijos valdžios užsakymą. (*Šurmulys salėje*) Tai...

PIRMININKAS. Dėkojame.

V. BAKAS (MSNG). Geriau tegul muša būgnus dėl mūsų visuomenės užsakymo, o ne dėl A. Lukašenos užsakymo.

PIRMININKAS. S. Jovaiša nori klausti. Prašom.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, iš tikrųjų iš jūsų lūpų nuskambėjo gąnėtinais rimti kaltinimai. Ar jūs tikrai turite medžiagą, kurią protingai panaudojus būtų galima nacionaliniam saugumui padaryti valstybinę paslaugą? Aš, paklauses dabartinio NSGK pirmininko, suprantu, kad šansų Seime rezultatyviai ištirti tai, ką jūs kalbate, nėra. Ar yra kitokių galimybių už Seimo ribų, kad toks tyrimas būtų pradėtas ir objektyviai baigtas?

V. BAKAS (MSNG). Iš tiesų čia daug labai išmintingų žmonių ir patyrusių politikoje, bet aš supratau iš patirties, kurią turiu, vieną dalyką, kad yra dalykų, kurių negali ištirti teisėsauga. Jokie teismai, jokie prokurorai. Tai yra klausimas, ar išrinkti politikai yra atsparūs baltarusiškiems, rusiškiems interesams ir pinigams, ar nėra. Tai į šį klausimą gali atsakyti tik politikai ir, aš esu tikras, gali užkirsti kelią tik Seimas. Kaip mes tą darome su Astravo elektrine ir panašiai. Joks prokuroras neužkirs Astravo, jokia teisėsauga. Aš siūlau klausimą, kurio negali išspręsti niekas kitas. Gali išspręsti arba Valstiečių partija, atsisakiusi tokių pinigų, arba vis dėlto visas Seimas, pasakodamas, kas yra kas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Paskutinis klausia B. Bradauskas.

B. BRADAUSKAS (LSDPF). Aš labai trumpai. Gerbiamasis pranešėjau, kiek atsimenu, trejus metus buvote Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas, būtent anos pusės atstovas. Būdamas komiteto pirmininku jūs leidote daryti tai, ką dabar čia mums pasakojate. Tai ar jūs negalvojate prisiimti asmeninės atsakomybės už visą tą jovalą, kurį, *apart* jūsų, ten ėmė iš visų šnipų ir visa kita pinigus ir panašiai. Kur jūs buvote tada?

V. BAKAS (MSNG). Ačiū už klausimą. Gerbiami kolegos, iš tiesų, kai aš buvau Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas, mano darbas buvo, aš stengiausi nedaryti skirties tarp pozicijos, opozicijos, aš komitete neturėjau priešų. Buvo laikai, kai tikrai reikėjo kalbėtis su Konservatorių partija, įtariai žiūrėjo į mus, mes sėdėdavome su R. Juknevičiene, išgerdavome kartais arbatos ir susitardavome dėl esminių interesų. Taip pat su Socialdemokratų partija, ponu J. Oleku. Buvo visai kita tradicija, nes mes supratome, kad NSGK veikla grindžiama nacionaliniu susitarimu, čia nėra opozicijų, tai yra valstybės interesai.

Dabar dėl mano... Ką aš padariau? Jūs šiek tiek vėliau atėjote į Seimą, aš jums galiu pasakyti ir tą viešai esu sakęs, kai man tapo žinoma, kas remia poną R. Karbauskį šiuo atveju, nes tikrai aš visos partijos nesiečiau, aš nuėjau pas jį ir jį išpėjau ir rekomendavau grąžinti pinigus. Taip pat atlikau kitus veiksmus, apie kuriuos galėčiau pasakyti parlamentinio tyrimo metu.

PIRMININKAS. Dėkojame už projekto pristatymą. Gerbiami kolegos, dėl motyvų. P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Taip, iš tikro mes galime turėti įvairius požiūrius, jie čia skiriasi, nes prisidėjau prie kai kurių čia esančių Seimo narių tapimo Seimo nariais vien tik todėl, kad aš tikėjau, kad ta politinė jėga demonstruos tą skaidrumą. Ir tie kalbėjimai, kad Agrokoncernas veikia skaidriai, iš tikrųjų yra tiesa. Bet jūs paklusote tam frakcijos seniūno spaudimui, Agrokoncerno savininkui, nesudaryti komisijos tam, kad įsitikintume, ar ten viskas skaidru. Ir aš tokiu būdu supratau, kad jis turi, įgavo tam tikrą stogą būtent Lietuvos Respublikos Seime. Šių metų sausį žiniasklaida paskelbė, kad Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos rinkimų kampanijai 44 tūkst. eurų paaukojo su verslo santykiais susiję asmenys, tarp jų baltarusiškų trąšų karaliumi pramintas klaipėdietis verslininkas I. Udovickis su sutuoktine, be to, kampaniją maksimaliomis beveik 8,8 tūkst. eurų sumomis parėmė su uostu susiję verslininkai V. Dambrauskas ir A. Tuma. Susisiekimo ministras pasiūlė tuometiniam Klaipėdos uosto vadovui A. Vaitkui, valstiečių kandidatui į miesto merus, Klaipėdos miesto, grąžinti lėšas rėmėjui. Tas pats tuometinis štabo vadovas, Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas V. Bakas irgi pasiūlė tai padaryti. Bet būtent partijos vadovo valia tai nebuvo padaryta ir akivaizdžiai buvo pademonstruota, kad jis yra susijęs su tais pinigais ir su ta parama ir jam svarbu turėti ją. Ar tai nėra tyrimo objektas?

PIRMININKAS. Dėkojame. Ir D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, ištis išklausus V. Baką, dabar P. Urbšį, na, nei-na suprasti, ko jie nori. Iš tiesų visiškai nieko bendro neturi su tyrimu, kurį mums pavedė Seimas, tai yra atlikti tyrimą dėl galimos Rusijos įtakos per Rusijos ambasados darbuotojus. Kitas uždavinys buvo dėl prevencinės sistemos ir trečias – dėl manipuliavimo, kur vieni iš objektų bus V. Bakas ir L. Kasčiūnas, kurie ir pasirašė dabar tą patį nutarimą. Kadangi nesugebėjo net paaiškinti, ko jie nori, o aš įtariu, kad nori tik nukreipti dėmesį ir dar tyrimą pratęsti, siūlau visiškai nepalaidyti. O kolegoms patarsiu, jeigu turite tokių iniciatyvų, registruokite, rinkite parašus ir bandykite koki nors tyrimą atlikti, bet čia tam nemaišykite.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kadangi nuomonės išsiskyrė, gerbiami kolegos, balsuojame dėl pateikimo.

Užsiregistravo 55, balsavo 55: už – 24, prieš – 15, susilaikė 16. Po pateikimo nepritarta.

Alternatyvus balsavimas. Arba projektą tobuliname, arba atmetame. Kas už tobulinimą, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 55, balsavo 54: už – 22, prieš – 32. Projektas grąžintas tobulinti. (*Balsai salėje*)
Reikia 36, kad būtų atmesta. Nėra. Projektas grąžintas tobulinti. (*Balsai salėje*)

17.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimo Nr. XIII-2426 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4217 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. rugsėjo 19 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4217. Prašom, gerbiama pranešėja Abramikiene.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš prašyčiau jūsų leisti patvirtinti sesijos darbų programą, nes norėčiau pateikti Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo pataisas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausiančių nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Balsuojame.

Užsiregistravo 52, balsavo 52: už – 47, prieš nėra, susilaikė 5. Po pateikimo pritarta.

Svarstymas. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Priėmimas. Balsuojame. Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Iš karto balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 52, balsavo 51: už – 48, prieš nėra, susilaikė 3. Sesijos darbų programos pakeitimas yra priimtas. (*Gongas*)

17.13 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4216 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-4216. Pranešėja – V. Aleknaitė-Abramikienė. Prašom.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, turiu atvirai prisipažinti, kad šio projekto atsiradimą paskatino opozicijos lyderio iniciatyva, aš turiu omeny J. Sabatauską, dėl įstatymo, kuris vieno balso persvara po pateikimo buvo mūsų priimtas ir jame buvo numatyta įteisinti visišką privalomumą skiepyti vaikus ir nepilnamečius. Aš suprantu kolegos geras intencijas ir suprantu, jog tai yra visuomenės interesas, kad imunoprofilaktika vyktų sklandžiai, tačiau pagal Biomedicinos konvenciją pacientas privalo duoti sutikimą visais atvejais, jeigu ketinama vykdyti kokią nors medicininę intervenciją.

Taigi sumaniau pateikti projektą, kuriame būtų galima rasti kompromisą tarp paciento teisės arba paciento atstovo teisės šiuo atveju atsisakyti ir viešojo intereso, nes įstatymas vis dėlto neturėtų įteisinti neatsakingų poelgių, ypač jeigu mes kalbame apie vaikus ir nepilnamečius. Mes visi žinome, kad viešojoje erdvėje esama labai daug mokslu nepagrįstos informacijos, įvairių gąsdinimų, gandų, internetas įvairiems gandams yra atviras, todėl dalis tėvų arba globėjų visai be pagrindo atsisako skiepyti nepilnamečius, tai yra asmenis iki 16 metų. Įstatymo projektu aš siūlau atskirti tuos atvejus, kai dėl visuomenės interesų apsaugos, tai yra ligų protrūkių atvejais, epidemijų atvejais, na, negalima atsisakyti skiepyti, ir tai jau yra galiojančiame įstatyme, nuo tų individualių atvejų, kai žmonės vadovaujasi nepagrįstomis baimėmis ir neskiepija savo vaikų arba globotinių.

Taigi, šio įstatymo esmė yra nepilnamečio paciento atstovo sutikimą arba atsisakymą grįsti tinkama informacija. Mano įstatymo projekte pabrėžiama, jog paciento atstovas, tėvai arba globėjai privalo bendrauti su gydytoju, išklausti jo argumentus. Savo ruožtu gydytojas, peržiūrėjęs vaiko ar paauglio ligos istoriją, objektyviai turi įsitikinti, kad kontraindikacijų nėra, ir apie tai informuoti tėvus arba globėjus, tačiau jeigu ir šitie argumentai neįtikina, tada gydytojų konsiliumas turi teisę spręsti, atsižvelgdamas į nepilnamečio interesus.

Kitas dalykas, kurį aš norėčiau pabrėžti, kad yra Vyriausybės priimta 2019–2023 metų nacionalinė imunoprofilaktikos programa. Joje yra pabrėžiama, kad būtina užtikrinti skiepavimo programos saugumą. Tai yra labai teisinga pozicija. Kita vertus, toje programoje numatyta laipsniškai pereiti nuo centralizuotų vakcinų pirkimo prie kitos skiepų ir vakcinų įsigijimo tvarkos, o būtent pagal kompensuojamųjų vaistų analogiją.

Kodėl man tai yra svarbu? Todėl, kad projekte aš siūlau Vyriausybei numatyti galimybę įsigyti ne vien penkiavalenčių ar trivalenčių vakcinų, kaip yra dabar, bet taip pat ir vienvalenčių, nes kartais tėvai etikos sumetimais ar dėl kontraindikacijų baimės norėtų skiepyti vaikus vienvalete vakcina nuo vienos ligos. Žinoma, tai gali būti brangu ir todėl visiškai neatmesčiau, kad tokiu atveju asmeniui būtų siūloma susimokėti už tą vakciną, tačiau suteikti tokią galimybę turbūt būtų verta, galbūt ne iš karto, bet laipsniškai vadovaujantis Vyriausybės priimta programa.

Taigi, aš manau, jog būtų galima ir prašyčiau pritarti šitam įstatymui po pateikimo, o paskui tikiuosi bendradarbiauti su Sveikatos reikalų komitetu ir atsižvelgti į tas technines pastabas, kurias jau išreiškė Teisės departamentas. Tačiau pabrėžiu, Teisės departamentas neprieštarauja tokio įstatymo pateikimui, o aš savo ruožtu neprieštaraučiau, jeigu būtų prašoma ir Vyriausybės išvados, nes tai yra rimtas klausimas, susijęs su viešuoju interesus, su visuomenės interesu dėl imunoprofilaktikos. Tai tiek. Aš galėčiau atsakyti į klausimus.

PIRMININKAS. Prašyčiau nepabėgti iš tribūnos. Nori jūsų klausti A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDP). Ačiū. Gerbiamoji kolege, neseniai (šiandien) esu paskirtas į Sveikatos reikalų komitetą kaip daktaro A. Vinkaus pakaitinis, tad mane labai domina ši sritis ir aš norėčiau jūsų paklausti. Na, farmacija, turbūt visi suprantame, yra gana stambus biznesas, o žmogaus gyvenime, jo poreikių piramidėje – pačioje aukščiausioje vietoje, turbūt lenkianti ir maistą, ir visa

kita. Todėl natūralu, kad susidomėjimas šia sritimi ir iš verslo pusės yra didelis. Mano klausimas būtų toks. Gal jūs turite statistiką? Vis dėlto kokia rezistencija dėl skiepų yra medikų, tarp pačių medikų, nes jie formuoja politiką, ypač šeimos gydytojai ir taip toliau. Gal galėtumėte pasidalinti šio įstatymo svarstymo kontekste.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Aš negalėčiau disponuoti tokiais skaičiais, nes oficialios statistikos nėra. Yra tik tam tikrų atgarsių spaudoje, viešojoje erdvėje. Jūsų įtarimai dėl kurių nors mano interesų tikrai nėra pagrįsti, aš tik galiu pasakyti, kad esu labai dėkinga savo tėvams, kad neprieštaravo įvairiems planiniams skiepams, kai aš buvau vaikas. Ypač džiaugiuosi, kad mokykloje man davė praryti tokį žirniuką, kuris buvo nuo poliomieliito. Ir, ačiū Dievui, aš stoviu tiesiai prieš jus. Todėl manau, kad toks leidimas lengvabūdiškai, nepagrįstai atsisakyti skiepyti vaiką nėra naudingas nei tam vaikui, visų pirma, nei visai visuomenei. Kita vertus, aš suprantu, jog prievartinis skiepijimas galimas tik išimtiniais atvejais. Taigi aš bandau ieškoti kompromiso ir remiuosi Vyriausybės patvirtinta imunoprofilaktikos programa.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dėkojame gerbiamai pranešėjai, dėkojame ir jums. Kolegos, galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Siūloma svarstyti VIII (pavasario) sesijoje. Dabar visi pateikimai tokia data eina. Pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas. Ar dar norite kokio nors papildomo komiteto? Prašom.

A. NORKIENĖ (*LVŽSF*). Siūlome paprašyti Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Vyriausybės išvados? Ar čia reikalinga Vyriausybės išvada? Galime pritarti dėl išvados bendru sutarimu? Ačiū, pritarta ir Vyriausybės išvadai.

Gerbiami kolegos, Seimo narių pareiškimai. Pranešimų nėra. Registruojamės.

Užsiregistravo 49 Seimo nariai.

Šios dienos darbotvarkės vakarinį posėdį išsėmėme ir baigėme. Ačiū. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Ačienė Vida 65, 66, 69
Aleknaitė-Abramikienė Vilija 81, 82, 83
Aleksa Virgilijus 23
Anušauskas Arvydas 15, 16, 23, 33, 63, 64
Armonaitė Aušrinė 41, 42
Ažuolas Valius 36
- Bakas Vytautas 14, 15, 22, 23, 24, 27, 28, 29, 46, 47, 48, 77, 78, 79, 80, 81
Balsys Linas 25
Bandis Vida 61
Banel Vladimir 52, 58
Bastys Mindaugas 77
Baškienė Rima 9, 37, 38, 48, 49
Baublys Juozas 67, 68, 74
Bernatonis Juozas 48
Bradauskas Bronius 36, 72, 80
Bukauskas Valentinas 17
Burokienė Guoda 17, 21, 33, 62, 71
- Čmilytė-Nielsen Viktorija 10, 32, 34, 40
- Dagys Rimantas Jonas 32
Dambrauskas Vidmantas 81
Degutienė Irena 50
Džiugelis Justas 38, 44, 45, 47, 48, 49
- Gaižauskas Dainius 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 79, 80, 81
Gedvilienė Aistė 33, 71
Gentvilas Eugenijus 15, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 34, 36, 70, 71, 72, 74, 79
Gentvilas Simonas 14, 15, 16, 20, 32, 35, 38, 41, 45, 47
Gražulis Petras 9, 17, 18, 28, 43, 58, 60, 61
Grybauskaitė Dalia 14, 35
Grubliauskas Vytautas 70
Gudlevičienė Živilė 55
Gumuliauskas Arūnas 25, 27, 62, 68
- Jankevičius Elvinas 41
Jarutis Jonas 76
Jovaiša Eugenijus 21
Jovaiša Sergejus 48, 68, 70, 80
Juknevičienė Rasa 80
Juozaitis Arvydas 32
Juozapaitis Vytautas 29, 31, 63
- Kaminskas Darius 12, 13
Karbauskis Ramūnas 10, 26, 31, 32, 79, 80
Karoblis Raimundas 39
Kasčiūnas Laurynas 23, 24, 28, 29, 72, 73, 74, 75, 78, 79, 81
Kravčionok Vanda 31, 32, 33
- Kreivys Dainius 60, 61, 62
Kukuraitis Linas 73, 74
Kuodis Raimondas 58
Kuolys Darius 32
Kupčinskas Andrius 70, 75, 76
- Landsbergis Gabrielius 56
Lazutka Romas 58
Leparskienė Lina 39, 58
Liesys Jonas 10, 50, 65
Lukašenka Aliaksandras (Lukašenka Aliaksandr) 80
- Majauskas Mykolas 10, 17, 18, 35, 36, 38, 40, 69
Masiulis Eligijus 14
Masiulis Kęstutis 66, 67, 68
Masiulis Rokas 35
Matijošaitis Visvaldas 68, 70
Matulas Antanas 71
Mazuronis Andrius 40, 41, 49
Mazuronis Valentinas 67
Mikelsonas Kristeris (Michelsson Christer) 63
Milešinas Egidijus 51
Monkevičius Algirdas 39, 40, 43
- Narkevič Jaroslav 38, 39, 40, 41, 42, 44, 45, 46, 47, 48
Nausėda Gitanas 52, 57, 59
Nekrošius Arvydas 9, 16, 31, 75
Norkienė Aušrinė 83
- Olekas Juozas 80
- Papirtienė Aušra 30
Pavilionis Žygimantas 61, 79
Petras I 26
Petrauskienė Jurgita 59
Petrauskienė Rasa 68, 69, 70
Poderys Virgilijus 37
Pranckietis Viktoras 22, 24
Puidokas Mindaugas 29, 58, 59
Pupinis Edmundas 15, 17, 18, 42, 43, 64, 65
Puteikis Naglis 17, 31, 32
- Radžvilas Vytautas 32
Razma Jurgis 10, 18, 32, 41, 70
Rozova Irina 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 77, 78, 79
- Sabatauskas Julius 22, 23, 24, 25, 26, 29, 39, 58, 82
Salamakinas Algimantas 25, 27
Sinkevičius Virginijus 40, 41, 49
Sysas Algirdas 31, 40, 69, 73, 74
Skaistė Gintarė 72, 73, 74, 75

Skardžius Artūras 14, 35, 37, 38, 70, 75, 80, 82
Skvernelis Saulius 26, 29, 57
Stančikas Andriejus 62
Starkevičius Kazys 36, 46, 75, 76
Steponavičius Gintaras 59
Streikus Zenonas 32, 33

Šalaševičiūtė Rimantė 38, 66
Šapoka Vilius 40, 44
Šarknickas Robertas 65, 67, 68, 70, 74, 76
Šimonytė Ingrida 19, 20, 21
Širinskienė Agnė 15, 16, 30, 31
Šnaideris Frydrichas (Schneider Friedrich) 53

Tamašauskienė Jūratė 54
Tamašunienė Rita 29, 30, 41, 42, 43
Tomaševski Valdemar 24
Tomilinas Tomas 45, 57, 58, 72, 74

Tuma Arūnas 81
Tumėnas Stasys 61, 63, 65

Udovickis Igoris (Udovickij Igor) 81
Urbšys Povilas 22, 24, 25, 26, 28, 32, 76, 81

Vaičekauskas Gintaras 43
Vaičiūnas Žygimantas 34, 35, 36, 39, 42
Vaitkus Arvydas 22, 81
Vasiliauskas Gediminas 61, 64
Veryga Aurelijus 57
Vickutė Gražina 21
Vinkus Antanas 12, 38, 82

Zingeris Emanuelis 63

Žemaitaitis Remigijus 26, 27
Žiliukaitė Rūta 50, 51

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*

Interneto puslapis *www.lrs.lt*